

Nurmeksen kaupunki

TILINPÄÄTÖS 2021

Kaupunginhallitus 30.3.2022
Tarkastuslautakunta
Kaupunginvaltuusto

Sisällysluettelo

1	Toimintakertomus	4
1.1	Toiminnan ja talouden kokonaistarkastelu	4
1.1.1	Kaupunginjohtajan katsaus.....	4
1.2	Kaupungin hallinnon järjestäminen.....	5
1.2.1	Kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus ja tilivelvolliset	5
1.2.2	Henkilöstö	10
1.3	Yleinen taloudellinen kehitys	11
1.3.1	Verotus.....	14
1.3.2	Väestön ja työllisyyden kehitys	15
1.3.3	Muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	19
1.3.4	Yhteenveto valtuustoon nähden sitovien talousarviotavoitteiden toteutumisesta	23
1.3.5	Selonteko sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä	27
1.3.6	Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät.....	30
1.3.7	Selvitys kaupungin ympäristöasioiden hoidosta	33
1.3.8	Selvitys muista ei-taloudellisista seikoista	33
1.3.9	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	33
1.4	Kokonaistalouden tarkastelu (ulkoinen).....	35
1.5	Konsernitarkastelu	40
1.5.1	Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen kuuluvista yhteisöistä	40
1.5.2	Kuntakonsernin tilinpäätös ja sen tunnusluvut (ei valmis)	40
1.5.3	Konsernitoiminnan ohjaus, oleelliset tapahtumat ja arvio tulevasta kehityksestä	45
1.5.4	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	47
1.6	Tuloksen käsittely	47
2	Toimialojen ja tytäryhtiöiden valtuuston nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet	48
2.1	Kaupunginhallituksen toimiala	49
2.1.1	Toimialan kuvaus.....	49
2.1.2	Hallintopalvelut.....	51
2.1.3	Ruokahuoltopalvelut	53
2.1.4	Lomituspalvelut.....	55
2.2	Kaupunkirakennepalvelujen toimiala	57
2.2.1	Toimialan kuvaus	57
2.2.2	Maankäyttö- ja rakennusvalvontapalvelut	59
2.2.3	Tilapalvelut.....	61
2.2.4	Kuntatekniikan palvelut.....	63
2.3	Hyvinvointipalvelut	65
2.3.1	Toimialan kuvaus	65
2.3.2	Kulttuuripalvelut	69

2.3.3	Opetus- ja koulutuspalvelut	73
2.3.4	Vapaa-aikapalvelut	76
2.3.5	Varhaiskasvatuspalvelut	78
2.3.6	Nurmeksen Lämpö Oy	81
2.3.7	Kiinteistö Oy Nurmeksen vuokratalot	82
2.3.8	Hyvärilä Oy	83
2.3.9	Pikes Oy.....	87
2.3.10	Nurmeksen Yrityspalvelu oy	89
2.3.11	Nurmeksen Vesi oy.....	90
2.4	Yhteenveto kaupunkikonsernin strategisten tavoitteiden toteutumisesta.....	91
2.5	Tuloslaskelmaosan toteutuminen (ulkoinen ja sisäinen)	94
2.6	Investointiosan toteutuminen	95
2.7	Rahoitusosan toteutuminen	99
2.8	Yhteenveto valtuuston hyväksymien tulo- ja menomäärärahojen sekä käyttötalouden toteutumisesta.....	100
3	Tilinpäätöslaskelmat	102
3.1	Tuloslaskelma	102
3.2	Rahoituslaskelma	103
3.3	Tase	104
4	Konsernitilinpäätös	106
4.1	Konsernituloslaskelma	106
4.2	Konsernitase	107
4.3	Konsernin rahoituslaskelma.....	109
5	Tilinpäätöksen liitetiedot	110
5.1	Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	110
5.2	Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	110
5.3	Tuloslaskelmaa koskevat erittelyt	112
5.4	Tasetta koskevat erittelyt	116
5.5	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	122
5.6	Muut liitetiedot.....	133
6	Erikseen raportoitavat tulosityksiköt.....	134
6.1	Periaatteet.....	134
6.2	Erikseen raportoitavat tulosityksiköt (sisältyvät kaupungin tulokseen)	135
6.2.1	Ruokahuolto.....	135
6.2.2	Tilapalvelut.....	136
7	Allekirjoitukset ja merkinnät	137
7.1	Tilinpäätöksen allekirjoitus.....	137
7.2	Tilinpäätösmerkintä.....	137
8	Luettelot ja selvitykset	138
9	Liite: Tunnusluvut, tunnuslukumääritelmät ja tulorahoituksen riittävyyden määrittely	139
9.1	Emon ja konsernin tunnusluvut	139
9.2	Tytäryhtiöiden tunnusluvut.....	140
9.3	Tunnuslukujen laskentakaavat	140

1 Toimintakertomus

1.1 Toiminnan ja talouden kokonaistarkastelu

1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Nurmeksens kaupunki selvisi vuodesta 2021 selvästi ennakoitua ja talousarviota paremmin. Tilikauden tulos oli 362 799,99 euroa ja tilikauden ylijäämä oli 859 179,44 euroa. Vuosikate oli 4 867 989,77 euroa, joka kattoi poistot 108-prosenttisesti. Toimintakate heikkeni 6,6 prosenttia, mutta tämä piti sisällään Siun Soten pakollisen varauksen vuoden 2021 alijäämän kattamiseen.

Vuoden 2021 onnistumisia olivat korkea syntyvyys (72 lasta), kunnallisverotulojen aito kasvu (5,6 % eli 1 368 411 €), Nurmestalon peruskorjauksen valmistuminen (varausten muutos 2,2 M€), Siun Soten suhteellisen käytön merkittävä väheneminen Nurmeksens osalta sekä talousarviota selvästi parempi tilikauden tulos (+1,2 M€).

Vuonna 2021 päivitettiin hallintosääntö ja toimitilaohjelmaan lisättiin Valtimon kiinteistöt. Kuntaliitossopimuksen toimeenpano eteni myös suunnitelmien mukaisesti. Myös Nurmestkonsernin kehittäminen jatkui. Vuotta varjostivat puolestaan henkilöstön jaksamiseen ja työhyvinvointiin liittyvät asiat sekä työterveyshuollon heikko toimivuus.

Vuonna 2021 normaalista talousvuodesta poikkeavia asioita olivat: pakollisen varauksen tekeminen Siun Soten vuoden 2021 tappioiden kattamiseksi (-1,123 M€), kaikkien Nurmeksens kaupunkia koskevien valtion korona-tukien ohjautuminen suoraan Siun Soten kuntayhtymälle (-1,9 M€), kiinteistöjen siirto (8 M€) Nurmeksens kaupungilta NYP Oy:lle (poistot -400 000 € / tulot -900 000 €), yhteisöverojen korotettu jako-osuus kunnille (+1 M€) sekä toimitilaohjelman toimeenpanosta johtuvat kiinteistöjen alaskirjaukset (-211 000 €). Nämä edellä luetellut seikat vaikeuttavat vuosien 2020 ja 2021 tuloslaskelmien vertailua.

Nurmeksens elinkeinoelämä ja yritykset kehittivät hyvin koronavuodesta huolimatta. Tämä näkyi hyvänä työpaikkakehityksenä sekä yhteisöverotulojen kasvuna. Erityisesti teollisuuden kaikilla toimialoilla meni tasaisen hyvin. Nurmeksessä käynnistyi uutena toimialana puuhiilitehtaan rakentaminen.

Kuntavaalien ajankohdan siirtyminen korona-pandemian takia teki syksystä 2021 ja uuden valtuustokauden aloituksesta haasteellisen, koska sekä talousarviota että uutta strategiaa laadittiin rinnakkain. Tätä kirjoitettaessa voidaan todeta, että myös Nurmeksens kaupungin uusi strategia saatiin valmiiksi maaliskuussa 2022.

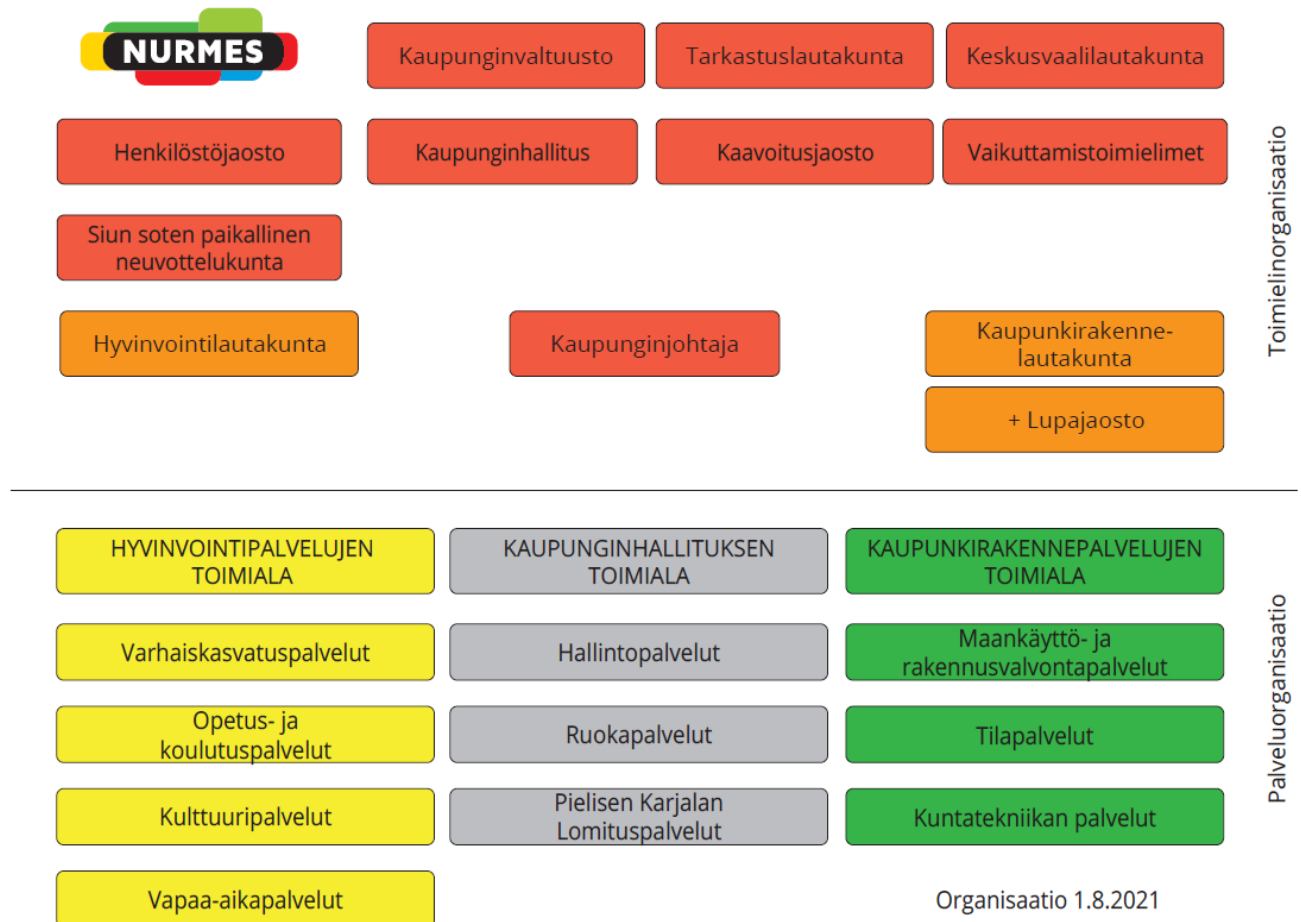
Onnistunut vuoden 2021 läpivienti kirkastaa mahdollisuuksiamme selvittää myös vuodesta 2022, joka jää viimeiseksi vuodeksi, jolloin kunnilla on nykyinen laaja tehtäväkenttä. Vuotta 2022 leimaavat valmistautuminen Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen käynnistymiseen sekä lakkaavan kuntayhtymän (Siun Sote) vastuiden kantaminen. Uskon Nurmeksens veroprosenttikorotuksen olevan oikea ratkaisu vuosien 2022 ja 2023 talouden myrskyihin.

Euroopan turvallisuustilanteen kiristyminen leikkaa talouskasvusta jopa kaksi kolmannesta ja heikentää siten vuoden 2022 talousnäkömää. Myös varautumiseen ja valmiuteen pitää kiinnittää erityistä huomiota tulevassa toiminnassa.

Kiitän kaikkia työntekijöitä, virkamiehiä ja luottamushenkilöitä siitä, että selvisimme yhdessä haasteellisesta vuodesta.

Asko Saatsi
Kaupunginjohtaja

1.2 Kaupungin hallinnon järjestäminen

1.2.1 Kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus ja tilivelvolliset

Kaupunginvaltuustossa oli 31.7.2021 saakka 52 valtuutettua.

Valtuuston poliittiset voimasuhteet jakautuivat seuraavasti:

Suomen Keskusta	26 valtuutettua
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	14 valtuutettua
Perussuomalaiset	4 valtuutettua
Kansallinen Kokoomus	2 valtuutettua
Suomen Kristillisdemokraatit	2 valtuutettua
Vasemmistoliitto	2 valtuutettua
Sininen tulevaisuus	1 valtuutettu
Vihreä liitto	1 valtuutettu

Valtuuston puheenjohtajisto:

puheenjohtaja Savolainen Anni	SDP
I varapuheenjohtaja Alhoniemi Ilona	KESK

II varapuheenjohtaja Mikkilä Hannu
 III varapuheenjohtaja Määttä Henry

KESK
 Perussuomalaiset

Valtuuston muut jäsenet puolueittain:

Suomen Keskusta
 Davenport Edward
 Hämynen Elisa
 Härkin Päivi
 Hölttä Anna
 Korhonen Pasi
 Korkalainen Jussi
 Kämäräinen Matti
 Meriläinen Heimo
 Määttä Tapio
 Niiranen Asta
 Nykänen Anniina
 Oinonen Timo (1.3.2021 saakka)
 Partanen Kirsi
 Pelkonen Timo
 Piironen Kari
 Ruokolainen Mika
 Ryytänen Pertti
 Rönkkö Reeta
 Salpakari Jenna
 Savolainen Jani
 Siira Arto
 Säämänen Jussi
 Timonen Paula
 Tuovinen Reija
 Turpeinen Jarmo (1.3.2021 alkaen)

Kansallinen Kokoomus
 Meriläinen Mikko
 Romakkaniemi Juhani

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue
 Hiltunen Jouni
 Hurskainen Veli-Matti
 Kainulainen Anneli
 Meriläinen Juha
 Ollilainen Pekka
 Pellikka Matti
 Piirainen Jari

Pikkarainen Jorma
 Rautiainen Marko
 Rautiainen Tuula
 Räsänen Yrjö
 Smura Antti
 Suhonen Keijo A.A.

Suomen Kristillisdemokraattinen puolue
 Heikkinen Arto
 Jaaranen Merja

Perussuomalaiset
 Ahponen Jorma

Korhonen Veera
Sutinen Ville

Sininen tulevaisuus
Mikkonen Jukka
Vasemmistoliitto
Hermaja Jussi
Karppinen Veijo

Vihreä liitto
Pekkala Laura

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallituksessa oli 31.7.2021 saakka 13 jäsentä.

Kaupunginhallituksen poliittiset voimasuhteet olivat seuraavat:

Suomen Keskusta	7 jäsentä
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	4 jäsentä
Kansallinen Kokoomus	1 jäsen
Vasemmistoliitto	1 jäsen

Kaupunginhallituksen puheenjohtajisto:

puheenjohtaja Kämäräinen Matti	KESK
I varapuheenjohtaja Räsänen Yrjö	SDP
II varapuheenjohtaja Meriläinen Mikko	KOK
III varapuheenjohtaja Karppinen Veijo	VAS

Kaupunginhallituksen muut jäsenet:

Suomen Keskusta
Hölttä Anna
Korhonen Pasi
Rönkkö Reeta
Savolainen Jani
Nykänen Anniina
Timonen Paula

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue
Kainulainen Anneli
Rautiainen Tuula
Smura Antti

Kuntavaaleissa 2021, jotka toimitettiin 13.6.2021, valittiin 35 valtuutettua.
Kaupunginvaltuusto aloitti uuden toimikautensa 1.8.2021.

Valtuuston poliittiset voimasuhteet jakautuivat seuraavasti:

Suomen Keskusta	14 valtuutettua
Kokoomus	1 valtuutettu
Suomen Kristillisdemokraatit	2 valtuutettua
Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue	9 valtuutettua
Perussuomalaiset	7 valtuutettua
Vasemmistoliitto	2 valtuutettua

Valtuuston puheenjohtajisto:

Puheenjohtaja Kämäräinen Matti	KESK
1. varapuheenjohtaja Rautiainen Marko	SDP
2. varapuheenjohtaja Ruutinen Kari	PS

Valtuuston muut jäsenet puolueittain:

Suomen Keskusta
 Alhoniemi Ilona
 Haverinen Kyösti
 Härkin Anne
 Härkin Päivi
 Hölttä Anna
 Korhonen Pasi
 Mikkilä Hannu
 Nykänen Anniina
 Piironen Kari
 Reinikka Erik
 Rönkkö Reeta
 Siira Arto
 Timonen Paula

Kansallinen Kokoomus
 Meriläinen Mikko

Suomen Kristillisdemokraatit
 Jaaranen Merja
 Tolvanen Joosua

Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue
 Hiltunen Jouni
 Oinonen Elina
 Piirainen Jari
 Pääkkönen Hannu
 Ruokolainen Jari
 Savolainen Anni
 Savolainen Maija
 Smura Antti

Perussuomalaiset
 Ahponen Jorma
 Jänönen Mikko
 Meriläinen Jaana
 Määttä Henry
 Saaristo Susanna
 Sutinen Ville

Vasemmistoliitto
 Hermaja Jussi
 Karppinen Veijo

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallituksessa on 9 jäsentä.

Kaupunginhallituksen poliittiset voimasuhteet ovat seuraavat:

Suomen Keskusta	4 jäsentä
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	3 jäsentä
Perussuomalaiset	2 jäsen

Kaupunginhallituksen puheenjohtajisto:

puheenjohtaja Pääkkönen Hannu	SDP
I varapuheenjohtaja Rönkkö Reeta	KESK
II varapuheenjohtaja Määttä Henry	PS

Kaupunginhallituksen muut jäsenet:

Suomen Keskusta
Haverinen Kyösti
Nykänen Anniina
Reinikka Erik

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue
Savolainen Anni
Ruokolainen Jari

Perussuomalaiset
Meriläinen Jaana

Kaupunginhallituksen esittelijänä toimi kaupunginjohtaja Asko Saatsi.

Kaupunginjohtajan sijaisena esittelijänä toimi 16.3. – 9.5.2021 välisen ajan hallintojohtaja.

Edellisten estyneinä ollessa esittelijänä toimivat seuraavassa järjestyksessä:

Talousjohtaja Jussi Sallinen 10.1.2021 saakka
Konsernijohtaja, vt talousjohtaja Kyösti Korhonen
Hyvinvointijohtaja Petri Moilanen
Tekninen johtaja Pasi Parkkinen, vs.Olli Kakkinen

Nurmeksen kaupungissa noudatettiin 31.7.2021 saakka uuden kunnan valtuuston 19.12.2019 § 34 hyväksymää hallintosääntöä.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 26.11.2020 § 78 Nurmeksen kaupungin uuden hallintosäännön, joka tuli voimaan kuntavaalien siirtymisestä johtuen 1.8.2021.

Tilivelvolliset

Valtuuston hyväksymät tilivelvolliset vuoden 2021 talousarviossa ovat tulosalueittain:

Kaupunginhallituksen toimiala: Kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja, talousjohtaja

- Hallintopalvelut: Hallintojohtaja
- Ruokapalvelut: Ruokapalvelupäällikkö
- Maaseutupalvelut: Hallintojohtaja
- Lomituspalvelut: Lomituspalvelupäällikkö

Kaupunkirakennepalvelujen toimiala: Kaupunkirakennelautakunta, tekninen johtaja

- Kuntatekniikan palvelut: Kaupunkirakennepäällikkö (kuntatekniikan päällikkö)
- Maankäyttö- ja lupapalvelut: Tekninen johtaja
- Tilapalvelut: Tekninen johtaja

Hyvinvointipalvelujen toimiala: Hyvinvointilautakunta, hyvinvointijohtaja

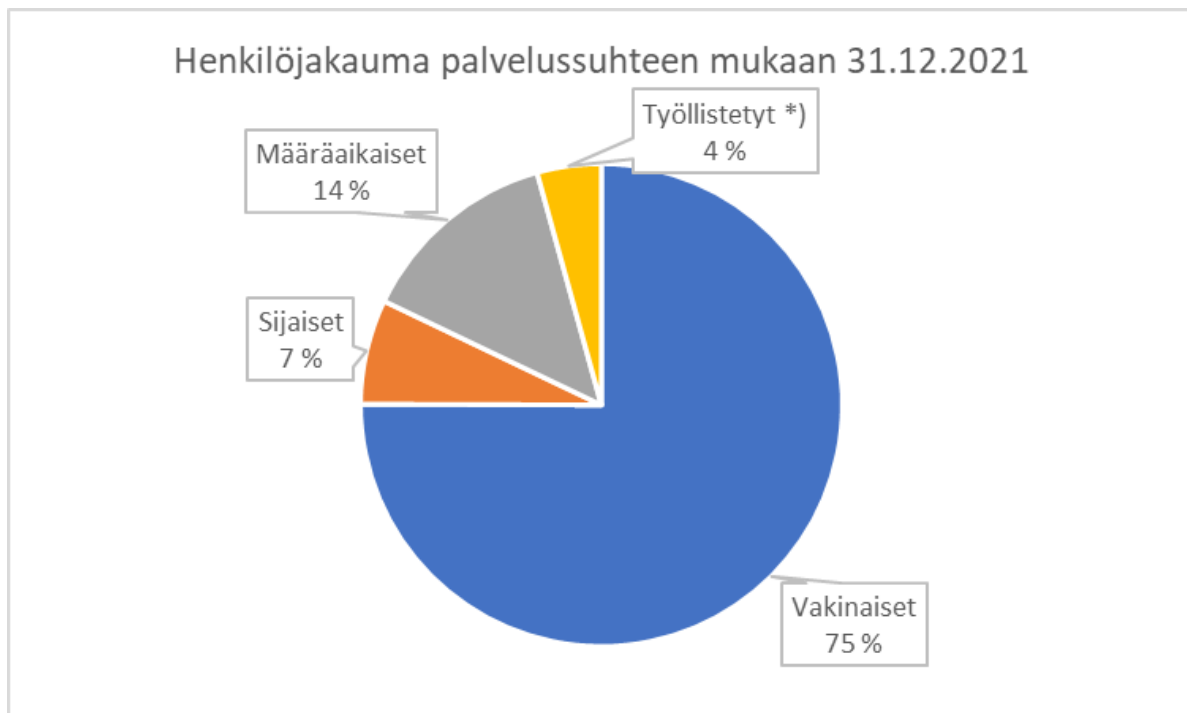
- Kulttuuripalvelut: Kulttuurisihteeri (kulttuuripalvelujen tulosaluepäällikkö 1.1.2022 alkaen)
- Opetus- ja koulutuspalvelut: Hyvinvointijohtaja
- Vapaa-aikapalvelut: Vapaa-aikasihteeri (vapaa-aikapalvelujen tulosaluepäällikkö 1.1.2022 alkaen)
- Varhaiskasvatuspalvelut: aluejohtaja, alue 1(varhaiskasvatuksen tulosaluepäällikkö 1.1.2022 alkaen)

1.2.2 Henkilöstö

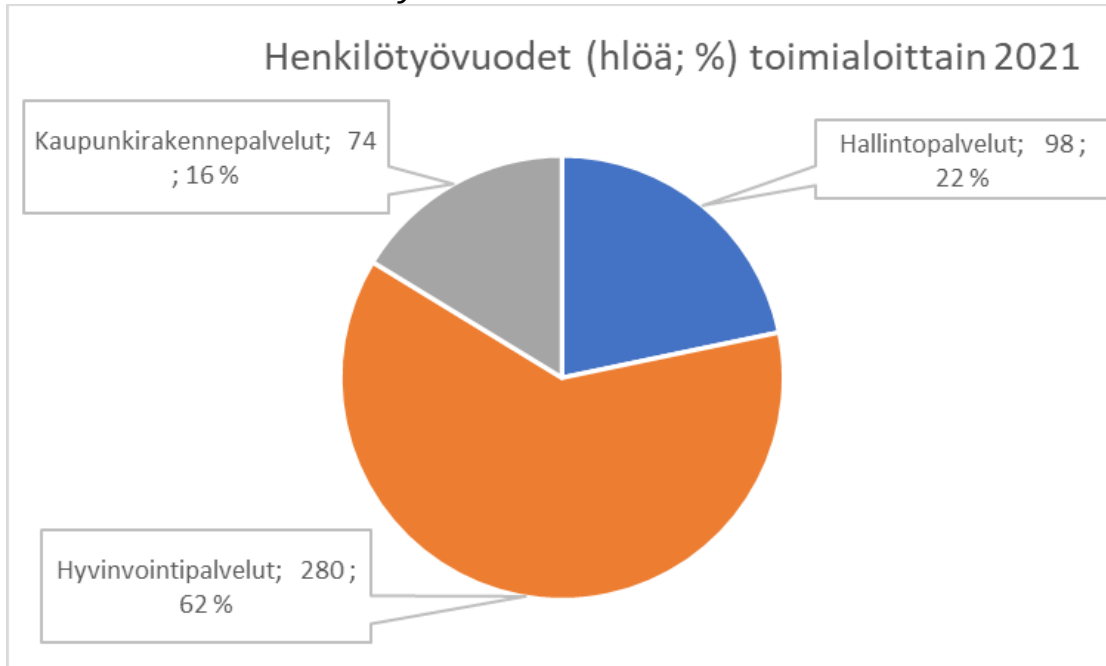
Kaupungin henkilöstön kokonaismäärä vuoden 2021 lopussa oli 441, josta vakinaisia oli 331, määräaikaista 60, sijaisia 31 ja työllistettyjä 19. Vakinaisen henkilöstön osuus koko henkilöstöstä oli 75 % (ed. vuosi 76 %). Edelliseen vuoteen verrattuna kaupungin henkilöstön määrä pieneni 5 henkilöllä. Vakinaiset palvelussuhteet pienenivät kuudella ja määräaikaisten kahdella henkilöllä.

Palkkoja ja palkkioita maksettiin yhteensä 14 905 miljoonaa euroa (ed. vuosi 14 531 me). Verrattuna vuonna 2020 maksettuihin palkkoihin, palkkakustannukset kasvoivat 374 tuhatta euroa eli 2,6 prosenttia. Henkilöstöön liittyviä tietoja käsitellään laajemmin erillisessä henkilöstökertomuksessa.

<i>Henkilöstöjakauma palvelussuhteen mukaan</i>			
	TP 2021	TP2020	Muutos
Palvelussuhde			
Vakinaiset	331	337	-6
Sijaiset	31	33	-2
Määräaikaiset	60	62	-2
Työllistetyt *)	19	14	5
Yhteensä	441	446	-5
*) sis. Oppisopimussuhteiset	5	5	0

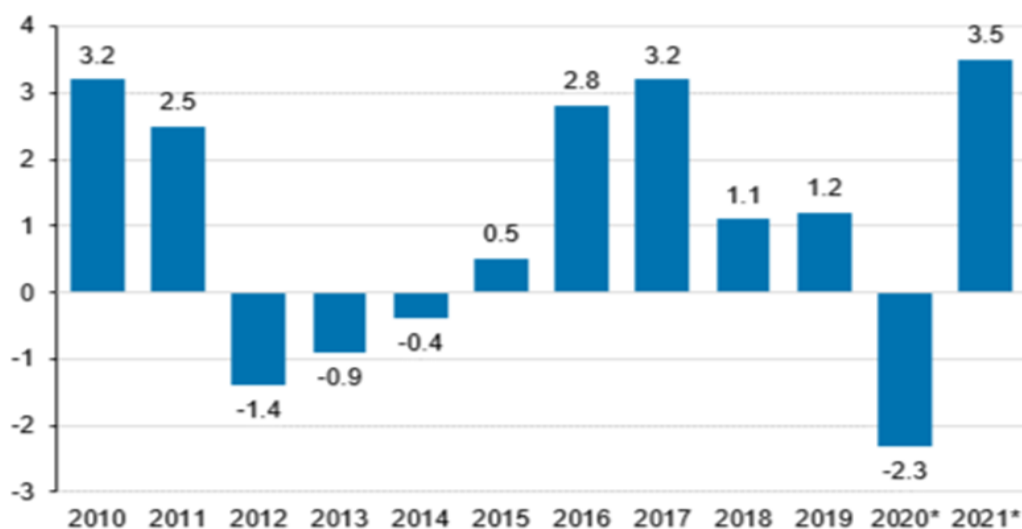
Yhteenlaskettu henkilötyövuosien määrä 2021 oli 452.

1.3 Yleinen taloudellinen kehitys

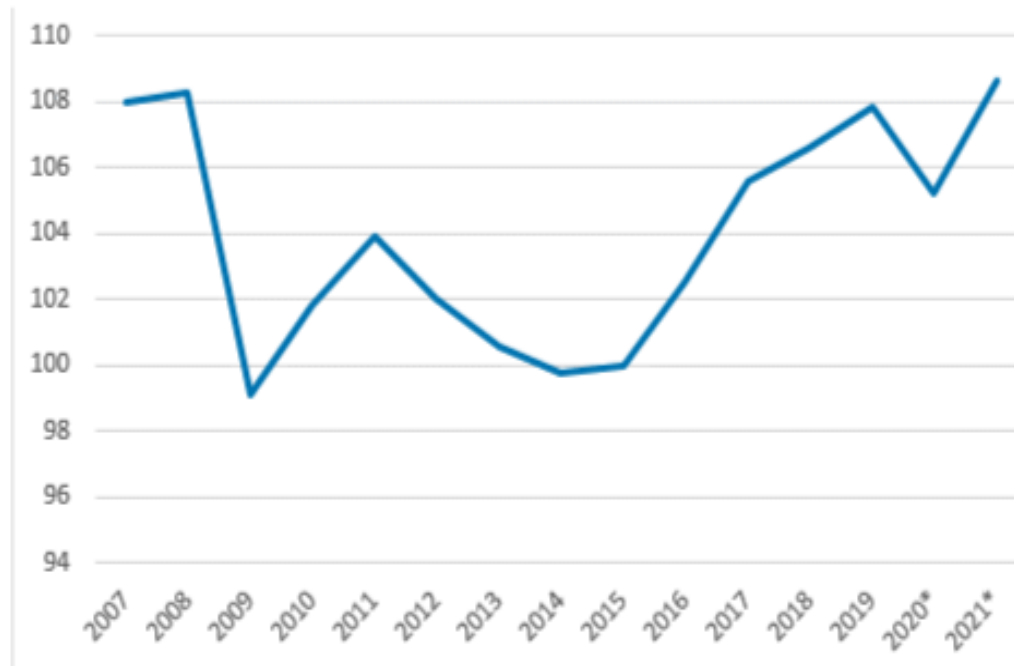
Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan bruttokansantuotteen volyymi nousi 3,5 prosenttia vuonna 2021. Kasvu käynnistyi toisella vuosineljänneksellä ja jatkui vahvana vuoden loppuun saakka, ylittäen lopulta koronapandemiaa edeltäneen tason. Bruttokansantuote asukasta kohti ylitti myös finanssikriisiä edeltäneen ennätystason vuodelta 2008. Suomelta kesti poikkeuksellisen pitkään päästä talouskasvussa finanssikriisiä edeltävälle tasolle, verrattuna moneen muuhun Euroopan maahan. Osaltaan toipumiseen vaikuttivat finanssikriisin jälkeen seurannut sähkö- ja elektroniikkateollisuuden arvonlisäyksen lasku sekä väestön ikääntyminen. Suomen talouskasvu on ollut pitkään viennin varassa, mutta kasvun veturiksi on viimeisten vuosien aikana noussut yksityinen kulutus. Venäjän kaupan pudotus vuosina 2014-2015 on vaikuttanut merkittävästi Suomen talouteen. Ennen vuotta 2014 Venäjän viennin osuus tavaroiden ja palveluiden ulkomaankaupan kokonaisviennistä oli lähes kymmenen prosenttia, mutta tämän jälkeen osuus on pudonnut noin viiteen prosenttiin.

Bruttokansantuotteen volyymin vuosimuutos, prosenttia

Lähde: Tilastokeskus, Kansantalouden tilinpito 2021 15.3.2021

Bruttokansantuote henkeä kohden vuosina 2007–2021, volyymi-indeksi 2015=100

Lähde: Tilastokeskus, Kansantalouden tilinpito 2021 15.3.2021

Kuntatalous

Kuntaliiton julkaiseman kuntatalouden vuoden 2021 ennakkollisen tilinpäätösanalyysin mukaan kuntien ja kuntayhtymien tilikauden tulokset säilyivät vahvoina myös toisena koronavuonna. Yhteenlaskettu tulos oli 1,5 miljardia euroa, joka on lähellä vuoden 2020 poikkeuksellista 1,7 miljardin euron huipputulosta.

Korona kasvatti vuonna 2021 kuntien ja kuntayhtymien menoja merkittävästi, mutta tulokehitys pysyi menokehityksessä mukana, kun kuntien verokehitys oli hyvää jo toista vuotta peräkkäin. Kuntien tuloja lisäsivät myös korona-avustukset, jotka ovat olleet välittömien koronasta johtuvien sosiaali- ja terveystoimen menojen osalta täysimääräisiä. Kuntien yhteisövero lisääntyi talouden elpymisen ja kuntien määräaikaisen yhteisöveron jako-osuuskorotuksen vuoksi viime vuonna lähes 45 prosenttia.

Kunnat ja kuntayhtymät käyttivät tulojaan investointeihin ennakkotietojen mukaan 5,3 miljardia euroa. Investointien määrä laski edellisestä vuodesta vahvistaen kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirtaa sekä pienentäen lainanottotarvetta. Kuntatalous oli vuonna 2021 lähes tasapainossa ottaen investoinnit huomioon. Lainakanta kasvoi maltillisesti, vajaat 800 miljoonaa euroa. Niin sanottuun syömävelkaan kulujen peittämiseksi kunnat joutuivat turvautumaan ainoastaan vähäisessä määrin.

Kuntatalouden muuttujien vuosimuutoksia vuosina 2020-2021 kuntakoon mukaan, %

Asukasluku 31.12.2020	Kuntia v. 2021 lkm	Verotulot		Valtionosuudet		Verotulot + valtionos		Toimintakate		Investoinnit		Lainakanta	
		2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
		%	TPA %	%	TPA %	%	TPA %	%	TPA %	%	TPA %	%	TPA %
Alle 5 000 as.	124	3,8 %	7,9 %	13,5 %	-3,9 %	8,6 %	1,7 %	1,0 %	4,0 %	-1,2 %	10,4 %	2,4 %	-0,6 %
5 000 - 20 000 as.	113	4,0 %	5,8 %	19,5 %	-5,4 %	10,0 %	1,1 %	1,7 %	4,1 %	9,1 %	-12,5 %	1,1 %	0,2 %
20 000 - 100 000 as.	47	4,3 %	6,2 %	28,5 %	-8,4 %	11,1 %	1,5 %	2,2 %	4,3 %	-7,9 %	-6,8 %	2,8 %	2,0 %
Yli 100 000 as.	9	3,2 %	7,1 %	46,1 %	-14,6 %	10,0 %	2,6 %	4,2 %	3,8 %	14,7 %	-10,6 %	4,9 %	-0,5 %
Manner-Suomi	293	3,8 %	6,7 %	27,2 %	-8,5 %	10,2 %	1,9 %	2,7 %	4,1 %	6,4 %	-9,1 %	3,2 %	0,5 %

Lähde: Suomen Kuntaliitto 22.2.2021

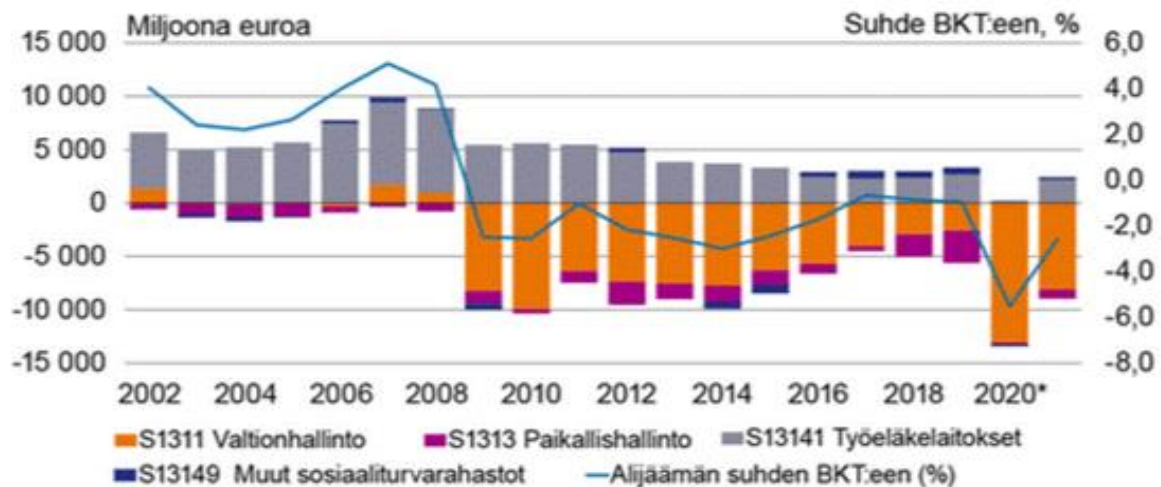
Julkisyhteisöt

Julkisyhteisöjen rahoitusasema eli nettoluotonanto oli 6,5 miljardia euroa alijäämäinen vuonna 2021, kun edellisenä vuonna alijäämä oli 13,1 miljardia euroa. Julkisyhteisöjen alijäämän supistumiseen vaikuttivat koronapandemiaan liittyvien menojen pienentyminen sekä verotulojen ja sosiaaliturvamaksujen kertymän kasvu. Vuonna 2021 alijäämä oli 2,6 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Valtionhallinnon alijäämä oli 8,1 miljardia euroa, kun se edellisenä vuonna oli 13,1 miljardia euroa. Paikallishallinnon (kunnat ja kuntayhtymät ym.) alijäämä kasvoi edellisvuodesta 844 miljoonaan euroon.

Työeläkelaitosten ylijäämä kasvoi jälleen huomattavasti osinkotulojen ja saatujen sosiaaliturvamaksujen kasvun myötä noin 2,2 miljardiin euroon. Ylijäämään ei lasketa mukaan sijoitusten arvomuutoksia. Myös muiden sosiaaliturvarahastojen rahoitusasema parani, ollen 216 miljoonaa euroa ylijäämäinen.

Julkisyhteisöjen nettoluotonanto (+) tai nettoluotonotto (-) milj. € suhteessa bruttokansantuotteeseen (%)

Lähde: Tilastokeskus, Kansantalouden tilinpito 2021 15.3.2021

Kotitaloudet

Vuonna 2021 yksityinen kulutus oli selvässä kasvussa vuoden 2020 väliaikaisen koronakuopan jälkeen ja nousi selkeästi korkeammalle tasolle kuin ennen koronakriisiä. Koronan vaikutus yksityisen kulutuksen kasvuun oli siten lyhytaikaista.

Kotitalouksien säästämisaste palasi tavanomaiselle tasolle 1,2 prosenttiin vuonna 2021. Yksityinen kulutus kasvoi, mutta myös kotitalouksien käytettävissä oleva tulot kasvoivat työllisyyden noustessa selvästi. Edellisenä vuonna 2020 kotitalouksien säästämisaste oli poikkeuksellisen korkea, kun yksityinen kulutus laski kotitalouksien käytettävissä olevaa tuloa enemmän.

Työllisten määrä on palautunut nopeasti koronakuopasta ja työllisten määrä oli vuonna 2021 aikaisempia vuosia korkeammalla tasolla.

Rahoitustilinpidon ennakkotietojen mukaan kotitalouksien velkaantumisaste nousi 136 prosenttiin vuonna 2021, kun se oli 133 prosenttia vuonna 2020.

1.3.1 Verotus

Verohallinnon vuonna 2021 keräämien verojen nettokertymät olivat yhteensä 75 609 miljoonaa, joka oli 6 392 miljoonaa (+9,2 %) enemmän kuin vuonna 2020 ja 5 250 miljoonaa (+7,5 %) enemmän kuin vuonna 2019. Henkilöasiakkaiden tuloveroa kertyi vuonna 2021 yhteensä 33 680 miljoonaa, joka oli 1 884 miljoonaa (+5,9 %) enemmän kuin vuonna 2020. Yhteisöjen tuloveroa kertyi vuonna 2021 yhteensä 6 611 miljoonaa, joka oli 1 824 miljoonaa (+38,1 %) enemmän kuin vuonna 2020. Arvonlisäveroa kertyi vuonna 2021 yhteensä 20 030 miljoonaa, joka oli 1 927 miljoonaa (+10,6 %) enemmän kuin vuonna 2020. Muista verolajeista merkittävin kertymämuutos tapahtui lähdeverossa. Vuoden 2021 lähdeverokertymä 1 125 miljoonaa oli 718 miljoonaa (+176,1 %) enemmän kuin vuonna 2020. Lähdeverosta suurin osa koostuu osinkojen lähdeverosta.

Eri verolajien määrällinen osuus kokonaiskertymästä vuosina 2018-2021(mrd. €):

Verolaji	2018	2019	2020	2021
Henkilöasiakkaiden tulovero	30,3	30,8	31,8	33,7
Yhteisöjen tulovero	5,9	6,1	4,8	6,6
Arvonlisävero	17,8	19,0	18,1	20,0
Työnantajan sairausvakuutusmaksu	0,8	0,7	1,2	1,4
Kiinteistövero	1,8	1,9	1,8	2,0
Valmistevero	7,4	7,2	7,2	6,8
Muut verot	4,6	4,8	4,4	5,1
Yhteensä	68,6	70,4	69,2	75,6

Lähde: <https://www.vero.fi/tietoa-verohallinnosta/tilastot/verotulojen-kehitys/>

Vuonna 2021 kerätyistä veroista 60,2 prosenttia tilitettiin valtiolle ja 33,8 prosenttia kunnille. Verottaja pani maksuun kunnille tilitettäviä veroja (kuntien tulovero, kiinteistövero ja yhteisövero) vuonna yhteensä 25,5 miljardia euroa (ed. vuosi 23,9 mrd.€). Muita veronsaajia ovat seurakunnat 1,2 prosentin ja Kela 4,8 prosentin osuuksilla.

Kunnille tilitetyt verot:

Verolajeittain	Vuosi 2020	Vuosi 2021	Muutos%
Yhteensä	23 937 198 325 €	25 537 843 224 €	6,7 %
Kunnallisvero	20 222 230 163 €	20 704 932 988 €	2,4 %
Yhteisövero	1 967 262 631 €	2 859 866 213 €	45,4 %
Kiinteistövero	1 747 190 530 €	1 972 544 278 €	12,9 %
Ahvenanmaan lähdevero	515 001 €	499 745 €	-3,0 %

Lähde: <https://veronsaajat.vero.fi/fi-FI/Home/PBI?tab=Kunnat-Kausitilitys>

1.3.2 Väestön ja työllisyyden kehitys

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Suomen väkiluku oli joulukuun lopussa 5 549 599. Maamme väkiluku kasvoi vuoden 2021 aikana 15 806 hengellä. Syy väestönlisäykseen oli muuttovoitto ulkomailta: maahanmuuttoa oli 22 305 enemmän kuin maastamuuttoa. Syntyneitä oli 7 760 vähemmän kuin kuolleita.

Kuntien välisiä muuttoja kertyi vuoden 2021 aikana ennakkotietojen mukaan 305 030. Lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna oli 8 178 muuttoa vuoden 2021 kuntajaan mukaan.

Maakunnittaisten ennakkotietojen mukaan väkiluku kasvoi vuonna 2021 Uudellamaalla, Pirkanmaalla, Varsinais-Suomessa, Pohjois-Pohjanmaalla, Pohjanmaalla, Ahvenanmaalla, Pohjois-Savossa ja Keski-Suomessa. Määrällisesti suurin muuttotappio maakuntien välisessä muutossa kirjattiin Uudellamaalla 2 575 henkeä. Pohjois-Karjalassa maakuntien välinen nettomuutto oli -56 henkeä.

Tilastokeskuksen väestönmuutoksen ennakkotietojen mukaan Pohjois-Karjalan väkiluku oli vuoden 2021 lopussa 163 286. Maakunnan väkiluku pieneni vuoden aikana kaikkiaan 245 hengellä eli selvästi vähemmän kuin viime vuosina keskimäärin. Taustalla oli muuttoliikkeen suotuisa kehitys, joskin myös luonnollisen väestönmuutoksen osalta tilanne hieman parani. Pohjois-Karjalan kunnista väkiluku kasvoi vuoden 2021

aikana ainoastaan Joensuussa 327 ja Kontiolahdella 187 henkeä. Selvimmin väkiluku laski Lieksassa -172 ja Ilomantsissa -103.

Nurmeksessa väkiluku pieneni 79 hengellä (-0,8 %) ja kokonaisväestömäärä oli vuoden lopussa 9 419 henkeä. Kokonaisnettomuutto oli positiivinen 20 henkeä. Syntyvyys oli 72 henkeä ja kuolleisuus 171, mistä johtuen luonnollista väestönvähennystä tuli -99 henkeä. Merkille pantavaa on, että väestömäärä säilyi vakaana alkusyksyyn saakka (ks.17 kuva) ja alkoi vähentyä vasta vuoden viimeisten kuukausien aikana.

Väestömuutosten ennakkotieto tammi-joulukuu 2021 (Pohjois-Karjala)

Alue	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Luonnollinen väestönlisäys	Kuntien välinen tulomuutto	Kuntien välinen lähtömuutto	Kuntien välinen nettomuutto	Maahanmuutto Suomeen	Maastamuutto Suomesta	Nettomaahan muutto	Kokonaisnetto muutto	Väestönlisäys	Väkiluku ennakkotieto 31.12.2021
Pohjois-Karjala	1173	2 081	-908	8 813	8 869	-56	872	153	719	663	-245	163 286
Sk Joensuu	981	1 429	-448	7 581	7 453	128	604	122	482	610	162	127 173
Sk Keski-Karjala	74	272	-198	657	695	-38	91	11	80	42	-156	16 149
Sk Pielisen Karjala	118	380	-262	575	721	-146	177	20	157	11	-251	19 964
Heinävesi	13	61	-48	147	173	-26	14	0	14	-12	-60	3 134
Ilomantsi	20	106	-86	162	197	-35	19	1	18	-17	-103	4 646
Joensuu	613	751	-138	4 837	4 773	64	494	93	401	465	327	77 266
Juuka	21	113	-92	185	181	4	9	6	3	7	-85	4 444
Kitee	51	169	-118	368	375	-7	80	8	72	65	-53	9 876
Kontiolahti	165	98	67	1 048	935	113	15	8	7	120	187	15 040
Lieksa	46	209	-163	290	402	-112	120	17	103	-9	-172	10 545
Liperi	98	115	-17	697	704	-7	16	5	11	4	-13	11 979
Nurmes	72	171	-99	285	319	-34	57	3	54	20	-79	9 419
Outokumpu	29	110	-81	334	325	9	26	5	21	30	-51	6 503
Polvijärvi	22	75	-53	171	165	6	11	4	7	13	-40	4 161
Tohmajärvi	15	69	-54	192	211	-19	8	3	5	-14	-68	4 242
Rääkkylä	8	34	-26	97	109	-12	3	0	3	-9	-35	2 031

Vuosi

2021 ▼

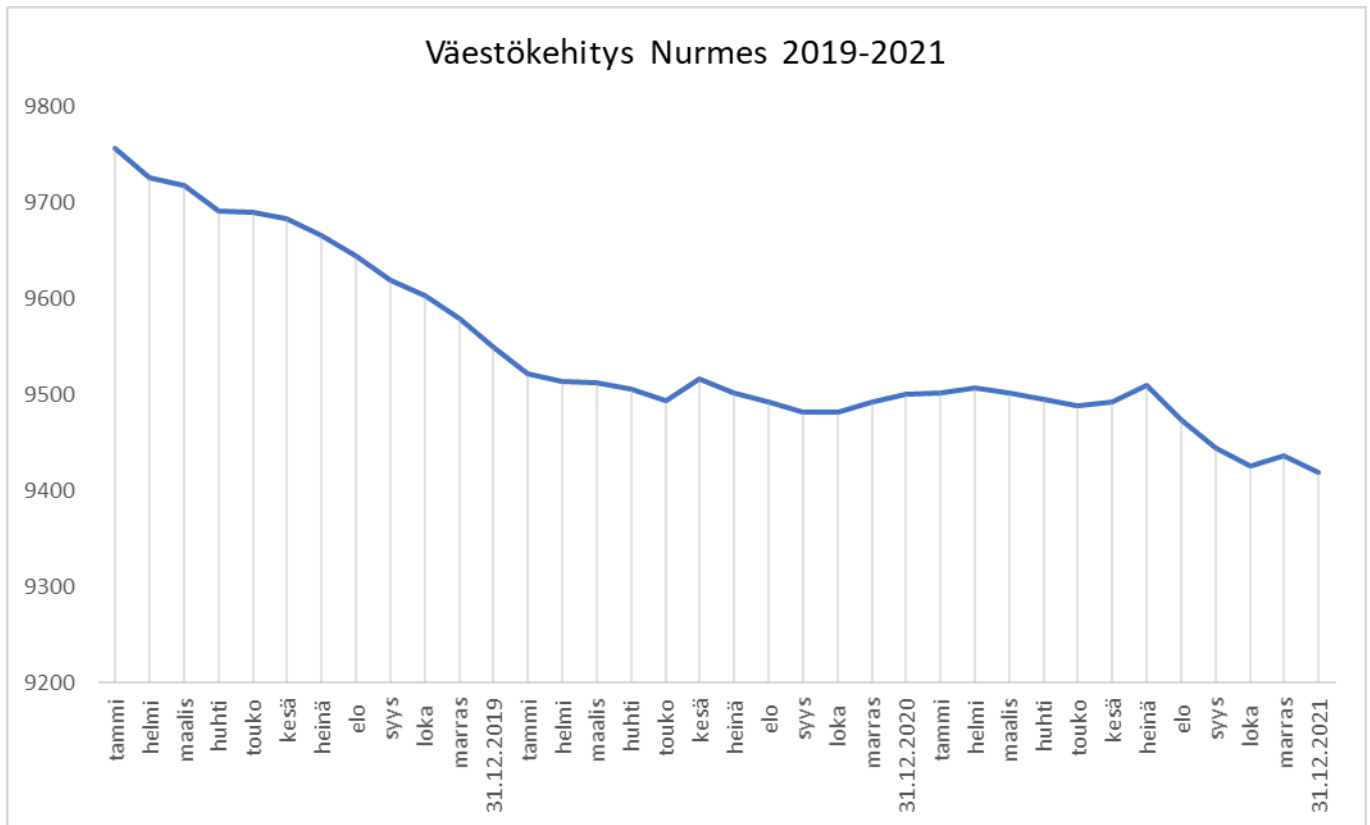
Kuukausi

Kaikki ▼

Ennakkotieto vai lopullinen

■ Ennakkotieto

Lähde: Tilastokeskus, Väestötieto

Lähde: Tilastokeskus, Väestötilastot

Työllisyys

Työ- ja elinkeinoministeriön Työnvälitystilaston mukaan, työ- ja elinkeinotoimistoissa ja kuntakokeiluissa oli vuoden 2021 joulukuun lopussa koko maassa yhteensä 275 300 työtöntä työnhakijaa. Se on 82 000 vähemmän kuin vuotta aiemmin, mutta 17 600 enemmän kuin vuoden 2019 joulukuussa, ennen koronapandemian alkua. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 10,5 prosenttia, eli 3,1 prosenttiyksikköä matalampi kuin edellisen vuoden joulukuussa. Työttömistä oli lomautettuina keskimäärin 37 300 henkilöä, eli 40 600 edellisvuotta vähemmän. Uusia avoimia työpaikkoja oli 40 200 enemmän kuin edellisenä vuotena.

Pohjois-Karjalassa oli 9 954 työtöntä työnhakijaa, mikä on 13,9 prosenttia työvoimasta. Ensimmäistä kertaa 2000-luvun aikana joulukuun lopussa työttömien määrä laski alle 10 000. Työttömiä oli 2 182 henkilöä eli 18 prosenttia vähemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Myös lomautettujen määrä väheni 727 henkilöä eli 64 prosenttia vuoden takaisesta. Pitkäaikaistyöttömänä oli 3 751 henkilöä, jossa on lisäystä 4 prosenttia vuodessa. Aktivointiaste eli palveluissa olevien osuus laajasta työttömyydestä oli 29,2 % Avoimia työpaikkoja oli 1 903 kappaletta eli noin kaksinkertainen määrä edelliseen vuoteen verrattuna.

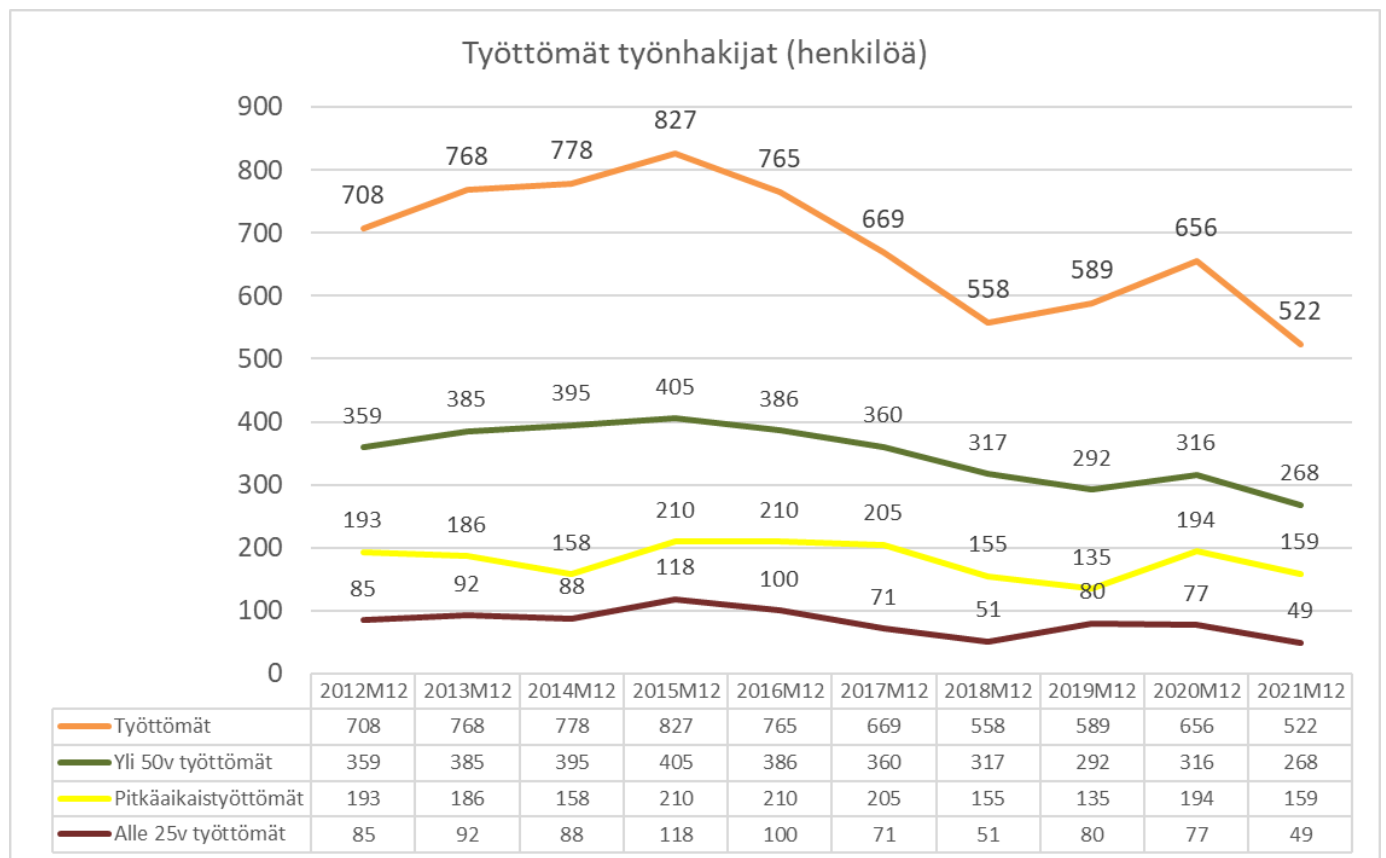
Nurmeksessa työttömien määrä vuoden 2021 lopussa oli yhteensä 522 eli 134 henkilöä (- 20 %) vähemmän kuin edellisen vuoden lopussa ja 67 vähemmän kuin kaksi vuotta sitten. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli joulukuussa 13,7 prosenttia (17 % ed. vuosi), mikä on Pohjois-Karjalan kuntien kolmanneksi alhaisin Kontiolahden ja Liperin jälkeen. Myös pitkäaikaistyöttömien määrä väheni jonkin verran. Avoimien työpaikkoja oli 114 (50 ed. vuosi).

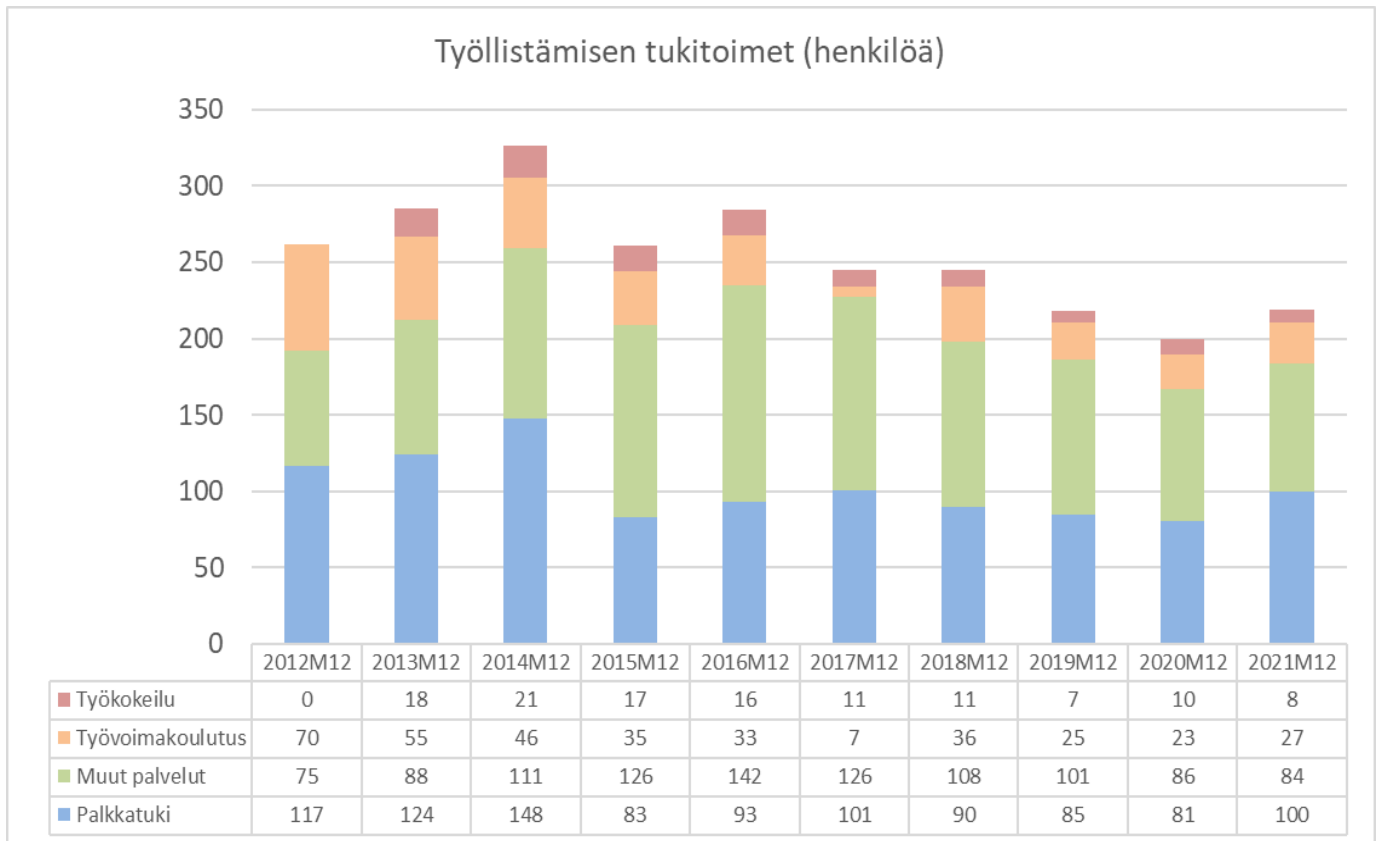
Nurmeksessa työllistämishankkeita vuonna 2021 olivat Taidolla töihin-hanke, Näre ry:n voimavarat -hanke ja närekartano -hanke, sekä Tarmo -hanke alkuvuonna. Lisäksi kaupungilla oli työllistämistä edistävän palvelun sopimus Honkalampi-säätiön Kaski-toiminnan kanssa.

TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKIJAT JA AVOIMET TYÖPAIKAT POHJOIS-KARJALASSA 2021 JOULUKUUN LOPUSSA

Kunta	Työvoima	Työttömät työnhakijat								Avoimet työpaikat
		Osuus-% työvoimasta	Yhteensä	Miehet	Naiset	Alle 20-vuotiaat	Alle 25-vuotiaat	Yli 50-vuotiaat	Pitkäaik. työttömät	
Heinävesi	1 194	15,6	186	130	56	...	14	100	62	20
Ilomantsi	1 802	15,6	282	192	90	7	18	164	117	42
Joensuu	35 180	14,5	5 100	3 079	2 021	153	766	1 858	2 029	1 247
Juuka	1 721	16,1	277	195	82	9	19	157	79	29
Kitee	3 936	14,9	585	367	218	15	46	322	220	98
Kontiolahti	7 223	9,7	699	428	271	20	77	310	238	60
Lieksa	4 102	15,7	646	395	251	8	39	353	215	83
Liperi	5 639	10,7	606	361	245	19	58	278	249	118
Nurmes	3 819	13,7	522	338	184	11	49	268	159	114
Outokumpu	2 566	15,7	402	235	167	8	48	171	149	57
Polvijärvi	1 672	13,8	230	150	80	...	10	128	102	5
Rääkkylä	758	16,9	128	85	43	...	6	83	46	5
Tohmajärvi	1 760	16,5	291	175	116	14	25	144	86	25
Yhteensä	71 372	13,9	9 954	6 130	3 824	272	1 175	4 336	3 751	1 903

<https://www.temtyollisyyskatsaus.fi>

Lähde: Tilastokeskus

1.3.3 Muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Kaupunkikonsernissa tapahtui vuoden 2021 alkaessa olennainen toimintaan ja talouteen vaikuttava muutos, kun Nurmeksen kaupungilta siirtyi teollisuustoimitiloja Nurmeksen Yrityspalvelu Oy:lle noin 8 miljoonalla eurolla. Siirto pienensi kaupungin käyttöomaisuuden tasearvoa, mutta myös kaupungin saamia vuokratuloja noin 900 tuhannella eurolla. Lisäksi kaupungin tytäryhtiöt Kiinteistö Oy Valtimon Puustellin ja Kiinteistö Oy Valtimon Lintinrivin fuusioitiin tytäryhtiö KOY Nurmeksen Vuokrataloihin. Fuusiolla ei ole olennaista vaikutusta kaupungin talouteen.

Vuoden 2021 tilinpäätös on kuntaliitoksen jälkeen ensimmäinen tilinpäätös, jossa taseen lisäksi myös tuloslaskelma ja rahoituslaskelma ovat vertailukelpoisia edellisen vuoden toteumiin verrattuna. Vuoden 2020 tilinpäätöksessä Nurmeksen ja Valtimon vuoden 2019 erilliset taseet yhdistettiin KILAN ohjeiden mukaan vertailukelpoiseksi. Useamman vuoden vertailukelpoiset kirjanpidon aikasarjat ovat edelleen mahdollisia ainoastaan kuntaliitoksen jälkeiseltä ajalta.

Yhteenveto keskeisistä talouden luvuista (ulkoiset erät):

1 000 euroa	2020	2021	Muutos €	Muutos- %
toimintatuotot yhteensä	11 205	10 340	-865	-7,7 %
toimintakulut yhteensä	-76 979	-80 430	-3 451	4,5 %
toimintakate	-65 739	-70 062	-4 323	6,6 %
verotulot	29 858	32 979	3 121	10,5 %
valtionosuudet	43 339	41 442	-1 897	-4,4 %
vuosikate	7 961	4 868	-3 093	-38,9 %
poistot ja arvonalennukset	-5 311	-4 505	806	-15,2 %
tilikauden tulos	2 650	363	-2 287	-86,3 %
tilikauden yli-/alijäämä	2 492	859	-1 633	-65,5 %
taseen kertynyt yli-/alijäämä *)	14 823	16 315	1 492	10,1 %
investoinnit netto	6 974	8 553	1 579	22,6 %
toiminnan ja investointien rahavirta	6 121	4 602	-1 519	-24,8 %
lainakanta	14 524	17 783	3 259	22,4 %
rahavarat 31.12.	3 278	1 458	-1 820	-55,5 %
*) sis. Siun sote-maksutasausta 633t€ v. 2018				

Toimintatuotot pienenivät edelliseen vuoteen verrattuna 0,9 miljoonaa euroa eli 7,7 prosenttia. Muutos selittyy pitkälti Nurmeksien Yrityspalvelut Oy:lle 1.1.2021 siirtyneiden teollisuustoimitilojen vuokratuottojen siirtymisestä kaupungilta yhtiölle.

Toimintakulut kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna noin 3,5 miljoonaa euroa eli 4,5 prosenttia. Toimintakulujen kasvusta yli puolet aiheutui Siun sotelle maksetuista sosiaali- ja terveysmenojen (sote) sekä pelastustoimen korvauksista. Sote -menoihin sisältyy budjetoitujen menojen lisäksi kuntayhtymän vuoden 2021 alijäämän kattamiseksi tehty menovaraus 1,123 miljoonaa euroa. Menovarauksen sisältämät sote -menot olivat yhteensä 45,4 miljoonaa euroa, jossa oli kasvua 1,8 miljoonaa euroa eli 4,2 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Toimintakulujen kasvua selittäviä muita merkittäviä menoeriä olivat rakennusten ja alueiden rakentamisen sekä kunnossapidon noin 600 tuhannen kasvu. Kuljetuskustannukset kasvoivat noin 300 tuhannen eurolla, mihin vaikutti edellisen vuoden kuljetuskustannusten alhaisempi taso mm. oppilaiden etäopetuksen takia. Henkilöstömenot kasvoivat 3,3 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna.

Toimintakate -70,1 miljoonaa euroa oli -4,3 miljoonaa euroa (6,6 %) suurempi kuin edellisenä vuotena (-65,7me) alhaisempien toimintatuottojen ja suurempien toimintakulujen seurauksena.

Verotulot olivat yhteensä 33,0 miljoonaa euroa eli 3,1 miljoonaa euroa suuremmat kuin vuonna 2020. Verotulojen prosentuaalinen muutos oli yhteensä 10,5 %, jossa kunnan tulovero kasvoi 5,6 %, kiinteistövero 11,5 % ja osuus yhteisöveron tuotosta 44,3 %. Vuonna 2021 koronatukipaketti sisälsi yhteisöveron kuntien jako-osuuden määräaikaisen noston 10 %-yksiköllä, mikä päättyi vuoden lopussa.

Valtionosuudet olivat yhteensä 41,4 miljoonaa euroa ja laskivat 1,9 miljoonalla euroa eli -4,4 % edelliseen vuoteen verrattuna. Merkittävin laskuun vaikuttava syy oli koronaepidemian perusteella jaettujen valtionosuuksien pieneneminen.

Verotuloista ja valtionosuuksista muodostuva verorahoitus oli asukasta kohden laskettuna 7 901 euroa.

Verotulojen ja valtionosuuksien erittely (€)

	2021	Osuus-%	2020	Osuus-%	Muutos €	Muutos-%
VEROTULOT	32 979 152	100,0 %	29 858 070	100,0 %	3 121 082	10,5 %
Kunnallisvero	25 855 395	78,4 %	24 486 984	82,0 %	1 368 411	5,6 %
Kiinteistövero	2 133 302	6,5 %	1 912 951	6,4 %	220 351	11,5 %
Osuus yhteisöveron tuotosta	4 990 455	15,1 %	3 458 135	11,6 %	1 532 320	44,3 %
VALTIONOSUUDET	41 442 465	100,0 %	43 339 376	100,0 %	-1 896 911	-4,4 %
Kunnan peruspalveluiden valt.osuus	27 734 661	66,9 %	30 453 213	70,3 %	-2 718 552	-8,9 %
Verotuloperusteinen valt.os.tasaus	8 829 452	21,3 %	8 236 068	19,0 %	593 384	7,2 %
Opetus- ja kulttuuritoim.muut valt.os.	-988 214	-2,4 %	-1 125 051	-2,6 %	136 837	-12,2 %
Verotulomenetyksen kompensatio	5 866 566	14,2 %	5 775 146	13,3 %	91 420	1,6 %

Nurmeksen tuloveroprosentti säilyi vuonna 2021 ennallaan 20,50 prosentissa ja oli pienempi kuin Pohjois-Karjalassa keskimäärin (20,72). Keskimääräinen veroaste koko maassa oli 20,02. Väestömäärältään 5.000-10.000 asukkaan verrokkikunnissa kuntaveroprosentti oli keskimäärin 21,00. Efektiiivinen veroaste oli ennakkotietojen mukaan Nurmeksessa 12,85 (ed. vuosi 12,91) ja koko maassa 14,43.

Vuosikate oli 4,9 miljoonaa euroa eli 3,1 miljoonaa euroa alhaisempi kuin edellisenä vuotena. Vuosikatetta pienensivät toimintakatteen heikkenemisen lisäksi 1,9 miljoonaa euroa alhaisemmat valtionosuudet koronatukien laskun seurauksena. Verotulojen kasvu puolestaan paransi vuosikatetta 3,1 miljoonalla eurolla. Erityisesti yhteisöverotulon kasvu oli voimakasta (44,3 %). Vuosikate riitti kattamaan poistot 108 prosenttisesti, mikä ylitti kuntasektorilla riittävänä tasona pidettävän 100 prosenttia.

Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalennukset olivat 4,5 miljoonaa euroa eli 0,8 miljoonaa euroa edellisvuotta pienemmät. Nurmeksen Yrityspalvelu Oy:lle siirtynyt 8 miljoonan euron omaisuusmassa pienensi kaupungin tekemiä poistoja. Toimitilaohjelman kohteet, jotka ovat ”elinkaaren loppuun saattava taso”-vaiheessa ja, jotka eivät ole myynnissä tai käyttötarkoituksen mukaisessa käytössä kirjattiin alas. Alaskirjattujen kohteiden jäännösarvot taseessa olivat yhteensä 211 tuhatta euroa, josta merkittävimmät Keskustan koulu (173 te) ja Pitkärannankatu 18 (37 te).

Tilikauden tulos oli 363 tuhatta euroa positiivinen, kun edellisenä vuonna tulos oli positiivinen 2,65 miljoonaa euroa.

Uusia investointivaroja ei esitetä tehtäväksi ja purettavia investointivaroja on 2,2 miljoonaa euroa (Nurmes-talo). Riskirahastoon esitetään 36 000 euron varausta.

Poistoeron ja vapaaehtoisten varausten muutosten jälkeen tilikauden ylijäämäksi tulee 859 tuhatta euroa, ja kumulatiiviseksi ylijäämäksi 16,3 miljoonaa euroa.

Kaupungin investointimenot aineellisiin hyödykkeisiin olivat 7,8 miljoonaa euroa ja rahoitusosuudet investointeihin noin 0,8 miljoonaa euroa. Nettoinvestointien 7,1 miljoonasta eurosta käytettiin korvausinvestointeihin 3,9 miljoonaa ja uusinvestointeihin 3,1 miljoonaa euroa. Investointien luovutustulot 8 miljoonaa euroa liittyvät Nurmeksens Yrityspalvelut Oy:lle siirrettyihin teollisuustoimitiloihin ja sijoitukset 1,5 miljoonaa euroa tytäryhtiöiden pääomittamiseen.

€	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 1-12 / 2021	Poikkeama	Tot-%
Aineelliset hyödykkeet	-6 841 000	-1 635 400	-8 476 400	-7 841 187	635 213	92,5 %
Sijoitukset	0	0	0	-1 485 391	-1 485 391	
Investointimenot yhteensä	-6 841 000	-1 635 400	-8 476 400	-9 326 578	-850 178	110,0 %
Rahoitusosuudet	721 500	-220 000	501 500	773 590	272 090	154,3 %
Investointien luovutustulot	0	0	0	7 957 031	7 957 031	
Investointitulot yhteensä	721 500	-220 000	501 500	8 730 621	8 229 121	1740,9 %
Nettoinvestoinnit yhteensä	-6 119 500	-1 855 400	-7 974 900	-595 957	7 378 943	7,5 %

Toiminnan ja investointien rahavirta oli vuonna 2021 positiivinen 4,6 miljoonaa euroa, kun vastaava rahavirta edellisenä vuonna oli 6,1 miljoonaa euroa.

Rahavarat olivat vuoden lopussa 1,46 miljoonaa euroa, jossa oli pienennystä 1,8 miljoonaa euroa edellisen vuoden lopun kassavaroihin. Kassan riittävyys vuoden lopussa oli 6 vuorokautta (ed. vuosi 14 vrk).

Pitkäaikaisten lainojen lisäys oli 4 miljoonaa euroa ja lyhennykset -2,7 miljoonaa euroa. Lyhytaikaisten lainojen lisäys oli 2 miljoonaa euroa. Lainasalkku vuoden lopussa oli 17,8 miljoonaa euroa, kun lainasumma edellisen vuoden lopussa oli 14,5 miljoonaa euroa. Lainasalkun 3,3 miljoonan euron kasvu aiheutui siitä, että tulorahoitus ja kassareservit eivät riittäneet kattamaan lainojen lyhennyksiä, tehtyjä investointeja ja tytäryhtiörahoitusta. Kaupungin lainasalkun keskikorko vuonna 2021 oli 0,56 prosenttia (0,75 ed. vuosi) ja keskimääräinen takaisinmaksuaika vuoden lopussa 5,48 vuotta (6,14 ed. vuosi). Lainasalkku sisälsi vuoden lopussa 2 miljoonan euron 31.3.2022 kertaerääntyvän kuntatodistuksen.

Vuoden 2021 lopussa kaupungilla oli kaksi sijoitusrahastoa. Taaleri Maltillinen sijoitusrahastoon (nykyinen Aktia Maltillinen Omistaja Kasvu A) vuoden 2020 tammikuussa tehty 150 000 euron sijoitus oli markkina-arvoltaan 169 467 euroa vuoden 2021 lopussa. Kokonaistuottoa sijoitukselle oli kertynyt 19 467 euroa ja 12,98 %. Aikaisemmin tehty 140.000 euron sijoitus OP-maltillinen rahastoon oli markkina-arvoltaan 187.074,94 euroa. Kokonaistuottoa rahastolle oli kertynyt 47.074,94 euroa eli 33,6 % ja vuotuisesti tuotoksi muutettuna 1,9 %. Rahaston arvon nousi vuoden 2020 lopusta, jolloin sen arvo oli 168.759 euroa.

1.3.4 Yhteenveto valtuustoon nähden sitovien talousarviotavoitteiden toteutumisesta

Valtuustoon nähden sitovia ovat tulosalueiden toimintakatteet, nettoinvestointimenot sekä keskeiset tulos- ja rahoituslaskelmaerät. Negatiivisista talousarviopoikkeamista annetaan tilinpäätöksessä selvitys.

Selvitys valtuustoon nähden sitovien määrärahojen ylityksistä:

Käyttötalous (miinusmerkkiset ylityksiä, muut käyttötalouden alituksia):

	TA2021	Muutokset	TA2021	TP2021	Alitus (+) / Ylitys (-)
Valtuustoon nähden sitovat talousarvioluvut			muutettu		
1150 Hallintopalvelut	-50 514 863	0	-50 514 863	-52 148 258	-1 633 395
1470 Ruokahuoltopalvelut	98 141	0	98 141	70 053	-28 088
1480 Pielisen Karjalan maaseutupalvelut	-84 750	0	-84 750	-124 582	-39 832
1490 Lomatoimi	3 519	0	3 519	76 779	73 260
4100 Hyvinvointipalveluiden hallinto	-329 990	0	-329 990	-286 916	43 074
4110 Opetus- ja koulutuspalvelut	-10 869 244	-30 800	-10 900 044	-10 775 661	124 383
4120 Varhaiskasvatuspalvelut	-5 121 395	0	-5 121 395	-5 132 694	-11 299
4135 Kulttuuripalvelut	-1 579 707	0	-1 579 707	-1 460 439	119 268
4140 Vapaa-aikapalvelut	-989 924	0	-989 924	-830 222	159 702
5120 Kaupunkirakennepalveluiden hallinto	-237 619	0	-237 619	-312 594	-74 975
5130 Maankäyttö ja rakennusvalvonnan palvelut	-67 460	-32 720	-100 180	220 666	320 846
5220 Tilapalvelut	2 643 994	0	2 643 994	2 817 176	173 182
5214 Kuntatekniikan palvelut	-2 019 562	0	-2 019 562	-2 178 892	-159 330
Rahoitus	0	0	0	3 554	3 554
Verotulot	31 644 000	0	31 644 000	32 979 152	1 335 152
Valtionosuudet	41 222 518	0	41 222 518	41 442 465	219 947
Rahoitustuotot ja kulut	389 900	0	389 900	508 476	118 576
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 954 023	0	-4 954 023	-4 505 190	448 833
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 1 931 942	-1 918 920	-3 850 862	4 602 094	8 452 956
Rahavarojen muutos	-641 942	-1 918 920	-2 560 862	-1 820 081	740 781

Toimintakatteen ylitykset tulosalueittain:

Kaupunginhallituksen toimiala

Hallintopalvelut, poikkeama toimintakatteesta -1 633 395 €

Selitys: Siun soten vuoden 2021 alijäämän kattaminen selittää 70 prosenttia ylityksestä (1,1 milj.e). Muita merkittäviä ylityksiä ovat talousarviota korkeammat ICT kulut (-266 te) ja avustukset (-190 te)

Ruokahuoltopalvelut, poikkeama toimintakatteesta -28 088 €

Selitys: Elintarvikkeiden hinnat ovat yleisesti nousseet 2,4 % vuonna 2021. Erityisesti tuoreiden kasvisten, hedelmien ja marjojen hinnat ovat kohooneet merkittävästi, ja niitä on vuoden 2021 ruokalistoilla lisätty entiseen verrattuna. Elintarvikekuluja on kasvattanut luomu- ja lähiruokien lisääminen strategian mukaisesti ruokalistoilla. Pyrkimys elintarvikkeiden kotimaisuusasteen nostamiseen omalta osaltaan lisää elintarvikekuluja. Ruokapalvelujen henkilökunnan ikärakenteesta sekä tuki- ja liikuntaelinvaivoista johtuvien pitkien poissaolojen vuoksi sijaistenkulut ovat olleet suuret. Keittiöiden koneiden, laitteiden ja kaluston korjaukseen ja kunnossapitoon on ostettu arvioitua enemmän tarvikkeita ja varaosia kaluston ikääntymisen takia. Ainoastaan Valtimon koulun keittiön laitteet ja kolmen edellisen vuoden aikana Kyrölän keittiölle uusitut laitteet eivät ole tarvinneet huoltoa.

Pielisen Karjalan maaseutupalvelut poikkeama toimintakatteesta -39 832 €

Selitys: Toteuma sisältää maaseutuhallintoon kirjattuja hallintopalvelujen menoja 49 tuhatta euroa. Liperille ulkoistettu maaseutuhallinto ei ylittänyt talousarviota.

Hyvinvointipalvelujen toimiala

Varhaiskasvatuspalvelut poikkeama toimintakatteesta -11 299 €

Selitys: Kokonaispoikkeama (-0,24 %) koostuu useista tuotto- ja kulueristä

Kaupunkirakennepalvelujen toimiala

Kaupunkirakennepalvelut hallinto poikkeama toimintakatteesta -74 975 €

Selitys: Rakennusten ja huoneistojen tilavuokrat ovat budjetoitua korkeammat. Kirkkokatu 14 budjetoinnissa ei ole huomioitu korjaustöiden myötä sovittujen vuokrahuojennusten päättymistä.

Kuntatekniikan palvelut poikkeama toimintakatteesta -159 330 €

Selitys: Suurin ylitys oli alueiden ja rakennusten kunnossapitokustannuksissa, joka aiheutui mm. katujen päällystyksistä ja reunakivivaluista. Ylimääräistä työtä tuli Työväenkadun, Harjukadun ja Kötsintien reunakiveyksistä, koska runsaat vesisateet aiheuttivat vesien virtauksen katujen varrella oleville asuintonteille. Edellisen vuoden investointikohteisiin tehtiin myös viimeistelyjä: satama-alue, rantaraitti, pääpysäkkialue, Työväenkatu. Henkilöstökustannuksissa oli ylitystä, koska budjetoiduilla resursseilla ei pystytty lain määräämissä lepoaikapuitteissa tekemään vaadittua työmäärää (liikuntapaikkojen hoitajat, konekuljettajat). Sähkökulut nousivat arvioitua korkeammiksi.

Investoinnit nettokustannusten mukaisessa järjestyksessä (miinusmerkkinen poikkeama = ylitys)

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 1-12 / 2021	Poikkeama	Tot -%
Nurmes-Talo	-1 400 000	-850 000	-2 250 000	-2 062 751	187 249	92 %
Pelastusasema	-1 280 000	-220 000	-1 500 000	-1 790 067	-290 067	119 %
Osakkeet ja osuudet/Hankinta	0	0	0	-1 485 391	-1 485 391	
Hannikaisensalin tekniikka	-640 000	0	-640 000	-538 200	101 800	84 %
Nurmestalon erillishankinnat	-450 000	0	-450 000	-334 169	115 831	74 %
Kirjastoauto	-297 500	0	-297 500	-297 500	0	100 %
Kyrölän palv.kesk./käyttövesipu	-100 000	-170 000	-270 000	-263 854	6 146	98 %
Kuivurihankinta	0	-230 400	-230 400	-230 400	0	100 %
Suojärvenkatu-Tuulentie	-50 000	-590 000	-640 000	-220 214	419 786	34 %
Älykäs ja vähähiilinen biokort	-315 000	0	-315 000	-217 774	97 226	69 %
Hyvärilän kurssirakennus	-50 000	-140 000	-190 000	-195 246	-5 246	103 %
Terveyskeskus	-100 000	0	-100 000	-109 090	-9 090	109 %
Puistotie	-80 000	0	-80 000	-108 432	-28 432	136 %
Rakennusten hankinta	0	0	0	-98 000	-98 000	
Kauppalantalo	-400 000	300 000	-100 000	-84 072	15 928	84 %
Kuituverkon rakentaminen	0	-60 000	-60 000	-74 939	-14 939	125 %
Hyvärilän rantasauna vesivahin	0	-30 000	-30 000	-58 789	-28 789	196 %
Ikolan museon konservointirak.	-50 000	0	-50 000	-51 098	-1 098	102 %
Lokkiharjun rakenteet	-35 000	0	-35 000	-44 252	-9 252	126 %
Kyrölän keittiön pesukone	-30 000	0	-30 000	-41 023	-11 023	137 %
Maa- ja vesialueet/Hankinta	-200 000	0	-200 000	-39 000	161 000	20 %
Porokylän koulun piha	-60 000	0	-60 000	-29 848	30 152	50 %
Rantapolku	-50 000	0	-50 000	-26 330	23 670	53 %
Kirkkokadun koulu/liik.s latti	-25 000	0	-25 000	-24 785	215	99 %
Leikkipuistot	-30 000	0	-30 000	-24 388	5 612	81 %
Kyrölän keittiöön pata	-26 000	0	-26 000	-23 139	2 861	89 %
Koneet ja kalusto hankinta	0	0	0	-21 613	-21 613	
Sataman kehittäminen	-30 000	0	-30 000	-20 768	9 232	69 %
Sorsajärven pohjapato	-6 000	-15 000	-21 000	-18 890	2 111	90 %
Moottorikelkka (Valtimo)	-15 000	0	-15 000	-11 295	3 705	75 %
Laamilan alueen asuntokadut	-70 000	50 000	-20 000	-7 673	12 327	38 %
Honkalanjoen silta	-100 000	100 000	0	0	0	
Niksulan päiväkot	-20 000	0	-20 000	0	20 000	0 %
Opasteet	-50 000	0	-50 000	0	50 000	0 %
Opinkuja	-40 000	0	-40 000	0	40 000	0 %
Pappilantie	-120 000	0	-120 000	0	120 000	0 %
Maa- ja vesialueet/Myynti	0	0	0	15 317	15 317	
Osakkeet ja Osuudet/Myynti	0	0	0	22 269	22 269	
Rakennusten myynti	0	0	0	7 919 445	7 919 445	
NETTOINVESTOINNIT YHT.	-6 119 500	-1 855 400	-7 974 900	-595 957	7 378 943	

Osakkeet ja osuudet: määrärahan ylitys 1 485 391 euroa (ei budjetoitu)

Selitys: Keskeiset erät olivat:

- Nurmeksen Yrityspalvelu Oy svop 500 000 €, kauppa 1.1.2021
- Nurmeksen Yrityspalvelu Oy osakepääoma 300 000 €, kauppa 1.1.2021
- Nurmeksen Yrityspalvelu Oy svop 175 000 €, ensimmäisen investoinnin rahoitus
- Koy Nurmeksen Vuokratalot svop 500 000 €, oppilajasuntolan rahoitus

Kyrölän keittiön pesukone: määrärahan ylitys 11 023 €

Selitys: Vuoden 2021 alussa maksettavaksi tulleen pesukoneen määräraha sisältyi edellisen vuoden 2020 talousarvioon.

Pelastusasema: määrärahan ylitys 290 067 €

Selitys: Lisätöiden osuus investoinnissa on tilinpäätöksen laadintahetkellä noin 80 tuhatta euroa. Muu ylitys aiheutuu maksujen ajoittumisesta arvioitua aikaisemmaksi.

Hyvärilän kurssirakennus: määrärahan ylitys 5 246 €

Selitys: Alkuperäisestä suunnitelmasta poiketen uusittiin myös roskakatos, ullakon portaat ja koko kiinteistön osalta hätäpoistumisvalot. Ulkomaalauksen yhteydessä kunnostettiin myös ikkunoita.

Terveyskeskus: määrärahan ylitys 9 090 €

Selitys: Alkuperäisestä suunnitelmasta poiketen uusittiin myös lämmönvaihdin ja siihen liittyvä automaatio. Vuodeosastolle hankittiin viilennykseen tarvittavat laitteet.

Puistotie: määrärahan ylitys 28 432 €

Selitys: Urakan suorittamisen aikana havaittiin urakka-alueen ulkopuolisessa infrassa vikoja ja puutteita, joiden korjaaminen urakan lisätöinä oli välttämätöntä. Lisäksi uusittiin alueen vanha katuvalaistus.

Kuituverkon rakentaminen: määrärahan ylitys 14 939 €

Selitys: Urakan aloituksessa tuli viivästystä: Koronan vuoksi tarvikkeiden toimitukset viivästyivät. Aikataulun venyminen aiheutti lisätöitä, koska talven tulo vaikeutti työn tekemistä. Lisäksi kuituverkon lähtötiedot eivät täsmänneet todellisuuden kanssa ja katkojen suunnittelu aiheutti lisätyötä.

Hyvärilän rantasaunan vesivahinko: määrärahan ylitys 28 789 €

Selitys: Samassa yhteydessä oli tarpeen uusien teknisen käyttöikänsä päässä ollut ilmanvaihdon kone, sekä automaatiikka, koska remontilla on vain muutaman vuoden takaisinmaksuaika.

Ikolan museon konservointirakennus: määrärahan ylitys 1 098 €

Selitys: Ulkomaalauksen lisäksi uusittiin vesikaton varusteita (sadevesikouruja sekä syöksytoria)

Lokkiharjun rakenteet: määrärahan ylitys 9 252 €

Selitys: Varsinaisen 2021 investointiohjelman mukaisen laituriurakan hinta oli 38.800, joka ylitti määrärahan 3.800 €. Loppuylitys tulee Lökkisaaren valaistuksesta.

Koneet ja kalusto hankinnat ylitys 21 613 €

Selitys: Ford Ranger auto liikunta-alueiden hoitoon vanhan tilalle.

Rakennusten hankinta: määrärahan ylitys 98 000 €

Teollisuushallin ostaminen (Kaupunginhallitus 23.08.2021 § 209)

1.3.5 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä

Vuodesta 2021 alkaen sisäisessä valvonnassa ja riskienhallinnassa on noudatettu valtuuston 2.9.2020 hyväksymiä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteita, jotka on esitetty seuraavasti:

Lainsäädäntöperusta ja soveltamisala

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuuston tulee päättää kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden tavoitteena on vahvistaa ja yhdenmukaistaa kaupunkikonsernin hyvää hallintoa ja johtamista, ja ne koskevat kaikkia Nurmeksien kaupunkikonsernin toimielimiä ja johtoa sekä kaikkea kaupunkikonsernin toimintaa, josta kaupunki vastaa omistuksen, ohjaus- ja valvontavastuun sekä muiden velvoitteiden myötä. Sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta on lisäksi voimassa, mitä kaupungin hallinto- ja johtosäännöissä sekä muissa ohjeissa ja määräyksissä on sanottu.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoite, tarkoitus ja käsitteet

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että Nurmeksien kaupungille ja kaupunkikonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on tuloksellista. Sisäinen valvonta on osa kunnan johtamisjärjestelmää sekä kunnan johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskien hallintaa, toiminnan kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan yleisesti kaikkia niitä Nurmeksien kaupungin ja kaupunkikonsernin toiminta- ja menettelytapoja, joilla tilivelvolliset ja muut esihenkilöt pyrkivät varmistamaan, että:

- kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista,
- päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa,
- lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että
- omaisuus ja resurssit turvataan.

Riski on epävarmuuden vaikutus tavoitteisiin. Vaikutus on poikkeama odotetusta, niin myönteisessä kuin kielteisessä mielessä.

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa. Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällisiä menettelytapoja, joiden avulla:

- tunnistetaan ja kuvataan kunnan ja kaupunkikonsernin toimintaan liittyviä riskejä
- arvioidaan riskien merkittävyyttä ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä
- määritellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja raportoimiseksi.

Sisäinen tarkastus on osa sisäistä valvontaa. Sisäinen tarkastus on riippumaton kaupunginhallituksen ja ylimmän johdon tukitoiminto. Nurmeksien kaupungilla ei ole vakituista sisäisen tarkastuksen yksikköä. Kaupunginhallitus tai kaupunginjohtaja voivat päättää määräaikaisen sisäisen tarkastuksen asettamisesta sisäisen valvonnan tai riskiarvion perusteella.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät ja vastuut

Valtuusto päättää Nurmeksien kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet -asiakirjassa ja hallintosäännössä kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista ja edellyttää, että kaupunkikonsernin kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaation tasoilla on riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta.

Kaupunginhallituksella on vastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistamisesta ja asianmukaisesta järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta. Kaupunginhallitus hyväksyy erillisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen valtuuston hyväksymien periaatteiden pohjalta.

Kaupunkirakennelautakunta ja hyvinvointilautakunta vastaavat omien tehtäväalueidensa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta, tuloksellisuudesta sekä niistä raportoinnista hyväksytyjen ohjeiden mukaisesti.

Johtavien viranhaltijoiden, erityisesti tilivelvollisten, tehtävänä on toimeenpanna sisäinen

valvonta ja riskienhallinta vastualueellaan ja raportoida niistä hyväksytyjen ohjeiden mukaisesti sisäisen valvonnan sekä riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnan vastuussa olevalle toimielimelle.

Konserniyhteisöjen hallitukset ja toimitusjohtajat vastaavat niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta. Konserniyhteisöt raportoivat konsernijohdolle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta sekä merkittävien riskien hallinnasta konserniohjeen mukaisesti.

Kokonaisvaltainen riskienhallinta ja sisäinen valvonta osana kaupungin ja kaupunkikonsernin johtamis- ja hallintojärjestelmää

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on osa kunnan ja kaupunkikonsernin johtamis- ja hallintojärjestelmää, päätöksentekoa sekä strategista ja operatiivista toiminnan ja talouden suunnittelua ja seuranta, poikkeamiin reagointia ja suoriutumisen arviointia. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tulee olla kokonaisvaltaista ja sen tulee toteutua kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaation tasoilla. Riskienhallinnan tulee ulottua kaikkiin riskiluokkiin, sekä sisäisiin että ulkoisiin. Käytännössä sisäinen valvonta ja riskienhallinta kytkeytyy vuosittaiseen talousarvio- ja tilinpäätösprosessiin.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on tuloksellista. Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa ei eriytetä muusta tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävästä toiminnasta, vaan se on jatkuva osa päivittäistä johtamista, ohjaamista ja työn toteuttamista. Sisäinen valvonta toteutuu mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakoina, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojen ja tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena ja sopimusten hallintana.

Toimiva sisäinen valvonta myös ehkäisee ja paljastaa väärinkäytöksiä. Johdon velvollisuutena on toteuttaa sisäistä valvontaa väärinkäytösten ehkäisemiseksi ja havaitsemiseksi sekä puuttua havaittuihin väärinkäytöksiin. Väärinkäytöksenä pidetään erilaisia epärehellisiä, epäeettisiä tai kaupunkikonsernin ohjeita rikkovia taikka lainvastaisia tekoja.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta osana taloussuunnittelu- ja seurantaprosessia

Kaupunkikonsernin riskit jaotellaan neljään pääryhmään, jotka ovat strategiset, taloudelliset ja toiminnalliset riskit sekä vahinkoriskit. Kaikkiin näihin ryhmiin voi kuulua sisäisiä tai ulkoisia riskejä.

Riskienhallintaa toteutetaan talousarvion ja merkittävien päätösten valmistelun yhteydessä. Hyvinvointilautakunnan ja kaupunkirakennelautakunnan sekä konsernin tytäryhtiöiden tulee talousarvion laadinnan yhteydessä analysoida toimintaympäristön muutoksia, tunnistaa tavoitteita uhkaavia riskejä, arvioida niiden vaikutuksia ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä laatia tarvittavat suunnitelmat ja toimenpiteet riskien hallitsemiseksi.

Kaupunginhallitus kokoaa näiden perusteella koko kaupunkikonsernia koskevan riskianalyysin ja menettelytavat merkittävimpien riskien hallitsemiseksi.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi ja raportointi

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tuloksellisuutta seurataan talousarviovuoden aikana vuoden toisessa osavuositarkastuksessa, tytäryhtiöiden puolivuotisraporteissa ja tilinpäätöksissä sekä kaupunkikonsernin tilinpäätöksessä.

Kaupunginhallitus antaa toimintakertomuksessa arvion merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja toimenpiteistä havaittujen puutteiden korjaamiseksi sekä konsernivalvonnasta. Hallituksen selonteko perustuu lautakuntien ja tytäryhtiöiden laatiimiin selontekoihin. Hallituksen alaisten lautakuntien tulee käsitellä oman tehtäväalueen selonteko merkittävimmistä riskeistä ja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä toimenpiteistä havaittujen puutteiden korjaamiseksi. Selontekojen tulee perustua dokumentoituun aineistoon. Mikäli tilikaudella havaitaan merkittäviä riskejä, tulee lautakuntien, viranhaltijoiden sekä konserniyhteisöjen raportoida niistä ja niiden hallintakeinoista välittömästi valvontavastuussa olevalle talousjohtajalle ja kaupunginjohtajalle. Valvontavastuussa olevien tulee raportoinnin perusteella ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan raportointi on tehty ohjeiden mukaisesti osavuositarkastuksen 1-8/2021 yhteydessä. Raportissa on käsitelty lautakuntien ja kaupunginhallituksen vastuualueilla olevia riskejä ja niiden toteutumista vuoden kuluessa. Tilinpäätöksessä toimialojen riskienhallintaa on käsitelty luvussa 2.

Tilivelvollisuus

Kuntalain 125 §:n mukaan tilintarkastajan on annettava valtuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on myös esitettävä, onko tilinpäätös hyväksyttävä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavalle viranhaltijalle (tilivelvollinen) myöntää vastuuvapaus.

Tilivelvollisella on vastuu johtamansa toiminnan riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä ja niiden jatkuvasta ylläpidosta. Tilivelvollisuus merkitsee sitä, että tilivelvollisen toiminta tulee valtuuston arvioitavaksi, häneen voidaan kohdistaa tilintarkastuskertomuksessa muistutus ja häneltä voidaan evätä vastuuvapaus sekä omasta että alaisensa tekemisestä tai tekemättä jättämisestä. Vaikka henkilö ei olisikaan lain tarkoittama tilivelvollinen, hänen on luonnollisesti hoidettava tehtävänsä asianmukaisella huolellisuudella eikä tilivelvollisaseman puuttuminen vapautta esimiehiä toiminnan valvontavastuusta.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan käytännön toteutus

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kaupungin operatiivisena toimintana kuuluvat kunnanhallitukselle, kaupunginjohtajalle ja toimialojen johtajille.

Koko kaupunkikonsernin systemaattinen sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat kohdentuneet keskeisten toiminnan ja talouden tavoitteiden toteuttamisen seurantaan sekä merkittävimpien riskien ja epävarmuustekijöiden hallintaan (ks. luku 1.3.6 merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät). Kaikkien operatiivisten riskien seuranta ei ole ollut systemaattista, vaan toteutus on tehty osana päivittäisjohtamista.

Kaupungin johtamis-, suunnittelu- ja ohjauskäytäntö perustuu suunnitelmalliseen strategian noudattamiseen. Strategian mukaisen toiminnan varmistaminen tehdään talousarvion laadinnan yhteydessä, jolloin organisaation yksiköille ja konserniyhtiöille asetetaan tilivuoden tulostavoitteet. Tytäryhtiöiden tavoitteet asetetaan kaupunginjohtajan talousarvioneuvotteluissa tytäryhtiöiden toimitusjohtajien ja hallitusten puheenjohtajien kanssa. Toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumista seurataan kaksi kertaa vuodessa kolmannesvuosittain valtuustolle tehtävällä osavuositarkastuksella. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteko on annettu valtuustolle toisen osavuositarkastuksen 1-8/2021 yhteydessä. Koko vuoden raportointi toteutetaan tilinpäätöksen yhteydessä. Seurantaraportointi kattaa kaikki toimialat, tulossyksiköt ja tytäryhtiöt (puolivuositain). Organisaation sisäistä seurantaa tehdään lisäksi tarkemmalla yksikkötasolla. Talouden ja toiminnan valvonnassa ei ole havaittu merkittäviä puutteita tilivuoden aikana.

Konserniyhtiöissä sisäinen valvonta ja riskienhallinta kuuluvat yhtiöiden hallitusten ja toimitusjohtajien vastuulle. Yhtiön tulee riskienhallinnassaan ottaa huomioon konsernin kokonaisedun mukaiset tavoitteet ja konserniohjeet sekä raportoida konsernijohtajalle konserniyhtiön merkittävistä riskeistä, riskienhallinnan toimivuudesta ja riittävyydestä. Yhtiöiden hallitukset ovat hyväksyneet kaupunginvaltuuston hyväksymän konserniohjeen. Kullekin tytäryhtiölle on nimetty johtoryhmän jäsenistä kaupungin edustaja, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus yhtiön hallituksen kokouksissa. Kuntayhtymille on nimetty omat luottamushenkilöedustajansa. Konsernivalvonnassa ei ole havaittu merkittäviä puutteita tilikauden aikana. Konsernin sisäisten yhteistoimintakäytäntöjen kehittämistarpeista on keskusteltu tytäryhtiöiden toimitusjohtajien kanssa uutta strategiaa laadittaessa, ja strategiaan on kirjattu tavoitteeksi yhteistoimintakäytäntöjen määrittäminen ja käyttöönotto valtuustokauden aikana.

Vuoden 2021 aikana sisäisessä valvonnassa ja riskienhallinnassa on panostettu seuranta-arvioinnin kehittämiseen. Asiaa on käsitelty johtoryhmässä ja arvioinnin syventämiseksi on laadittu kyselylomake, jonka avulla sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumista voidaan selvittää aikaisempaa laajemmin toimialoitain ja tulosalueittain. Arviointikysely mahdollistaa jatkossa myös aikaisempaa paremmin puuttua mahdollisesti havaittaviin puutteisiin ajoissa. Resurssien puuttuessa kyselyä ei ole voitu toteuttaa vuonna 2021, joten arviointi toteutetaan vuoden 2022 kuluessa. Organisaatioyksiköiden itse toteuttamassa sisäisessä arvioinnissa ei ole raportoitu tilivuoden aikana riskienhallinnan kannalta merkittäviä toimenpiteitä edellyttäviä puutteita.

Kaupungin riskienhallintaan olennaisena osana kuuluvat vahinkoriskit, joihin on varauduttu kaupungin ottamilla vakuutuksilla. Nurmeksien kaupungilla on vakuutusyhtiön kautta otettuja vakuutuksia sekä oma riskirahasto, josta voidaan kattaa vakuutusten ulkopuolisia vahinkoja. Kaupungin vakuutukset on kilpailutettu vuoden 2021 aikana vakuutusmeklarin toimesta, jonka jälkeen vakuutuksenhoitopalveluita on ulkoistettu vakuutusmeklarin hoidettavaksi. Vakuutuskilpailutuksella saatiin merkittävää säästöä aikaisempaan vakuutusmaksuun verrattuna. Tilivuoden aikana ei ole toteutunut merkittäviä vahinkoriskejä.

Kiinteistöriskejä on arvioitu päivitetystä toimitilaohjelmassa.

1.3.6 Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Pandemia

Vuoden 2021 talousarviota laadittaessa, kaupungin kaikkien toimintojen suurimmaksi riskiksi katsottiin kaupunginhallituksen mukaan koronapandemia. Vaikutusten arvioitiin koskevan Nurmesta joko välillisesti heikentyvän talouden tai tiukentuvien rajoitusten muodossa sekä suoraan paikallisen tautitilanteen pahentumisen kautta. Mahdollisen tilanteen pahenemisen ja alueellisten rajoitusten tiukentamisen arvioitiin vaikuttavan kaupungin toiminnan tavoitteiden saavuttamiseen haitallisesti, erityisesti hyvinvointipalveluissa. Rajoituksista oletettiin aiheutuvan ennakoitua suurempia pitkäkestoisia kustannusvaikutuksia. Tärkeänä pidettiin talouden seuraamista aktiivisesti vuoden 2021 aikana ja tasapainottamisohjelman riittävyyden tarkastelua vuoden 2022 talousarviota laadittaessa.

Pandemian arvioitiin aiheuttava riskejä myös henkilöstön jaksamiselle. Työn tekemisen järjestelyjä sekä normaalin toiminnan jatkamisen merkitystä korostettiin. Henkilöstön työvuoroilla ja etätöiden aikatauluttamisella voitaisiin pienentää riskiä laajan henkilöstöjoukon yhtäaikaisesta altistumisesta. Kaupungin perustoimintojen ylläpidosta huolehtimisen tärkeyttä pandemian aikana painotettiin.

Riskiksi talouden suunnitelmakaudelle arvioitiin myös Nurmeksien konsernirakenteen tehokkaan toiminnan puuttuminen. Kaupungin toiminta on lakisääteisistä syistä ja kaupungin omilla päätöksillä hajautunut konserniyhtiöihin ja emokuntaan, joten koko konsernirakenteen tehokas toimiminen on tärkeää.

Kaupunginhallitus näki suunnitelmakaudella riskiksi myös sen, että yhtiöiden ja emon välinen toiminta ei ole riittävän tiivistä ja tehokasta.

Riskien toteutumista arvioitaessa on todettava, että koronapandemian vaikutukset Nurmeksien aluetalouteen ovat jääneet kokonaisuutena vähäisiksi. Pandemia on koetellut kaikista eniten pieniä palveluyrityksiä, jotka ovat saaneet jonkin verran helpotusta korona-avustuksista. Kaupungin elinkeinorakenteen monipuolisuus on auttanut koronasta selviytymisessä. Merkittävilta lomautuksilta on välttytty, ja osa toimialoista on jopa parantanut asemiaan korona-aikana.

Kaupungin oma talous on ollut epidemian aikana vakaa, ja merkittävät valtion tukitoimenpiteet koko kuntasektorille vuosina 2020 ja 2021 ovat parantaneet talouden kestäkykyä. Vaikka koronaan saatu valtion tuki on hälventänyt talouden heikkenemisen aiheuttamia paineita, ei talouden tasapainottamisen tarve ole pitkällä aikavälillä kuitenkaan poistunut.

Pandemian vaikutukset henkilöstöön ja erityisesti hyvinvointipalvelujen toimintaan ovat olleet rajoitusten takia merkittävät. Rokotuskattavuuden kasvaessa henkilöstö pystyi vuoden 2021 loppupuolella palaamaan etätöistä toimistotyöhön ja hyvinvointipalvelut pääsivät käynnistämään toimintojaan rajoitusten lieventyessä.

Riittävä rokotuskattavuus ja taudin lievemmat oireet ovat mahdollistaneet vuoden 2022 alussa rajoitusten sekä suositusten lieventämisen tai poistamisen. Edelleenkin varmuutta pandemian lopullisesta väistymisestä ei ole, joskin vahvana oletuksena on taudin kehittyminen lopulta tavanomaiseksi kausi-influenssaksi.

Konserni

Toisenlaisena riskinä vuoden 2021 talousarviota laadittaessa nähtiin mahdollinen konsernirakenteen tehokkaan toiminnan puuttuminen. Kaupunginhallitus näki riskinä, että yhtiöiden ja emon välinen toiminta ei olisi riittävän tiivistä ja tehokasta.

Merkittävin konsernirakenteen muutos tapahtui, kun kaupungilta siirtyi 1.1.2021 neljällä teollisuuskiinteistöllä olevat rakennukset, vuokrasopimukset ja liittymät Nurmeksen Yrityspalvelu Oy:lle noin 8 miljoonan euron kauppahintaan. Kauppa tehtiin omaisuuden tasesiirtona, eikä kaupassa käytetty ulkoista rahaa. Samalla kaupunki päätti merkitä 300.000 eurolla yhtiön osakkeita yhtiön maksuvalmiuden turvaamiseksi. Kauppa pienensi kaupungin pitkävaikutteisen käyttöomaisuuden määrää, mutta ei pienentänyt kaupungin ulkoista velkarahoitusta. Tämän takia yhtiöön kohdentuvat rahoitusriskit ovat samalla kaupungin rahoitusriskejä. Lisäksi kaupunki on järjestänyt rahoituksen yhtiön toteuttamaan ensimmäiseen investointiin. Muita muutoksia konsernirakenteessa olivat kaupungin omistamien Kiinteistö Oy Valtimon Lintinrin ja Kiinteistö Oy Valtimon Puustellin fuusiointi Koy Nurmeksen Vuokrataloihin.

Konsernirakenteen toimivuuden edistämiseksi kaupungin uuden strategian valmisteluun perustettiin konserniryhmä, joka asetti osana omistajaohjausta tavoitteeksi konsernin yhteistoimintakäytäntöjen määrittämisen ja käyttöönoton. Konsernikäytäntöjen kehittämiseksi ryhmä kuuli myös tytäryhtiöiden toimitusjohtajia. Konserniryhmä määrittä omistajarakenteeseen, omistajaohjaukseen, ympäristövastuuseen ja konsernin riskienhallintaan liittyvät valtuustokauden tavoitteet.

Tytäryhtiöiden investointien rahoittaminen on tärkeä osa kaupunkikonsernin rahoituksen suunnittelua. Vuoden 2022 talousarviota laadittaessa tytäryhtiöiden investoinnit ja rahoitustarve kartoitettiin tytäryhtiöiden kanssa käydyissä talousarvioneuvotteluissa. Konsernin kattavasta rahoitussuunnittelusta tulee entistään tärkeämpi osa konsernin kokonaisriskien hallintaa.

Konsernitason riskejä on arvioitu konserniyhtiöiden kanssa muun muassa talousarvioneuvottelujen yhteydessä. Konserniyhtiöiden omat toiminnalliset tavoitteet pyrkivät ehkäisemään riskien muuttumista uhiksi.

Hyvinvointialueet

Hyvinvointialueiden perustamiseen sisältyy valtakunnallisesti merkittäviä riskejä erityisesti niiden kuntien osalta, jotka ovat toteuttaneet sote -palvelut ja pelastustoimen osana kunnan organisaatiota. Nurmekselle ja koko Pohjois-Karjalalle siirtyä on helpompaa, koska hyvinvointialueille siirtyvät toiminnot on jo organisoitu toimiviksi Siun sote kuntayhtymän kautta. Riskit liittyvät lähinnä hyvinvointialueiden resursseihin järjestää asukkaiden sote- ja pelastuspalvelut riittävän kattavina ja laadukkaina.

Kaupungin näkökulmasta hyvinvointialueiden perustamiseen liittyvät riskit ovat myös taloudellisia. Verotulot ja valtionosuudet pienenevät merkittävästi sote-kustannusten siirtyessä hyvinvointialueille. Nurmeksen osalta tulot pienentyvät arviolta enemmän kuin menot, ja erotusta kompensoidaan valtionosuuksilla. Alustavien laskelmien mukaan Nurmeksen tulos voi heikentyä hyvinvointialueiden perustamisen seurauksena sadoilla tuhansilla euroilla vuodessa. Uudistuksen yksityiskohdat täsmentyvät vuoden 2022 kuluessa, jolloin myös kuntakohtaisia suunnitelmia voidaan tarkentaa.

Nurmeksen kaupunki on reagoinut riskiin yleisestä tulorahoituksen kiristymisestä korottamalla kunnallisveroprosenttia 0,5 prosenttiyksiköllä vuodesta 2022 alkaen.

Siun sote

Siun soten vuoden 2021 tilinpäätöksessä oleva kumulatiivinen alijäämä on 17,1 miljoonaa euroa, josta Nurmeksen osuus on peruspääoman suhteessa laskettuna 1 122 679 euroa. Kuntayhtymän jäsenkunnat kirjaavat alijäämän tilinpäätöksiinsä vuodelle 2021. Jo vuoden 2020 tilinpäätöksessä jäsenkunnat maksoivat ylimääräistä maksua vuoden 2020 lopussa kertyneen alijäämän kattamiseksi. Nurmeksen osuus aikaisemmin kirjatusta alijäämästä oli noin 800 tuhatta euroa.

Kaupungin sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen menojen kehitykseen liittyvät riskit poistuvat hyvinvointialueiden aloittamisen seurauksena. Pitkän aikajakson kiinteistöriskit sote-kiinteistöistä jäävät edelleen kunnille, koska hyvinvointialueet sitoutuvat vuokraamaan sote-kiinteistöjä vain tietyn ajan.

Investoinnit

Emokaupungilla ja tytäryhtiöillä on tiedossa lähivuosina merkittäviä investointeja, jotka edellyttävät lisälainanottoa. Riskinä on, kuinka talouden tasapaino turvataan velkataakan kasvaessa. Korkotason mahdollisesta merkittävästä noususta aiheutuva rahoituskustannusten nousu lisää uuden lainarahoituksen

korkoriskiä. Rahoitusriskiä voidaan kuitenkin pienentää konsernin kattavalla investointiohjelmalla sekä ennakoivalla rahoitussuunnittelulla.

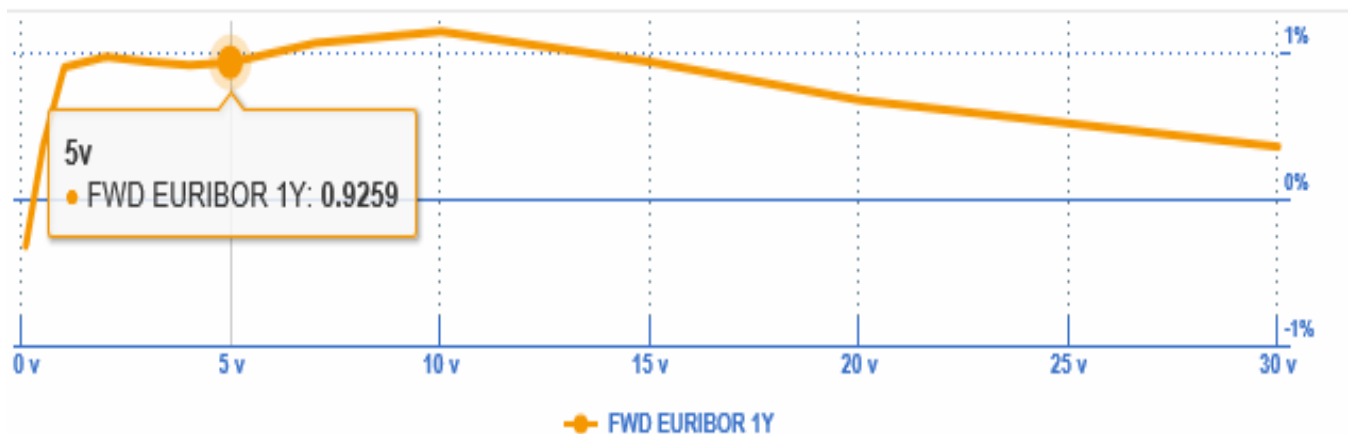
Korot

Kaupungin lainasalkku kasvoi 3,3 miljoonalla eurolla vuonna 2021 ja oli asukasta kohti 1 888 euroa, kun vuotta aiemmin vastaava luku oli 1 529 euroa. Lainojen kesikorko vuonna oli 0,56 prosenttia ja lainasalkun keskimääräinen takaisinmaksuaika vuoden lopussa 5,5 vuotta.

Alhainen korkotaso on merkinnyt maltillisia rahoituskuluja useiden vuosien ajan, mutta viime aikoina lyhyet negatiiviset korot ovat kääntyneet nousuun. Kuntarahoituksen Apollo-järjestelmän korkoennusteen mukaan 12 kuukauden Euribor -korko nousisi jo vuoden sisällä yhden prosentin tuntumaan, minkä jälkeen korkotaso vakiintuisi tälle tasolle vuosiksi eteenpäin. Useiden prosenttiyksikköjen nousua korkotasossa ei ennusteta edes pitkällä aikavälillä.

Korkojen nousulla ei ole merkittävää vaikutusta kaupungin nykyiseen lainasalkkuun, koska tehdyt lainasopimukset ovat pääsääntöisesti kiinteäkorkoisia. Korkoriski liittyy ensisijaisesti kaupungin ottamiin uusiin lainoihin, jotka korkojen noustessa ovat kalliimpia. Kaupungin tytäryhtiöilleen myöntämät lainat on sidottu markkinakorkoon, joten emon saamat korkotuotot kasvavat korkojen noustessa positiivisiksi. Toisaalta tytäryhtiöiden korkokustannukset kohoavat markkinakorkojen noustessa yli nollatason.

Lyhyet forward-korot

Lähde: Kuntarahoitus Apollo-järjestelmä

Operatiivinen toiminta

Kaupungin päivittäistoimintojen riskienhallintaa toteutettiin vakiintuneesti. Operatiivisessa toiminnassa keskeistä on ollut järjestelmätoimivuuden turvaaminen, mikä on toteutunut hyvin myös kuntaliitoksen jälkeen. Henkilöriskejä on voitu välttää riittävällä resurssoinnilla ja työnkuvia järjestämällä. Kuntaliitoksen seurauksena laajempaa henkilöstöresurssia on voitu hyödyntää esimerkiksi henkilövaihdosten yhteydessä. Operatiivinen riskienhallinta on käsittänyt myös maksuvalmiuden turvaamisen päivittäisellä kassanseurannalla ja ennakoivalla rahoitussuunnittelulla.

Strategia

Kaupungin uusi strategia on hyväksytty maaliskuussa 2022. Uutta strategiaa on jo osittain sovellettu vuoden 2022 talousarvion toiminnallisten tavoitteiden määrittämisessä, mutta tarvittaessa tavoitteet vielä päivitetään uuden hyväksytyn strategian mukaisiksi. Uuden strategian onnistunut jalkauttaminen koko kaupunkikonsernia sitovaksi tavoitteelliseksi toiminnaksi on iso haaste, jota edesauttaa toimiva suunnittelujärjestelmä. Strategian sitovuutta on lisätty ottamalla myös sidosryhmät ja kuntalaiset mukaan valmisteluvaiheessa.

Muut riskit

Maailmanpoliittinen tilanne on muuttunut alkukevään 2022 aikana dramaattisesti Venäjän aloittaessa sodan Ukrainaa vastaan. Humanitaarisen kriisin leviäminen pakolaisvirran myötä Eurooppaan asettaa useiden valtioiden kestävyys koetukselle. Lisäksi kansainväliset talouspakotteet Venäjälle vaikuttavat väistämättä myös Suomen talouteen. Suomen kuntakenttä joutuu omalta osaltaan vastaamaan humanitaarisen avun edellyttämiin tarpeisiin.

Raportoidut riskit

Lautakunnat, viranhaltijat ja konserniyhteisöt eivät ole kirjallisesti raportoineet havaituista riskeistä talousjohtajalle ja kaupunginjohtajalle.

1.3.7 Selvitys kaupungin ympäristöasioiden hoidosta

Nurmeksen kaupunki on ollut mukana Hiilineutraalien kuntien HINKU-verkostossa vuodesta 2014 alkaen. Kaupunki seuraa vuosittaista sähkön, lämmön ja polttoöljyn kulutusta ja toteuttaa toimenpiteitä näiden kulutuksen vähentämiseksi sekä kulutuksen ympäristöystävällisyyden lisäämiseksi. Kaupungin rakennuksista suurin osa on Nurmeksen Lämmön kaukolämpöverkossa, jolloin lämpöyhtiön tekemillä toimenpiteillä lämmön tuotannon ratkaisuihin on suuri merkitys koko kaupunkikonsernin ympäristöjäljelle.

Vuonna 2021 Hyvärilän navettaan asennettiin ilmanvaihtokone lämmöntalteenotolla, joka parantaa huomattavasti energiatehokkuutta. Nurmeksen talon peruskorjauksen yhteydessä led-valaistuksella, lämmöneristyksen parantamisella ja ilmanvaihdon uusinnalla parannettiin energiatehokkuutta. Puistotien peruskorjauksen yhteydessä katuvalaistus uusittiin led-valoihin.

Uusia sähköauton julkisia latauspisteitä rakennettiin Nurmeksen talolle neljälle ja Kauppatalolle kahdelle autolle.

Kaupunki sitoutui suojelemaan omistamaansa metsää noin 114 hehtaaria.

Rakennettiin Sorsajärven pohjapato, jolla parannetaan Sorsajärven veden laatua ja estetään järven umpeenkasvu. Hanke parantaa Kalliojärven, valtakunnallisen lintuvesien suojeluohjelmassa olevan järven, soveltuvuutta vesilinnuille.

Ympäristövastuullisuus on eräs teema kaupungin uudessa strategiassa.

1.3.8 Selvitys muista ei-taloudellisista seikoista

Nurmeksen kaupungin sidonnaisuusilmoitukset on julkaistu kaupungin verkkosivuilla. Tarkastuslautakunta on sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjä ja valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista. Sidonnaisuusilmoituksilla lisätään avoimuutta kaupungin toiminnassa ja ennaltaehkäistään väärinkäytösten mahdollisuutta.

Nurmeksen kaupungissa suoritetaan palvelujen sekä aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden hankintoja muilta kuin kunnilta ja kuntayhtymiltä. Kaupunkikonsernin hankintaohjeistus on päivitetty 2018. Hankintaohjeessa on tarkennettuja euromääräisiä rajoja, joiden mukaisesti kilpailutukset tulee pääsääntöisesti tehdä julkisesti pienhankintaportalissa. Yli 5000 euron hankintapäätöksistä tulee ohjeistuksen mukaisesti aina tehdä julkinen viranhaltijapäätös, jollei kyseessä ole puitesopimuksen mukainen hankinta.

1.3.9 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kuntaliitoksen yhdistymissopimuksessa sovittiin uuden kunnan taloudenhoidon yleisperiaatteista. Sopimuksen mukaan uuden kunnan taloudenhoidon tavoitteena on toimia suunnitelmallisesti ja vastuullisesti turvaamalla talouden tasapaino. Tasapainoinen talous edellyttää vastuullisuutta sekä käyttötaloudessa että investointien toteuttamisessa. Vuoden 2020 talousarviossa yhdistymishallitus hyväksyi vuosille 2020-2025 talouden tasapainottamissuunnitelman, joka on ohjannut myös vuoden 2022 talousarvion laadintaa. Vuoden 2022 talousarviossa toimialojen uudet tuottavuustoimenpiteet ovat yhteensä 325,5 tuhatta euroa.

Kestävän kuntatalouden mittareina käytetään kuntalain 118 §:n mukaisia kriisikuntamittareita, joista kaupungin tavoitteen mukaan yksikään ei saa olla negatiivinen. Kuntaliitoksen seurauksena muodostunut hyvä talouden lähtötilanne on antanut tasapainottamistyölle aikaa ja mahdollisuuksia jaksottaa tuottavuustoimenpiteet useamman vuoden ajalle. Kuntien yhdistyminen, tulevien vuosien voimakas henkilökunnan eläköityminen ja palvelutarpeen muutokset antavat hyvät mahdollisuudet tehdä talouden korjaustoimia ennakoivasti. Kuntaliitoksen valmistelun yhteydessä yhteisen kunnan taloushaastetta kuvattiin vuoteen 2025 saakka kumulatiivisesti 11,5 miljoonan euron suuruiseksi, mikä tarkoittaisi vuositasolla säästöjä 1,9 miljoonaa toimenpiteettömään kehitysuriaan verrattuna. Vuoden 2020 poikkeuksellisen hyvä tulos koronapandemiaan liittyvien tukien seurauksena ei poista toiminnan tuottavuuden tehostamistarvetta. Tämä näkyy jo vuoden 2021 alhaisempana tulokehityksenä koronatukien pienentyessä. Vuoden 2022 talousarvion tulos budjetoitiin merkittävällä karsinnalla nollassa ja vuoden 2023 hyvinvointialueiden aloittaminen lisää edelleen talouteen liittyvää epävarmuutta.

Kaupungin taseessa vuoden lopussa oleva ylijäämäkertymä (16,3 milj. euroa) antaa vahvan puskurin kohdata myös vaikeita talousaikoja.

Kaupunkikonsernin toteuttamat investoinnit palvelevat kaupungin elinvoimaisuuden kehittämistä. Käytettävän rahamäärän rajallisuus johtaa siihen, että investointeja joudutaan sekä karsimaan että laittamaan tärkeysjärjestykseen. Tärkeää on, että velkamäärän ja tulo-rahoituksen tasapaino voidaan säilyttää, eikä maksuvaikeuksia pääse syntyään. Tytäryhtiörahoituksen kasvava tarve edellyttää aikaisempaa enemmän rahoituksen koordinoitua suunnittelua sekä konserniriskien hallintaa.

Kaupungin verotulon ja valtionosuuksien kertymät muodostavat keskeisen perustan kaupungin taloudelle. Kunnallisveroa korotettiin 0,5 prosenttiyksiköllä 21,00 prosenttiin vuodelle 2022. Kunnallisveron korotustavoite oli kirjattuna jo kuntaliitoksen yhteydessä päätettyyn tuottavuusohjelmaan. Verorahoituksen pysyminen riittävällä tasolla on tärkeää myös hyvinvointialueiden perustamisen jälkeen, kun verotulot ja valtionosuudet pienenevät hyvinvointialueelle siirtyvien kustannusten seurauksena. Uudessa rahoitusjärjestelyssä kaupungin verotulojen suhteellinen osuus kasvaa ja valtionosuuksien pienenee.

Nurmeksen kaupunki on kehittänyt konsernirakennettaan perustamalla tytäryhtiöitä yhtiöittämisvelvoitteen vuoksi, mutta myös toiminnan ja talouden hallinnan tehostamiseksi. Yhtiömuodossa toimintakokonaisuus on usein selkeämmin hallittavissa ja seurattavissa. Konsernirakenne on kokonaisuus, jossa tärkeää on konsernin kokonaisedun toteutuminen. Uuden strategian laadinnan yhteydessä konsernityöryhmä kirjasi tavoitteiksi konsernirakenteen linjausten valmistelun ja toimeenpanon, konsernin yhteistoimintakäytäntöjen määrittämisen ja käyttöönoton sekä konserniriskienhallinnan käytäntöjen linjaukset.

Nurmeksen kaupungin uusi strategia on hyväksytty valtuustossa vuoden 2022 maaliskuussa. Talousarvion 2022 laadinnan yhteydessä uuden strategian vaikutuksia on pyritty ottamaan huomioon mahdollisuuksien mukaan. Kevään 2022 kuluessa talousarvion hyväksytyjä tavoitteita peilataan uuden strategian kanssa ja talousarvioon tehdään päivityksiä tarvittaessa. Uusi strategia määrittää kaupungin kehityssuunnan tuleviksi vuosiksi.

Melan päätöksestä Pohjois-Karjalan lomituspalvelujen järjestäjäkunta vuoden 2023 alusta on Tohmajärvi. Nurmeksen hallinnoima Pielisen Karjalan lomituksen paikallisyksikkö lakkaa ja yksikön hoitamat palvelut siirtyvät Tohmajärven kunnan järjestettäväksi. Siirron myötä kaupungin vakituinen henkilöstö pienenee noin 50 henkilöllä. Siirrolla ei ole Nurmeksen talouteen olennaista vaikutusta, koska lomitustoiminta on kokonaisuudessaan Melan rahoittamaa toimintaa.

Kaupungin tulevaisuuteen vaikuttaa olennaisesti kaupungin väestönkehitys. Väestö väheni vuoden 2021 aikana 0,8 prosentilla, mutta edelleen kaupunkiin muutti asukkaita enemmän kuin kaupungista pois. Korkea kuolleisuus suhteessa syntyvyyteen on merkittävin väestönkehitystä alaspäin painava tekijä, joskin syntyvyyden kehitys vuonna 2021 oli kasvusuuntainen.

Hyvinvointialueiden perustaminen vuoden 2023 alusta on merkittävä muutos kuntasektorilla. Nurmeksen kaupungin sote- ja pelastustoimi on jo järjestetty Siun soten kautta, joten palvelujen järjestämistä vastuu siirtyminen hyvinvointialueille ei merkittävästi muuta kaupungin operatiivista toimintaa nykyisestäään. Kaupungin organisaatiosta siirtyvät pois hyvinvointialueille tuotettavat ruokahuolto- ja siivouspalvelut. Merkittävimmät haasteet tulevat kaupungin talouteen, kun sote- ja pelastustoimen menot siirtyvät hyvinvointialueille ja valtionosuudet sekä verotulot pienenevät.

1.4 Kokonaistalouden tarkastelu (ulkoinen)

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut (1000 €)

1 000 €	2020	2021	Muutos	Muutos-%
TOIMINTATUOTOT				
MYYNITUOTOT	4 417	4 680	263	5,9 %
MAKSUTUOTOT	809	879	69	8,6 %
TUET JA AVUSTUKSET	565	647	82	14,5 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	5 414	4 135	-1 279	-23,6 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	11 205	10 340	-865	-7,7 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN				
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	35	28	-7	-20,2 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN YHTEENSÄ	35	28	-7	-20,2 %
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-18 468	-19 076	-608	3,3 %
PALKAT JA PALKKIOT	-14 531	-14 905	-374	2,6 %
HENKILÖSIVUKULUT	-3 937	-4 171	-234	5,9 %
ELÄKEKULUT	-3 419	-3 474	-56	1,6 %
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-519	-697	-178	34,4 %
PALVELUJEN OSTOT	-51 664	-54 709	-3 046	5,9 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 665	-3 730	-65	1,8 %
AVUSTUKSET	-1 458	-1 810	-352	24,1 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 724	-1 105	619	-35,9 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-76 979	-80 430	-3 451	4,5 %
TOIMINTAKATE	-65 739	-70 062	-4 323	6,6 %
VEROTULOT	29 858	32 979	3 121	10,5 %
VALTIONOSUUDET	43 339	41 442	-1 897	-4,4 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
KORKOTUOTOT	153	265	113	73,8 %
MUUT RAHOITUSTUOTOT	484	348	-136	-28,1 %
KORKOKULUT	-126	-92	34	-26,8 %
MUUT RAHOITUSKULUT	-8	-13	-5	53,9 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	503	508	6	1,2 %
VUOSIKATE	7 961	4 868	-3 093	-38,9 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-5 311	-4 505	805	-15,2 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-5 311	-4 505	805	-15,2 %
TILIKAUDEN TULOS	2 650	363	-2 288	-86,3 %
POISTOERON MUUTOS	877	-1 668	-2 545	-290,1 %
VARAUSTEN MUUTOS	-1 000	2 200	3 200	-320,0 %
RAHASTOJEN MUUTOS	-36	-36	0	0,0 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	2 492	859	-1 632	-65,5 %

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2020	2021	Muutos	
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	14,6 %	12,9 %	-1,7 %	-yks.
Vuosikate/Poistot, %	149,9 %	108,1 %	-41,9 %	-yks.
Vuosikate, euroa /asukas	838	517	-321	€
Asukasmäärä	9 500	9 419	-81	hlöä

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2021		2020	
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
VUOSIKATE	4 868		7 961	
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	318	5 186	1 297	9 258
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
INVESTOINTIMENOT	-9 327		-7 085	
RAHOITUSOSUDET INVESTOINTIMENOIHIN	774		111	
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	7 969	-584	3 837	-3 137
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	4 602		6 121	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET				
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	-1 543		-38	
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	242	-1 300	89	52
LAINAKANNAN MUUTOKSET				
PITKÄAICAISTEN LAINOJEN LISÄYS	4 000		1 140	
PITKÄAICAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-2 741		-2 792	
LYHYTAICAISTEN LAINOJEN MUUTOS	2 000	3 259	-1 340	-2 992
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET		633		-772
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET				
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	37		92	
SAAMISTEN MUUTOS	-8 173		-2 807	
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	-878	-9 014	-408	-3 123
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-6 422		-6 836	
RAHAVAROJEN MUUTOS	-1 820		-715	
RAHAVARAT 31. 12.	1 458		3 278	
1. 1.	3 278	-1 820	3 993	-715
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2021		2020	
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	0		0	
Investointien tulo-rahoitus, %	56,9		114,1	
Laskennallinen lainanhoitokate	2,1		4,2	
Kassan riittävyys, pv	6		14	

Tase ja sen tunnusluvut

	31.12.2021	31.12.2020	Muutos	Muutos-%
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	1 049	1 220	-171	-14,0 %
MUUT PITKÄAIKAISET MENOT	1 049	1 220	-171	-14,0 %
AINEELLISET HYÖDYKKEET	55 841	61 042	-5 201	-8,5 %
MAA- JA VESIALUEET	7 025	7 331	-307	-4,2 %
RAKENNUKSET	37 883	42 638	-4 755	-11,2 %
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	6 323	5 950	373	6,3 %
KONEET JA KALUSTO	977	97	880	902,6 %
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	174	174	0	0,0 %
ENNAKKOMAKS JA KESKENER HANKIN	3 459	4 852	-1 393	-28,7 %
SIJOITUKSET	11 004	8 241	2 763	33,5 %
OSAKKEET JA OSUUDET	8 395	6 931	1 463	21,1 %
MUUT LAINASAAMISET	1 781	351	1 430	407,5 %
MUUT SAAMISET	829	959	-130	-13,6 %
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	67 894	70 503	-2 609	-3,7 %
TOIMEKSIANTOJEN VARAT				
LAHJOITUSRAHASTOJEN VARAT	29	12	16	131,7 %
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	29	12	16	131,7 %
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
SAAMISET	17 830	9 657	8 173	84,6 %
PITKÄAIKAISET SAAMISET	12 452	5 397	7 055	130,7 %
LAINASAAMISET	12 446	5 391	7 055	130,9 %
MUUT SAAMISET	7	7	0	0,0 %
LYHYTAIKAISET SAAMISET	5 378	4 260	1 118	26,2 %
MYyntISAAMISET	463	529	-66	-12,6 %
LAINASAAMISET	3 945	3 229	716	22,2 %
MUUT SAAMISET	608	298	311	104,5 %
SIIRTOSAAMISET	362	204	157	77,1 %
RAHOITUSARVOPAPERIT	290	290	0	0,0 %
SIJOITUKS RAHAMARKKINAINSTRUM	150	150	0	0,0 %
MUUT ARVOPAPERIT	140	140	0	0,0 %
RAHAT JA PANKKISAAMISET	1 168	2 988	-1 820	-60,9 %
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	19 288	12 935	6 353	49,1 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	87 211	83 451	3 760	4,5 %

1 000 €	31.12.2021	31.12.2020	Muutos	Muutos-%
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
PERUSPÄÄOMA	36 876	36 876	0	0,0 %
MUUT OMAT RAHASTOT	1 011	975	36	3,7 %
EDELL TILIKAUS YLI-/ALIJÄÄMÄ	15 456	12 331	3 125	25,3 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	859	2 492	-1 632	-65,5 %
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	54 202	52 674	1 528	2,9 %
POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKS				
POISTOERO	7 588	5 920	1 668	28,2 %
VAPAAEHTOISET VARAUKSET	1 000	3 200	-2 200	-68,8 %
POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKS YHTEENSÄ	8 588	9 120	-532	-5,8 %
PAKOLLISET VARAUKSET				
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	1 420	1 090	330	30,3 %
PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ	1 420	1 090	330	30,3 %
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT				
LAHOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	296	243	53	21,8 %
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	296	243	53	21,8 %
VIERAS PÄÄOMA				
PITKÄAIKAINEN	12 452	11 783	669	5,7 %
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSL	12 452	11 783	669	5,7 %
LYHYTAIKAINEN	10 252	8 540	1 712	20,1 %
LAINAT RAH.-JA VAKUUT.LAITOKS.	2 450	2 741	-291	-10,6 %
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	2 881	0	2 881	
SAADUT ENNAKOT	34	0	34	
LYHYTAIKAISET OSTOVELAT	1 892	2 116	-225	-10,6 %
MUUT VELAT	327	304	23	7,5 %
SIIRTOVELAT	2 668	3 378	-710	-21,0 %
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	22 704	20 323	2 381	11,7 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	87 211	83 451	3 760	4,5 %

TASEEN TUNNUSLUVUT	2021	2020	Muutos
Omavaraisuusaste, %	72,0	74,0	-2,0 %-yks.
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	26,7	24,1	2,7 %-yks.
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 euroa	16 315	14 823	1 492
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	1 732	1 560	172
Lainakanta 31.12., 1000 euroa	17 783	14 524	3 259
Lainakanta 31.12., euroa/asukas	1 888	1 529	359
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 euroa	19 766	16 936	2 831
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	2 099	1 783	316
Asukasluku	9 419	9 500	

Kokonaistulot ja -menot

TULOT	1000 EUROA	MENOT	1000 EUROA
TOIMINTA		TOIMINTA	
TOIMINTATUOTOT	10 340	TOIMINTAKULUT	80 430
VEROTULOT	32 979	- VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	-28
VALTIONOSUUDET	41 442	KORKOKULUT	92
KORKOTUOTOT	265	MUUT RAHOITUSKULUT	13
MUUT RAHOITUSTUOTOT	348	TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT		+/- PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOS	-330
- PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT	-89	- PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTAPPIOT	-77
INVESTOINNIT		INVESTOINNIT	
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	774	INVESTOINTIMENOT	9 327
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	7 969	RAHOITUSTOIMINTA	
RAHOITUSTOIMINTA		ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	1 543
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	242	PITKÄAICAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	2 741
PITKÄAICAISTEN LAINOJEN LISÄYS	4 000	KOKONAISMENOT YHTEENSÄ	93 710
LYHYTAICAISTEN LAINOJEN LISÄYS	2 000		
OMAN PÄÄOMAN LISÄYS	633		
KOKONAISTULOT YHTEENSÄ	100 904		

Täsmäytys:

Kokonaistulot - Kokonaismenot = 100 904 - 93 710 = 7 194

Rahavarojen muutos -

Muut maksuvalmiuden muutokset = -1 820 - (-9 014) = 7 194

1.5 Konsernitarkastelu

1.5.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen kuuluvista yhteisöistä

Tytäryhteisöt

Kiinteistö Oy Nurmeksen Vuokratalot	100 %
Nurmeksen Yrityspalvelu Oy	100 %
Nurmeksen Vesi Oy	100 %
Pielisen Karjalan kehittämiskeskus Oy	100 %
Nuoriso- ja Matkailukeskus Hyvärilä Oy	100 %
Nurmeksen Lämpö Oy	88 %

Kuntayhtymät

Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen ky (Siun sote)	6,58 %
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä (Riveria)	6,40 %
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	7,00 %

Osakkuusyhteisöt

Liekka-Nurmeksen Lentokenttä Oy	50,00 %
---------------------------------	---------

1.5.2 Kuntakonsernin tilinpäätös ja sen tunnusluvut (ei valmis)

Nurmeksen Yrityspalvelut Oy aloitti varsinaisen toimintansa vuoden 2021 alusta, kun yhtiö alkoi hallinnoida kaupungilta 8 miljoonalla eurolla ostamiaan yritystiloja. Kaupungin omistamat Kiinteistö Oy Valtimon Lintinrivin ja Kiinteistö Oy Valtimon Puustellin fuusioitiin Koy Nurmeksen Vuokrataloihin.

Vuoden 2021 kaupunkikonsernin tilikauden ylijäämä oli 13 726,79 euroa (ed. vuosi 3 064 703,23), ja vuosikate 8 541 576,69 euroa (ed. vuosi 10 447 044,74), eli 907 euroa (ed. vuosi 1100) asukasta kohden laskettuna. Kaupungin tytäryhtiöiden yhteenlaskettu tulos oli negatiivinen -27 tuhatta euroa (ed. vuosi 340). Nurmeksen kaupungin osuus Nurmeksen Lämpö Oy:n voitosta on 88 prosenttia eli 131 207 euroa (ed. vuosi 237 872). Kuntayhtymien tilinpäätöksen tuloksesta Nurmeksen osuus jakaantuu omistussuhteiden mukaan seuraavasti: Siun sote -221 784 (ed. vuosi -280 715), Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä 13 101 euroa (ed. vuosi 224 178) euroa ja Pohjois-Karjalan maakuntaliitto 14 689,12 euroa (ed. vuosi 8 763). Konsernin lainakanta kasvoi noin 4 miljoonalla eurolla ja oli 3 834 euroa per asukas (ed. vuosi 3 379).

Tytäryhtiöiden tulokset:

Tytäryhteisöt	Tulos 2021	Tulos 2020	Muutos €
Kiinteistö Oy Nurmeksen Vuokratalot	-227 726	-32 093	-195 633
Nurmeksen Yrityspalvelu Oy	-17 251	-60 107	42 857
Nurmeksen Vesi Oy	28 504	77 508	-49 004
Pielisen Karjalan kehittämiskeskus Oy	10 067	20 510	-10 443
Nuoriso- ja Matkailukeskus Hyvärilä Oy	30 453	65 631	-35 177
Nurmeksen Lämpö Oy	149 009	270 309	-121 300
Yhteensä	-26 943	341 757	-368 701

Konsernin tuloslaskelma (1000€)

	2020	2021	Muutos €	Muutos-%
TOIMINTATUOTOT	68 585	69 431	845	1,2 %
OSUUS OSAKK.YHT. VOITTO/TAPPIO	-0	-4	-3	1038,3 %
TOIMINTAKULUT	-131 649	-139 096	-7 447	5,7 %
TOIMINTAKATE	-63 064	-69 669	-6 605	10,5 %
VEROTULOT	29 852	32 931	3 078	10,3 %
VALTIONOSUUDET	43 339	44 988	1 648	3,8 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	320	292	-27	-8,5 %
KORKOTUOTOT	125	148	23	18,4 %
MUUT RAHOITUSTUOTOT	512	432	-80	-15,6 %
KORKOKULUT	-298	-253	45	-15,2 %
MUUT RAHOITUSKULUT	-20	-35	-15	79,0 %
VUOSIKATE	10 447	8 542	-1 905	-18,2 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-7 252	-8 432	-1 180	16,3 %
TILIKAUDEN TULOS	3 195	110	-3 085	-96,6 %
TILINPÄÄTÖSSIIRROT	-30	-30	-0	0,1 %
TILIKAUDEN VEROT	-94	-49	44	-47,4 %
LASKENNALLISET VEROT	-1	-4	-3	287,4 %
VÄHEMMISTÖOSUUDET	-5	-12	-7	131,9 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	3 065	14	-3 051	-99,6 %
KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
	2020	2021	Muutos	
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	52,1	49,9	-2,2	
Vuosikate/Poistot, %	144,1	101,3	-42,8	
Vuosikate, €/asukas	1 100	907	-193	
Asukasmäärä	9 500	9 419	-81	

Konsernin rahoituslaskelma (1000€)

	2020	2021	Muutos €	Muutos-%
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
VUOSIKATE	10 447	8 542	-1 905	-18,2 %
TILIKAUDEN VEROT	-94	-49	44	-47,4 %
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	409	-140	-549	-134,2 %
	10 762	8 352	-2 410	-22,4 %
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
INVESTOINTIMENOT	-13 088	-22 288	-9 200	70,3 %
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	157	820	662	420,5 %
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	4 034	8 777	4 744	117,6 %
	-8 896	-12 691	-3 795	42,7 %
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	1 866	-4 339	-6 204	-332,6 %
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET				
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	-133	-215	-82	62,2 %
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	78	206	128	163,9 %
	-54	-9	46	-83,9 %
LAINAKANNAN MUUTOKSET				
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	4 452	7 000	2 548	57,2 %
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-3 492	-4 231	-739	21,2 %
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	-1 078	1 242	2 320	-215,2 %
	-119	4 010	4 129	-3471,6 %
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET	20	608	588	2952,0 %
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET				
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	89	-34	-124	-138,4 %
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	-211	-58	154	-72,6 %
SAAMISTEN MUUTOS	-1 138	-1 498	-360	31,6 %
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	-41	122	163	-398,2 %
	-1 301	-1 468	-167	12,9 %
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-1 455	3 141	4 596	-315,9 %
RAHAVAROJEN MUUTOS	411	-1 198	-1 609	-391,3 %
RAHAVAROJEN MUUTOS				
RAHAVARAT 31. 12.	12 594	11 397		
RAHAVARAT 1.1.	12 183	12 594		
	411	-1 198		
	2020	2021	Muutos	
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €				
Investointien tulorahoitus, %	80,8	39,8	-41,0	%-yks.
Laskennallinen lainanhoitokate	2,5	1,8	-0,6	
Kassan riittävyys, pv	31	25	-5,9	

KONSERNITASE VASTAAVAA (1000 €)	2020	2021	Muutos €	Muutos-%
PYSYVÄT VASTAAVAT	96 303	100 194	3 891	4,0 %
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	1 319	1 159	-161	-12,2 %
AINEETTOMAT OIKEUDET	45	84	39	85,8 %
MUUT PITKÄAIKAISET MENOT	1 274	1 075	-199	-15,6 %
AINEELLISET HYÖDYKKEET	92 832	96 899	4 067	4,4 %
MAA- JA VESIALUEET	16 124	7 882	-8 242	-51,1 %
RAKENNUKSET	58 458	68 249	9 790	16,7 %
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	9 262	9 800	538	5,8 %
KONEET JA KALUSTO	3 164	4 074	910	28,8 %
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	203	205	2	0,8 %
ENNAKKOMAKS JA KESKENER HANKIN	5 621	6 690	1 069	19,0 %
SIJOITUKSET	2 151	2 136	-15	-0,7 %
OSAKKEET JA OSUUDET	1 220	1 196	-24	-1,9 %
MUUT LAINASAAMISET	70	0	-70	-100,0 %
MUUT SAAMISET	861	940	79	9,1 %
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	69	207	138	200,2 %
VALTION TOIMEKSIANNOT	54	176	122	228,2 %
LAHOITUSRAHASTOJEN VARAT	12	29	16	131,5 %
MUUT TOIMEKSIANTOJEN VARAT	3	3	0	-12,7 %
VAIHTUVAT VASTAAVAT	24 074	24 431	357	1,5 %
VAIHTO-OMAISUUS	548	606	58	10,6 %
AINEET JA TARVIKKEET	548	606	58	10,6 %
MUU VAIHTO-OMAISUUS	0	0	0	
SAAMISET	10 932	12 428	1 497	13,7 %
PITKÄAIKAISET SAAMISET	2 105	1 670	-435	-20,7 %
MYyntISAAMISET	370	11	-359	-97,0 %
LAINASAAMISET	1 663	1 581	-82	-4,9 %
MUUT SAAMISET	72	78	6	8,4 %
LYHYTAIKAISET SAAMISET	8 826	10 758	1 932	21,9 %
MYyntISAAMISET	1 882	2 350	469	24,9 %
LAINASAAMISET	2 877	2 871	-6	-0,2 %
MUUT SAAMISET	1 507	1 210	-297	-19,7 %
SIIRTOSAAMISET	2 561	4 327	1 766	69,0 %
RAHOITUSARVOPAPERIT	1 460	3 634	2 174	148,9 %
SIJOITUKS RAHAMARKKINAINSTRUM	1 305	1 426	121	9,3 %
MUUT ARVOPAPERIT	153	2 201	2 049	1340,7 %
RAHAT JA PANKKISAAMISET	11 135	7 763	-3 372	-30,3 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	120 445	124 832	4 387	3,6 %

KONSERNITASE VASTATTAVAA (1000 €)	2020	2021	Muutos €	Muutos-%
OMA PÄÄOMA	69 368	69 667	300	0,4 %
PERUSPÄÄOMA	36 876	36 876	0	0,0 %
SÄÄTIÖIDEN JA YHD. PERUSPÄÄOMA	3	3	0	0,0 %
ARVONKOROTUSRAHASTO	242	214	-28	-11,5 %
MUUT OMAT RAHASTOT	1 670	1 699	29	1,7 %
EDELL TILIKAUS YLI-/ALIJÄÄMÄ	27 511	30 860	3 350	12,2 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	3 065	14	-3 051	-99,6 %
VÄHEMMISTÖOSUUDET	670	603	-67	-10,0 %
VÄHEMMISTÖOSUUDET	670	603	-67	-10,0 %
PAKOLLISET VARAUKSET	824	736	-88	-10,6 %
ELÄKEVASTUUVARAUS	9	8	-1	-10,6 %
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	815	729	-87	-10,6 %
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	411	517	106	25,8 %
VALTION TOIMEKSIANNOT	151	205	53	35,3 %
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	257	310	53	20,7 %
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	3	3	0	-12,4 %
VIERAS PÄÄOMA	49 173	53 308	4 135	8,4 %
PITKÄAIKAINEN	28 463	30 806	2 344	8,2 %
JOUKKOVELKAKIRJALAINAT PA	0	0	0	
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSL	26 839	29 116	2 277	8,5 %
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	0	1	1	
PITKÄAIKAISET OSTOVELAT	0	0	0	
MUUT VELAT	1 623	1 689	65	4,0 %
SIIRTOVELAT	0	0	0	
LYHYTAIKAINEN	20 710	22 502	1 792	8,7 %
JOUKKOVELKAKIRJALAINAT	1 316	658	-658	-50,0 %
LAINAT RAH.-JA VAKUUT.LAITOKS.	3 934	3 453	-482	-12,2 %
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	10	2 881	2 872	
SAADUT ENNAKOT	250	202	-47	-18,9 %
LYHYTAIKAISET OSTOVELAT	4 658	5 249	591	12,7 %
MUUT VELAT	1 839	1 724	-116	-6,3 %
SIIRTOVELAT	8 664	8 291	-373	-4,3 %
LASKENNALLISET VEROVELAT	40	44	4	11,3 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	120 445	124 832	4 387	3,6 %

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2020	2021
Omavaraisuusaste, %	58,3	56,4
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	34,5	36,0
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 euroa	30 575	30 874
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), euroa/asukas	3 218	3 278
Konsernin lainat, euroa/asukas	3 379	3 834
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 euroa	32 099	36 109
Konsernin lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 euroa	38 458	40 695
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 euroa	70	-
Asukasmäärä	9500	9 419

1.5.3 Konsernitoiminnan ohjaus, oleelliset tapahtumat ja arvio tulevasta kehityksestä

Konserniohjaus ja oleelliset tapahtumat

Konserniyhtiöt eivät pyytäneet vuonna 2021 konserniohjeen mukaista ohjeistusta konsernijohtolta.

Kuntavaalin jälkeen kaupunginhallitus evästi yhtiökokousedustajia tytäryhtiöiden hallitusten jäsenten ja varajäsenten valinnassa.

Konserniohjausta annettiin paljon ilman kaupunginhallituksen pykäläkohtaista käsittelyä. Erityisesti konserniyhtiöiden rahoitukseen liittyvistä asioista neuvoteltiin vuoden mittaan tytäryhtiöiden kanssa.

Yhtiöiden toiminnalliset toteumatiedot on raportoitu kohdassa 2 kaupungin toimialakatsausten jälkeen.

Arvio tulevasta kehityksestä

Kaupungilla on viisi 100 % omistamaa tytäryhtiötä ja yksi tytäryhtiö Nurmeksen Lämpö Oy, jossa omistusosuus on 88 prosenttia. Nurmeksen Yrityspalvelu Oy aloitti varsinaisen toimintansa, kun yhtiö alkoi hallinnoida kaupungilta siirtyneitä yritystiloja 1.1. 2021. Kaupungilta siirtyi kaksi vuokra-asuntoja hoitavaa kiinteistöyhtiötä tytäryhtiö Nurmeksen Vuokraloihin.

Syksyllä 2021 valmisteltiin uutta kaupunkistrategiaa, jossa yhtenä työryhmänä oli konserniasioita valmisteleva strategiatyöryhmä. Konsernityöryhmä linjasi uuden strategian keskeisiksi tavoitteiksi valtuustokaudelle: 1) Konsernirakenteen linjausten valmistelun valtuustolle sekä toimeenpanosuunnitelman laadinnan linjausten toteuttamiseksi 2). Konsernin yhteistoimintakäytäntöjen määrittämisen ja käyttöönoton 3) Konserniohjeen ja hallintosäännön päivittämisen 4) Kuntalaisten tietoisuuden lisäämisen konserniyhtiöistä 5) Yhtiöiden omien strategioiden laadinnan 6) Strategisten omistajatavoitteiden määrittämisen ja mittarit yhtiöille 7) Konkreettiset ilmastotavoitteet konsernille 8) Konserniriskienhallinnan käytäntöjen linjaamisen 9) Asiantuntijajäsenten käyttämisen konserniyhtiöiden hallituksissa. Uusi kaupunkistrategia on hyväksytty valtuustossa maaliskuussa 2022.

Seuraavaksi esitetään katsaus tytäryhtiöiden tulevan kehityksen keskeisistä arvioista yhtiöiden toimintakertomuksiin perustuen.

Nurmeksen Lämpö Oy

Vuoden 2022 tärkein haaste on Ritonien kotimaisen polttoaineen kattilan uusimisen suunnittelu. Tämä on haasteellinen tehtävä energiatoimialaan kohdistuvien odotusten ja energiatoimialan murroksen vuoksi. Yhtiö on jo aloittanut erilaisten tutkimusten ja selvityksien sekä huoltovarmuusasioden seurannan. Investointi tulee olemaan taloudellisesti merkittävä. Nurmeksen Lämpö Oy:n rahoitusasema on vakaa. Kotimaisen polttoaineen käyttöaste koko tuotannossa oli 98 prosenttia.

Nurmeksen Vesi Oy

Nurmeksen Vesi Oy toiminnan kehittämisen päälinjana tulee olemaan yhtiön strategia ja siihen kytkeytyvät toimenpiteet tulevina vuosina. Kehityspolku on saatu hyvin käyntiin ja suunta on eteenpäin niin yhtiön henkilöstön kuin hallituksen tahtotilana. Vesihuoltoverkostojen, -laitteiden sekä rakennusten saneerausta tullaan jatkamaan suunnitelmallisesti myös tulevina vuosina. Näin varmistetaan puhtaan ja laadukkaan käyttöveden toimittaminen kuluttajille sekä vaatimusten mukainen jätevesien puhdistaminen myös jatkossa. Haasteena yhtiölle on lähivuosien mittavat investoinnit, jotka rasittavat yhtiön taloutta. Tämän vuoksi yhtiön vesitaksojen alkuun saatu kehitys on syytä pitää ajan tasalla tulevinakin vuosina. Vesiosuuskuntien liittäminen on saatettu alkuun ja työtä vesiosuuskuntien liittämisestä vesiyhtiöön jatketaan yhteistyössä alueen vesiosuuskuntien kanssa. Tulevina vuosina yhtiön toiminta-alue tulee laajentumaan liitettävien osuuskuntien myötä. Osuuskuntien liittäminen on siten syytä tehdä ajan kanssa, jotta toiminnan resurssien mitoitus saadaa pidettyä ajan tasalla. Suurimmat riskit liittyvät veden laatuun liittyviin häiriötekijöihin, pohjavesialueiden pilaantumiseen, merkittäviin putkirikkoihin, pitkäaikaisiin sähkökatkoksiihin, prosessihäiriöihin laitoksilla tai suuriin asiakasympäristön muutoksiin. Toimintaan liittyviin riskeihin yhtiö on varautunut tekemällä valmiussuunnitelman sekä varautumalla mahdollisiin energianjakelun häiriötilanteisiin varavaimakonein.

Kiinteistö Oy Nurmeksen Vuokratalot

Viimeisten vuosien aikana yhtiön taloutta on rasittanut asuntojen käyttöasteen alentuminen ja osittain myös asuntokannan ikääntymisestä johtuva kasvanut remontoinnin tarve. Tästä johtuen toimintavuoden aikana kaupungilta haettujen käyttöpääomallainojen lyhennyksiin haettiin lykkäystä. Kahtena edellisenä vuotena alkanut yhtiön huoneistojen käyttöasteen pieneneminen Itäkaupungin kerrostaloissa on valitettavasti edelleen jatkunut, joka aiheuttaa merkittävän laskun yhtiön tuottoihin. Myös 70- ja 80-luvulla rakennettujen rivitalokohteiden niin sanotut valesokkelirakenteet voivat aiheuttaa lisääntyvää peruskorjaustarvetta tulevaisuudessa. Yhtiön asuntokannan tiivistäminen näkyy nousseena asuntojen käyttöasteena jo vuoden 2022 alussa.

Nuoris- ja Matkailukeskus Hyvärilä Oy

Tuleva vuosi vaikuttaa edelleen epävarmalta ennakkovarausten suhteen. Vaikka itse korona hiipuu tavallisen kausi-influenssan tasolle, niin koronan jälkivaikutukset tulevat näkymään tulevina vuosina, mm. odotettavissa voi olla nuorisoryhmien ja leirikoulujen määrän laskua, johtuen mm. varainkeräysten vaikeutumisesta. Tulevan vuoden haasteina nähdään koronapandemian aiheuttama lisääntynyt työn rasittavuus sekä pitkittynyt stressi. Työhyvinvointiin ja jaksamiseen on kiinnitettävä huomioita ja tukitoimia on lisättävä mm. työnohjauksen kautta. Työvoimapula nähdään myös haasteena, etenkin leirikouluoppaiden ja muun ammattitaitoisen henkilökunnan löytäminen Nurmeksessa on osoittanut haastavaksi. Matkailutoiminnassa korona lisäsi erityisesti kesämatkailijoiden määrää. Koronan hellittäessä tapahtumamatkailu saa uutta nostetta ja matkustamisen vapautuessa myös kansainvälisten matkailijoiden sekä -leiriläisten määrän odotetaan nousevan. Bomban matkailualueen sekä Kolin alueen kehitys tulee vaikuttamaan positiivisesti myös Hyvärilän toimintaan. Bomba-Hyvärilä Master Plan II 2035 tuo uutta nostetta tekemiseen ja koko alueen kehittämiseen. Hyvärilässä painotetaan nuorisomatkailun näkökulmaa sekä kestäväen kehityksen matkailun periaatteita.

Pielisen Karjalan Kehittämiskeskus Oy

Olennaisiin tapahtumiin tilikauden jälkeen kuuluu, että yhtiön hallitus hyväksyi yhtiön uuden strategian tammikuun 2022 kokouksessaan. Lisäksi yhtiöllä käynnistyi uusi matkailun kehittämishanke Matkailijat 2.0; kasvua tiedolla ja kansainvälistymisellä. Hankkeella on toiminta-aikaa elokuulle 2023 saakka. Elinkeinoelämän tilanne on pääosin erittäin hyvä, ja markkinoiden hyvän kysyntätilanteen ja noususuhdanteen odotetaan jatkuvan vuonna 2022. Globaali komponenttipula ja energian ja materiaalien hintojen voimakas nousu voi leikata kasvua vuoden aikana. Ravintola- ja matkailutoimialan tilanteen odotetaan muuttuvan valoisammaksi kevään myötä, mikäli uusia rajoitustoimenpiteitä ei tule. Alkuvuonna käynnistyy edelleen rajoituksista kärsineille toimialoille kustannustukihakua, mutta tämän ei odoteta vaikuttavan merkittävästi yhtiön toimintaan. Uuden ohjelmakauden rahoitusohjelmat tuovat isoja muutoksia sekä yritys- että kehittämisrahoitukseen. Tämä vaatii yhtiöltä tiedottamista asiakkaille mutta myös entistä enemmän aikaresurssia hakemusten valmisteluun yhdessä yritysten kanssa. Kehittämisohjelmatoiminnassa rahoittajat odottavat enemmän maakunnallista yhteistyötä. Toisaalta isojen kehittämisohjelmakokonaisuuksien hakeminen vaikeutuu, sillä haut tulee kohdistaa tiettyihin erityistavoitteisiin. Yhtiöllä päättyy vuoden 2022

aikana muutama hanke, joten tänä vuonna tullaan valmistelemaan ja hakemaan uusia kehittämishankkeita tuleville vuosille.

Nurmeksen Yrityspalvelu Oy

Vuosi 2021 oli yhtiön ensimmäinen varsinainen toimintavuosi. Vuonna 2022 yhtiö tulee jatkamaan pitkän tähtäimen suunnitelmiansa mukaisia kunnossapitokorjauksia kahdessa rakennuksessa, näiden suunniteltujen toimenpiteiden kustannusarvio on 110 000 euroa. Kunnossapidon toimenpiteitä on jatkettava myös tulevana vuosina ja niiden toteuttamiseen yhtiö tulee tarvitsemaan ulkopuolista rahoitusta, sillä kyse on vuosittain noin 200 000 euron suuruisista kustannuksista. Yhtiö on laatinut talousennusteita vuosille 2022-2026, joiden mukaan yhtiö toiminta tulee olemaan tappiollista myös tulevana vuosina. Yhtiön kassan arvioidaan ennusteiden mukaan riittävän vielä vuoteen 2023, jollei liiketoiminnassa tapahdu jotain merkittäviä muutoksia.

Kuntayhtymät

Kuntayhtymiä ovat Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä Siun sote ja Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä Riveria. Kuntayhtymien tulevaisuuden linjauksista ja mm. maksuista päätetään jäsenkuntien omistajaohjauksessa, johon kaupunki on valinnut kuntayhtymäkohtaiset edustajansa. Konsernikokonaisuuteen kuuluu aluekehitysviranomaisena toimiva Pohjois-Karjalan maakuntaliitto.

1.5.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnan osalta on arvioitu konserniohjausta, ohjeiden antoa kaupungin edustajille, konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumisen arviointia, tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman raportointia, keskitettyjen konsernitoimintojen ja – palveluiden käyttöä sekä riskien hallinnan toimivuutta.

Valtuusto asettaa konserniyhtiöille tavoitteet talousarviossa. Konserniyhtiöt raportoivat tavoitteiden toteutumista puolivuotisraportissa, joka esitetään toisen osavuosisraportin yhteydessä, sekä tilinpäätöksessä. Konserniyhteisöjen riskienhallinta on järjestetty kullekin toimialalle tyypillisesti.

Konserniohjausta on tehty talousarvion laadintavaiheessa konsernijohtoon ja konserniyhtiöiden toimitusjohtajien ja hallituksen puheenjohtajien yhtiökohtaisissa palaverissa.

Vuonna 2017 uudistettiin Nurmeksen konserniohje. Konserniohjetta valmisteltiin yhteistyössä kaupunginhallituksen ja konserniyhtiöiden edustajien kanssa. Konserniohjeesta pidettiin kaupunginhallituksen ja yhtiöiden toimivan johdon välinen iltakoulu ja yhtiöiden omat hallitukset ovat hyväksyneet konserniohjeen. Konserniohjeen mukaisesti Nurmeksen kaupungin konsernijohtoon muodostavat kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja. Kaupunginjohtaja on edelleen nimennyt talousjohtajan, konsernijohtajan, hyvinvointijohtajan ja teknisen johtajan toimimaan edustajinaan kaupungin tytäryhtiöiden hallitusten kokouksissa.

Vuonna 2018 hyväksytty hankintaohje koskee koko konsernia julkisten hankintojen osalta. Konserniyhtiöiden työntekijöille on järjestetty koulutusta hankintaohjeistuksesta ja hankintalaista. Uuden kunnan valtuutetuille, konsernijohtolle sekä yhtiöiden johdolle on järjestetty koulutusta konserniohjauksen lakisääteisestä perustasta.

Kaupunginhallitus arvioi konsernivalvonnan tilan tyydyttäväksi. Hyväksytyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet luovat pohjan valvonnan tehostamiselle. Uudessa strategiassa on tavoitteena konserniohjauksen edelleen kehittäminen.

1.6 Tuloksen käsittely

Kaupungin vuoden 2021 tilikauden tulos on 362 799,99 euroa.

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle tilikauden 2021 tuloksen käsittelyä siten, että

- tehdään 2 200 000,00 euron investointivarausten purku Nurmestalosta
- tehdään poistoeron lisäystä suunnitelman mukaan 1 667 620,55 euroa
- siirretään riskirahastoon 36 000,00 euroa
- tilikauden ylijäämä 859 179,44 euroa siirretään taseen yli-/alijäämätilille.

2 Toimialojen ja tytäryhtiöiden valtuuston nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Nurmes yhteensä

Tuloarviot ja määrärahat, €	TA 2021	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 1-12/2021	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot						
Myyntituotot	5 658 601	0	5 658 601	6 578 442	919 841	116,3 %
Tuet ja avustukset	531 896	0	531 896	655 272	123 376	123,2 %
Muut toimintatuotot	7 355 746	0	7 355 746	7 598 064	242 318	103,3 %
Toimintatuotot	14 393 344	0	14 393 344	15 713 221	1 319 877	109,2 %
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-18 619 814	-25 200	-18 645 014	-19 076 310	-431 296	102,3 %
Palkat ja palkkiot	-14 689 275	-21 000	-14 710 275	-14 905 129	-194 854	101,3 %
Henkilösivukulut	-3 930 539	-4 200	-3 934 739	-4 171 182	-236 443	106,0 %
Eläkekulut	-3 415 587	-4 200	-3 419 787	-3 474 259	-54 472	101,6 %
Muut henkilösivukulut	-514 952	0	-514 952	-696 923	-181 971	135,3 %
Palvelujen ostot	-54 988 575	-10 220	-54 998 795	-56 602 693	-1 603 898	102,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 642 771	-28 100	-3 670 871	-3 746 357	-75 486	102,1 %
Avustukset	-1 732 700	0	-1 732 700	-1 811 976	-79 276	104,6 %
Muut toimintakulut	-4 503 344	0	-4 503 344	-4 565 577	-62 233	101,4 %
Toimintakulut	-83 487 204	-63 520	-83 550 724	-85 802 913	-2 252 189	102,7 %
Toimintakate	-69 068 860	-63 520	-69 132 380	-70 062 103	-929 723	101,3 %
Verotulot	31 644 000	0	31 644 000	32 979 152	1 335 152	104,2 %
Valtionosuudet	41 222 518	0	41 222 518	41 442 465	219 947	100,5 %
Korkotuotot	70 000	0	70 000	265 359	195 359	379,1 %
Muut rahoitustuotot	450 000	0	450 000	347 944	-102 056	77,3 %
Korkokulut	-130 000	0	-130 000	-91 966	38 034	70,7 %
Muut rahoituskulut	-100	0	-100	-12 860	-12 760	12 860,5 %
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	389 900	0	389 900	508 476	118 576	130,4 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 954 023	0	-4 954 023	-4 505 190	448 833	90,9 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Tilikauden tulos	-766 465	-63 520	-829 985	362 800	1 192 785	-43,7 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-764 660	-63 520	-828 180	859 179	1 687 360	-103,7 %

2.1 Kaupunginhallituksen toimiala

2.1.1 Toimialan kuvaus

Toimialan yleiskuvaus ja tehtävät

Kaupunginhallituksen toimiala vastaa kunnan yleisistä hallinnollisista toimintaedellytyksistä, asioiden valmistelusta kaupunginhallitukselle, ruokapalveluista, maatalousyrittäjien lomituspalveluista ja maaseutuhallinnosta. Kaupunginhallituksen toimialan tulosalueet ovat hallintopalvelut, ruokapalvelut ja Pielisen Karjalan lomituspalvelut ja Pielisen Karjalan maaseutupalvelut.

Toimialan henkilöstö ja toimipisteet

Toimialan henkilöstömäärältään suurin tulosalue on Pielisen Karjalan lomituspalvelut, jossa työskentelee 49 vakinaista lomittajaa, kaksi lomatoimen ohjaajaa ja lomituspalvelupäällikkö. Ruokapalveluissa työskentelee 23 vakinaista ruokapalvelutyöntekijää, ruokapalveluesimies Valtimolla ja ruokapalvelupäällikkö Nurmeksessa. Hallintopalvelut tulosalueella työskentelevät kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, konsernijohtaja, talousjohtaja, johdon sihteeri, asianhallintapäällikkö, työllisyysohjaaja, työllisyyskoordinaattori ja viisi toimistosihteeriä. Lomituspalveluiden hallinnon toimipiste on Kuntalaisten Talolla Valtimolla. Asiakaspalvelupäiviä järjestetään muissa yhteistoiminta-alueiden kunnissa. Hallintopalvelulla on asiakaspalvelupisteet sekä Kuntalaisten Talolla että kaupungintalolla, hallintopalvelujen toimipiste on kaupungintalolla. Ruokapalveluilla on valmistuskeittiöt Kyrölässä ja koulukeskuksessa Valtimolla, sekä 3 jakelukeittiötä Nurmeksens taajamassa.

Pielisen-Karjalan maaseutuhallinnon toiminnot siirtyivät 1.1.2021 osaksi Liperin kunnan järjestämiä Joensuun seudun maaseutupalveluita. Hallintosäännön mukaisesti maaseutuhallinto on oma tulosalueensa, jonka talous on valtuuston nähdessä sitova.

Toimialan sisäinen valvonta

Kaupunginhallitus vastaa kaupunginhallituksen toimialan omien tehtäväalueiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta, tuloksellisuudesta sekä niistä raportoinnista hallintosäännön ja hyväksytyjen ohjeiden mukaisesti.

Sisäinen valvonta on jatkuva osa päivittäistä johtamista, ohjaamista ja työn toteuttamista. Sisäinen valvonta toteutuu mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakoina, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojen ja tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena ja sopimusten hallintana.

Tehtäväkuvat on päivitetty ja Valtimolta siirtyneisiin tehtäviin on laadittu tehtäväkuvat, tehtäväkuvien vastuita tarkennetaan edelleen. Päivitetty hallintosääntö astuu voimaan 1.6.2021.

Toimialan riskienhallinta

Toimialan tulee talousarvion laadinnan yhteydessä analysoida toimialan toimintaympäristön muutoksia, tunnistaa tavoitteita uhkaavia riskejä, arvioida niiden vaikutuksia ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä laatia tarvittavat suunnitelmat ja toimenpiteet riskien hallitsemiseksi. Riskit jaotellaan neljään pääryhmään: strategiset, taloudelliset ja toiminnalliset riskit, sekä vahinkoriskit.

Mahdollisen Koronaepidemian aiheuttamat riskit koskevat jokaista toimialan työyksikköä ja tulosaluetta. Koronaepidemiariskit voivat kuulua kaikkiin neljään riskien pääryhmään. Koronariskien hallitsemiseksi tehdään työyksiköissä tartuntatautien riskiarviointia säännöllisesti koronatilanteen muuttuessa paikallisesti, alueellisesti tai valtakunnallisesti. Fyysisten tapaamisten riskiä arvioidaan aina tapauskohtaisesti ja noudatetaan suojautumisesta, turvaväleistä, käsihygieniasta annettuja ohjeita. Etätöitä toteutetaan voimassa olevan ohjeistuksen mukaisesti. Erityisen suuret taloudelliset ja toiminnalliset koronaepidemian riskit ovat ruokapalvelussa, jossa toiminta voidaan joutua hyvin nopeasti muuttamaan asiakasorganisaatioiden toiminnan muuttuessa. Koronaepidemiasta on seurannut henkilöstön psykofyysisen kuormituksen kasvu. Kuormitukseen pyritään vaikuttamaan tilanteen mukaisilla toimintaohjeilla, työvuorosuunnittelussa, työtehtävien ja lomien uudelleen järjestelyissä mahdollisuuksien mukaan.

Koronaepidemia on lisännyt työyksiköissä psykofyysisistä kuormitusta. Tiedottamista ja riskien arviointia on lisätty. Työyksiköissä on tehty tartuntatautien riskiarviointeja ja niitä on päivitetty Koronatilanteen muuttuessa. Maskit ym. suojavälineet on kilpailutettu ja hankinta ohjeistettu. Nurmeksens kaupungin etätöyön periaatteet ovat päivityksessä.

Koronaepidemian tartuntatautiriski ei ole toteutunut työyksiköissä. Koronaepidemian taloudelliset riskit ovat jossain määrin toteutunut ruokapalveluissa, kun asiakasorganisaatioiden toiminta on muuttunut. Ruokapalveluissa asiakkaat haluavat aikaisempaa enemmän yksittäispakattuja aterioita. Niiden valmistaminen ja pakkaaminen vaatii paljon työvoimaa ja kalliita pakkausmateriaaleja. Keittiöiden laitekapasiteetti ei riitä ruokien valmistamiseen, jäähdyttämiseen ja pakkaamiseen.

Lomituspalvelut tulosalueella toimintaympäristön valtakunnallinen muutos on riski, jonka eri vaihtoehtoihin varaudutaan. Siihen liittyviä riskejä ovat mm työvoiman riittävyys, haasteena lakisääteisten palvelujen hoitaminen niukkenevilla resursseilla ja uusien, nykyaikaisten navetoiden vaatima ammattitaitoisen henkilöstön saaminen paikallisyksikköön. Hallintohenkilöstön riittävyys ja jaksaminen muutoksessa. Rekrytoinnissa otetaan käyttöön jatkuva rekrytointi, positiivisen ilmapiirin ylläpitäminen mahdollisessa toimintaympäristön muutoksessa, avoimet keskustelut niistä uhkista ja peloista, joita lomittajat ja yrittäjät mahdollisesti kokevat.

Ruokapalveluissa elintarveturvallisuuden riskeihin varaudutaan tehostamalla omavalvontaa ja ottamalla käyttöön uuden sähköisen omavalvontajärjestelmän.

Ruokapalveluissa elintarveturvallisuuden riskit eivät ole toteutuneet. Riskeihin on varauduttu tehostamalla omavalvontaa muun muassa seuraavin toimenpitein: siivousta ja käsihygieniää on tehostettu ja pintojen desinfiointia lisätty. Sensore digitaalinen omavalvontaratkaisu ruokaturvallisuuden ja laadun varmistamiseksi otettu käyttöön entistä laajemmin.

Henkilöstöriski on kohonnut asianhallinnassa ja lomituspalveluissa henkilöstön vaihtumisen takia. Toimenpiteet riskien pienentämiseksi kaikilla tulosalueilla ovat rekrytointi, uusien sijaisten nimeäminen ja heidän perehdyttämisenä.

Henkilöstöriskit ovat toteutuneet asianhallinnassa ja lomituspalveluissa henkilöstön vaihtumisen ja suuremman palvelutarpeen takia. Lomituspalveluissa työntekijätarve on kasvanut koronatapausten vuoksi, lisäksi uusien lomittajien rekrytointi on ollut hidasta. Suunnitellut toimenpiteet riskien pienentämiseksi ovat onnistuneet vain osittain. Sisäisten sijaisten rekrytointi on onnistunut asianhallinnassa. Asiantuntijuutta parannetaan myös käynnissä olevalla uudella määräaikaishallinnalla ICT-asioiden hallintaan.

Kuntavaalien toteutuksessa riskinä ovat tilapäiset äänestyspaikat ja kirjastoauton huono kunto ennakoöäenestyspaikkana. Kartoitetaan vaihtoehtoiset tilat eri tilanteisiin ennakkoon ja päivitetään toimintaohjeet. Uuden valtuuston sähköisten työvälineiden käyttöönotto sisältää riskin, riskiin varaudutaan koneiden päivityksellä ja riittävällä ja oikeinajoitetulla koulutuksella.

Kuntavaalien järjestämiseen ja sähköisten työvälineiden käyttöönottoon liittyvät riskit eivät ole toteutuneet.

Kaupunginhallituksen toimiala

Tuloarviot ja määrärahat, €	TA 2021	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 1-12/2021	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot						
Myyntituotot	4 453 085	0	4 453 085	4 744 427	291 342	106,5 %
Tuet ja avustukset	360 000	0	360 000	353 174	-6 826	98,1 %
Muut toimintatuotot	35 500	0	35 500	47 632	12 132	134,2 %
Toimintatuotot	5 283 585	0	5 283 585	5 580 560	296 975	105,6 %
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-4 714 880	0	-4 714 880	-4 831 500	-116 620	102,5 %
Palkat ja palkkiot	-3 582 954	0	-3 582 954	-3 616 110	-33 156	100,9 %
Henkilösivukulut	-1 131 926	0	-1 131 926	-1 215 390	-83 464	107,4 %
Eläkekulut	-1 005 713	0	-1 005 713	-1 027 429	-21 716	102,2 %
Muut henkilösivukulut	-126 213	0	-126 213	-187 961	-61 748	148,9 %
Palvelujen ostot	-48 464 142	0	-48 464 142	-50 056 827	-1 592 685	103,3 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-937 409	0	-937 409	-984 014	-46 605	105,0 %
Avustukset	-944 000	0	-944 000	-1 133 654	-189 654	120,1 %
Muut toimintakulut	-721 107	0	-721 107	-700 572	20 535	97,2 %
Toimintakulut	-55 781 538	0	-55 781 538	-57 706 567	-1 925 029	103,5 %
Toimintakate	-50 497 953	0	-50 497 953	-52 126 008	-1 628 054	103,2 %

Poistot ja arvonalentumiset

Suunnitelman muk. poistot	-62 703	0	-62 703	-75 288	-12 585	120,1 %
---------------------------	---------	---	---------	---------	---------	---------

Poistot ja arvonalentumiset

Tilikauden tulos	-50 560 756	0	-50 560 756	-52 201 295	-1 640 539	103,2 %
-------------------------	--------------------	----------	--------------------	--------------------	-------------------	----------------

Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-50 560 756	0	-50 560 756	-52 201 295	-1 640 539	103,2 %
-------------------------------------	--------------------	----------	--------------------	--------------------	-------------------	----------------

2.1.2 Hallintopalvelut

2.1.2.1 Kaupungin oman toiminnan kehittäminen

Tulosalueen yleiskuvaus

Hallintopalvelut vastaa erityisesti elinvoiman ja työllisyyden edistämisestä, sekä strategisesta maankäytöstä. Se vastaa koko organisaation ja rajapintojen hallinnon, henkilöstön, viestinnän talouden ja työllisyyden, sekä konserniohjauksen yhteensovittamisesta ja muista yleisistä toimintaedellytyksistä.

Tulosalueella kaupunginhallitus jakaa 20 000 euroa avustuksia yhdistyksille ja muille toimijoille sekä 400 euroa vaipparahaa jokaisen uuden syntyneen nurmeslaisen perheille. Nurmeksens kaupunki korvaa nurmeslaisten synnyttäjien synnytyksestä aiheutuvat välittömät kustannukset.

Hallintopalvelut

Tuloarviot ja määrärahat, €	TA 2021	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 1-12/2021	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	360 000	0	360 000	379 834	19 834	105,5 %
Toimintakulut	-50 874 863	0	-50 874 863	-52 528 093	-1 653 229	103,2 %
Toimintakate	-50 514 863	0	-50 514 863	-52 148 258	-1 633 395	103,2 %
Suunnitelman muk. poistot	-50 447	0	-50 447	-50 447	0	100,0 %
Tilikauden tulos	-50 565 310	0	-50 565 310	-52 198 705	-1 633 395	103,2 %

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.	Vastuuhenkilö	Tila
Kaupungin oman toiminnan kehittäminen yleistavoite	Työllisyysyksikön palveluiden näkyvyyden lisääminen.	Some- ja lehtinäkyvyyden lisääminen, uuden somekanavan käyttöönotto. Työllistettyjen jatkopolutuksen varmistaminen.	7 henkilöä 43:sta palkkatukityöllistetyistä on jatkopolutettu koulutukseen tai työhön. TE-liveen osallistuttiin ensimmäistä kertaa marraskuussa 2021. Tämä toi kaupungin työllisyysyksikölle positiivista näkyvyyttä ja siitä saatiin positiivista palautetta.		Toteutunut
Kaupungin oman toiminnan kehittäminen yleistavoite	Sähköisen allekirjoituksen käyttöönotto.	Sähköinen allekirjoitus käytössä pöytäkirjoissa, viranhaltijapäätöksissä ja asiakirjoissa.	Sähköisen allekirjoituksen käyttöönotto siirtynyt seuraavalle vuodelle.	Anne Korhonen	Ei aloitettu
Kaupungin oman toiminnan kehittäminen yleistavoite	Kuntavaalien toimeenpano.	Vaalien toimittaminen uusilla äänestysaluilla sujuvasti. Sähköisen äänestysluettelon käyttöönotto.	Vaalit toimitettu.	Riikka Boren, Anne Korhonen	Toteutunut

Kaupungin oman toiminnan kehittäminen yleistavoite	Yhteistyön kehittäminen Kuntalaisten talon toimijoiden kanssa, oman henkilöstön tiedonkulun ja tavoitettavuuden varmistaminen.	Kuntalaisten talon palvelujen yhteys- ja vastuuhenkilöt nimetty, tiedotus- ja viestintäkanavat sovittu. Sijaisjärjestelyt sovittu ja tehtävänkuvat päivitetty.	Kuntalaisten talon palvelujen yhteys- ja vastuuhenkilöitä ei ole nimetty, tiedotus- ja viestintäkanavia ei ole sovittu.	Riikka Boren	Toteutunut osittain
Kaupungin oman toiminnan kehittäminen yleistavoite	Kuntavaalien jälkeen uudet luottamushenkilöt saavat riittävän perehdytykset luottamustehtävien hoitamiseen.	Uudet luottamushenkilöt koulutetaan ja perehdytetään tehtäviinsä kaikilla toimialoilla ja yhteisöissä mahdollisimman nopeasti kuntavaalien jälkeen.	Luottamushenkilöiden koulutukset on järjestetty syksyllä 2021.	Riikka Boren, Pasi Parkkinen, Petri Moilanen, Asko Saatsi	Toteutunut
Kaupungin oman toiminnan kehittäminen yleistavoite	Konserniyhtiöiden hallituksiin valitut henkilöt tiedostavat kunnallisten osakeyhtiöiden hallitusten jäsenten velvollisuudet ja mahdollisuudet.	Konserniyhtiöiden valituille henkilöille järjestetään yhteinen koulutus. Nurmeksen kaupunki valvoo että osakeyhtiöt kouluttavat omat hallituksenjäsenensä tarpeellisella tavalla.	Järjestetty kaksi koulutustilaisuutta tytäryhtiöiden hallitusten jäsenille ja varajäsenille. Toinen koulutustilaisuus tarkastuslautakunnan kutsumana.	Kyösti Korhonen	Toteutunut

2.1.2.2 Nurmeksen vetovoimaisuus

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.	Vastuuhenkilö	Tila
Nurmes on muuttovoittokunta	Näytään messuilla ja tapahtumissa, toteutetaan sähköinen tulomuuttokampanja.	Tulomuutto-kontaktointeja yli 1000.	Tervetulokirjeitä postitettu 183 kpl. Mökkiposti lähetetty kaikille 10v. sitten Nurmeksesta poismuuttaneille. Maaseutuparlamentti ja Pohjois-Karjala 300 v. videot toteutettu. Osallistuttu Nurmeksen kaupungin iltatorille ja Valtimon kesäpäiville. Asu ja Rakenna messut sekä Rekry-messut Kuopiossa peruuntuivat koronan takia. Kaupunkiviirikilpailu toteutettiin ja viirit liehuivat kesän kaupungin kiinteistöjen lipputangoissa. Tapahtumakalenteri otettiin alkuvuodesta käyttöön. Pikesin kanssa toteutettiin syksyllä Löydä läheltä kampanjaa.	Paula Karjalainen	Toteutunut

Nurmeksen vetovoimaisuus yleistavoite	Saramojoki vapautetaan vaelluskalojen nousua varten purkamalla PKS:n omistama voimalaitos Louhikoskella.	Nurmeksens kaupunki osallistuu kosken ennallistamistyöhön 100 000 eurolla.	Tavoite toteutunut.	Asko Saatsi	Toteutunut
---------------------------------------	--	--	---------------------	-------------	---

2.1.2.3 Elinvoimaa kasvun kautta

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.	Vastuuhenkilö	Tila
Elinvoimaa kasvun kautta yleistavoite	Nurmeksens kaupunki toimii itse aktiivisesti palkkatukityöllistäjänä ja työkokeilupaiikkojen tarjoajana.	Nurmeksens kaupunki käyttää palkkatukityöpaikkojen palkkoihin 410 000 euroa. Palkkatukijaksoja jatketaan tarvittaessa kaupungin omalla rahoituksella, kunnes työssäoloehdot täyttyvät. Palkkatukipaikkoja kohdennetaan ensisijaisesti alle 35 vuotiaille ja yli 300 päivää työttömänä olleille.	Palkkatukipaikkoihin on käytetty 312 000 € ja työsuhteessa on ollut 43 henkilöä, joista valtaosa täyttää toiminnallisten tavoitteiden painotuksen. Velvoitetyöllistettäviä oli huomattavasti ennakoitua vähemmän. Palkkatukityöllistämiseen suunnitellut työtehtävät reitistöhankeessa sekä tilapalvelujen purkamisurakoissa siirtyivät seuraavalle vuodelle. Siunsoitelle siirtosopimuksella työllistämistä ei voitu enää tehdä.		Toteutunut osittain

2.1.3 Ruokahuoltopalvelut

2.1.3.1 Kaupungin oman toiminnan kehittäminen

Tulosalueen yleiskuvaus

Ruokahuolto tuottaa ensiluokkaisia palveluja Nurmeksens kaupungin alueella ryhmäperhepäiväkodeille, päiväkodeille, kouluille, terveyskeskukseen, kotipalveluaterioihin, Toimintakeskukseen, Kuusikummun asumisyksikköön ja Kyrölän palvelukeskukseen, asiakkaiden ikähaitari on siis vauvasta vaariin. Ruuanvalmistuksessa noudatetaan uusimpia ravintosuosituksia, oman haasteensa ruokahuollolle tuovat lisääntyvät ruoka-aineallergiat sekä erityisruokavaliot.

Ruokapalvelut tukevat ja auttavat asiakkaita eri elämänvaiheissa. Kouluissa ruokapalveluhenkilöstö huolehtii omalta osaltaan ruokailun sujuvuudesta, miellyttävästä ilmapiiristä ja hyvien tapojen edistämisestä.

Varhaiskasvatuksen ruokailun ja kouluruokailun kehittämiseksi ja tiedonkulun parantamiseksi on perustettu ravitsemistyyryhmä. Työryhmä on kokoontunut 11.4.2019. Tällöin määriteltiin ryhmän toiminnan suuret linjat. Seuraava kokous 25.9.2019. Silloin työryhmä täydentyy myös eri toimipaikkojen oppilas, työntekijä ja vanhempain edustajilla. Työryhmä aikoo paneutua ainakin lempiruokaviikon toteuttamiseen, ruokahävikin vähentämiseen sekä asiakaspalautekyselyn tekemiseen.

Ruokapalvelu on kehittänyt omaa viestintäänsä yhtenäistämällä henkilöstön työasut ja luomalla uutta sisältöä sosiaaliseen mediaan.

Ruokahuoltopalvelut

Tuloarviot ja määrärahat, €	TA 2021	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 1-12/2021	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	2 436 315	0	2 436 315	2 429 816	-6 499	99,7 %
Toimintakulut	-2 338 174	0	-2 338 174	-2 359 763	-21 589	100,9 %
Toimintakate	98 141	0	98 141	70 053	-28 088	71,4 %
Suunnitelman muk. poistot	-12 256	0	-12 256	-24 841	-12 585	202,7 %
Tilikauden tulos	85 885	0	85 885	45 212	-40 673	52,6 %

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.	Vastuuhenkilö	Tila
Kaupungin oman toiminnan kehittäminen yleistavoite	Erityisruokavalioaterioiden tuotannon kehittäminen	Molemmassa tuotantokeittiössä työskentelee dieetikokki.	Molemmissa tuotantokeittiöissä toimii dieetikokki, joka huolehtii erityisruokavalioaterioiden - ja ruokien valmistamisesta. Molemmista keittiöistä yksi ruokapalvelutyöntelijä on aloittanut Riverialla Dieetikokin erikoisammattitutkinnon opiskelun vuoden 2021 aikana.	Maarit Hoffrén	Toteutunut
Kaupungin oman toiminnan kehittäminen yleistavoite	Nurmeksen ravitsemustyöryhmä jatkaa toimintaansa	Työryhmä kokoontuu säännöllisesti	Seuraava ravitsemustyöryhmän kokous maaliskuussa 2022.	Maarit Hoffrén	Toteutunut

2.1.3.2 Nurmeksen vetovoimaisuus

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.	Vastuuhenkilö	Tila
Nurmeksen vetovoimaisuus yleistavoite	Luomutuotteiden käytön lisääminen.	Pyritään lisäämään luomua käyttämällä vähintään yhtä merkittävää raaka-ainetta (käytössä jatkuvasti) luomuna, enemmän kuin vuonna 2020 sekä vähintäänkin yhtä muuta luomutuotetta mahdollisuuksien mukaan silloin tällöin.	Uusina tuotteina otettu käyttöön luomukahvi, luomumysli, luomupalaleipä ja luomuruisnapit. Luomu ruokapäivänä 1.12.2021 tarjottu luomuherneistä ja paikallisesta luomujauhelihasta valmistettua hernekeittoa, luomujuustoa, luomutomaattia sekä luomumaitoa ja luomuleipää. Koulujen luomuprosentti on 14 ja päiväkotien luomuprosentti 21 vuonna 2021 Portaatt luomuun ohjelman laskelmien mukaan.	Maarit Hoffrén	Toteutunut

2.1.3.3 Elinvoimaa kasvun kautta

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.	Vastuuhenkilö	Tila
Lähiuokaa kaupungin suurtalouskeittiöstä	Selvitetään keittiön tarjoamien aterioiden kotimaisuusaste, tarvittaessa ulkopuolisella selvityksellä.	Kotimaisuusaste selvitetty.	Ruokapalvelun kotimaisuusaste selvitetty omalla työllä. 1.1. - 30.9.2021 välisenä aikana ruokapalvelussa käytettyjen elintarvikkeiden kotimaisuusaste oli 84 %.	Maarit Hoffrén	Toteutunut

2.1.4 Lomituspalvelut

2.1.4.1 Kaupungin oman toiminnan kehittäminen

Lomituspalvelut

Tuloarviot ja määrärahat, €	TA 2021	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 1-12/2021	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	2 487 270	0	2 487 270	2 770 910	283 640	111,4 %
Toimintakulut	-2 483 751	0	-2 483 751	-2 694 130	-210 379	108,5 %
Toimintakate	3 519	0	3 519	76 779	73 260	%
Suunnitelman muk. poistot						
Tilikauden tulos						

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.	Vastuuhenkilö	Tila
Kaupungin oman toiminnan kehittäminen yleistavoite	Lisätään edelleen toiminnassa sähköistä asiointia yrittäjien kanssa	Ohjataan yrittäjiä aktiivisesti hoitamaan lomitusasiansa Lomitusnetin kautta.	Yrittäjät palauttivat vuosilomahakemuksensa sähköisesti 96 % ja sijaispuhakemuksia 90 %, jäätin hieman tavoitteesta. Muutamilla puuttuu pankkitunnukset, jolloin he joutuvat hakemaan kirjallisena	Riitta Juntunen	Toteutunut osittain
Kaupungin oman toiminnan kehittäminen yleistavoite	Nopean tiedottamisen kehittäminen.	Nurmeksien kaupungilla on käytössään nopeaan tiedottamiseen tarvittava viestintäväline/alusta (tekstiviesti- tms. palvelu).	Käytetään tentrio viestipalvelua, joka tavoittaa parhaiten asiakkaat 100 %. Lisäksi käytetty sähköpostia.	Riitta Juntunen	Toteutunut
Kaupungin oman toiminnan kehittäminen yleistavoite	Tuetaan lomittajien tietotekniikkataitoja.	Mahdollisimman moni lomittaja kykenee käyttämään työssään ja yhteydenpidossa sähköisiä tiedonsiirtovälineitä hallinnon kanssa, esimerkkinä työkokous Teamssin välityksellä.	Lomittajat osaavat käyttää sähköpostia ja teamsia. Kaikki saavat luettua sähköpostista työvuorotaulukot ja lisäksi lomanetistä.	Riitta Juntunen	Toteutunut

2.1.4.2 Nurmeksen vetovoimaisuus

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.	Vastuuhenkilö	Tila
Nurmeksen vetovoimaisuus yleistavoite	Ammattitaitoisen työvoimaresurssin ylläpitäminen.	Eläköityvien työntekijöiden tilalle palkataan ammattitaitoista työvoimaa.	Lomittajien avoimiin toimiin haettiin kaksi eri kertaa, muttei saatu kuin yksi lomittaja, nuoria ei kiinnosta maatalouslomittajan työ	Riitta Juntunen	Toteutunut osittain

2.1.4.3 Elinvoimaa kasvun kautta

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.	Vastuuhenkilö	Tila
Lisää työtä ja lisää verotuloja	Varaudutaan mahdollisiin lomituksen paikallisyksiköiden laajentumisiin ja niistä aiheutuviin muutoksiin toiminnassa.	Ennakoidaan mahdolliset muutokset paikallisyksikön toiminnassa.	Projektit etenevät ja sitä mukaa otetaan käyttöön, eli yhtenäistetään toimintatapoja. Tiimimallia valmistellaan, joka otetaan käyttöön vuoden 2022 alussa.	Riitta Juntunen	Toteutunut

2.2 Kaupunkirakennepalvelujen toimiala

2.2.1 Toimialan kuvaus

Toimialan yleiskuvaus ja tehtävät

Kaupunkirakennepalveluiden toimiala vastaa erityisesti toimivan ja viihtyisän elinympäristön suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta. Tavoitteena on elinvoimainen ja toimiva kaupunki, joka vastaa asukkaiden ja elinkeinoelämän muuttuvia tarpeita.

Toimialan henkilöstö ja toimipisteet

Kaupunkirakennetoimiala jakaantuu kolmeen tulosalueeseen, joita ovat maankäyttö- ja lupapalvelut, tilapalvelut ja kuntatekniikan palvelut. Maankäyttö ja lupapalveluiden tulosalue jakaantuu lupa-asioiden ja maankäytön tulosyksiköihin. Tilapalvelujen tulosalue jakaantuu rakennuttamisen ja isännöinnin tulosyksiköihin. Kuntatekniikan palvelujen tulosyksikkö on kadunrakennus. Talousarviossa kaupunkirakennehallinnon hallinto on omana laskennallisena tulosalueena.

Kaupunkirakennepalvelujen toimihenkilöiden toimipiste sijaitsee Kirkkokatu 14:ssä.

Toimialan sisäinen valvonta

Kaupunkirakennelautakunta vastaa omien tehtäväalueidensa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta, tuloksellisuudesta sekä niistä raportoinnista hallintosäännön ja hyväksytyjen ohjeiden mukaisesti.

Sisäinen valvonta on jatkuva osa päivittäistä johtamista, ohjaamista ja työn toteuttamista. Sisäinen valvonta toteutuu mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakoina, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojen ja tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena ja sopimusten hallintana.

Riskienhallinta

Kaupunkirakennelautakunnan tulee talousarvion laadinnan yhteydessä analysoida toimintaympäristön muutoksia, tunnistaa tavoitteita uhkaavia riskejä, arvioida niiden vaikutuksia ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä laatia tarvittavat suunnitelmat ja toimenpiteet riskien hallitsemiseksi.

Strategiset riskit

Nykyisin kunnat järjestävät sosiaali- ja terveyspalvelut sekä pelastustoimen. Pohjois-Karjalassa palvelut tuottaa Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä Siun Sote. Tulevaisuudessa palveluista vastaavat kuntaa suuremmat itsehallinnolliset alueet ja alustavan aikataulun mukaan tehtävät siirtyvä Sote-maakunnille 1.1.2023.

Nurmeksen kaupungin omistamat Sote -kiinteistöt on vuokrattu Siun Sotelle. Kaupunki vastaa myös osittain tilojen kiinteistönhoito- ja puhtauspalveluista, sekä kunnossapitotöistä. Sote -uudistus tulee vaikuttamaan olennaisesti Tilapalvelut -tulosalueen talouteen ja henkilöstöresursseihin. Riskejä pyritään minimoimaan tehokkaalla tilankäytöllä (toimitilaohjelma), sekä kiinteistönhoito- ja puhtauspalveluiden ajantasaisella työmäärän mitoituksella.

Taloudelliset riskit

Ääri-ilmiöt ja poikkeukselliset olosuhteet etenkin talviaikaan voivat aiheuttaa ennakoinnattomia kustannuksia tilapalveluissa ja kuntatekniikassa. Vuosivaihtelu on suurta esim. auras-, hiekoitus-, kattolumityö- lumen ajo-, rakennusten lämmityskustannusten kohdalla.

Työkustannuksia hillitään usean vuoden mittaisilla puitesopimuksilla ja selkeillä sopimusehdoilla. Rakennusten energiatehokkuutta parantamalla lämmitysenergiakustannukset saadaan pidettyä kohtuullisina.

Toiminnalliset riskit

Avainhenkilöiden osaamisen ja työpanoksen pysyvyys on luettava riskiksi kaupunkirakennepalveluissa. Monet tehtävistä ovat asiantuntijatehtäviä, ja avainhenkilöiden takana on paljon tietoa jota ei välttämättä ole taltioitu minnekään. Myös osaavan henkilöstön saatavuudessa on viime vuosina ilmennyt vaikeuksia.

Sitoutuneisuutta pyritään lisäämään selkeillä työnkuville ja toimivilla palkitsemisjärjestelmillä. Varamiesjärjestelmällä tietoa saadaan jaettua useammalle henkilölle ja ennakoivalla rekrytoinnilla edistetään tiedon siirtoa uusille työntekijöille.

Vahinkoriskit

Lisääntyvät tykkylumituhot ja myrskyt ovat nykyisin lisääntyneet ja aiheuttavat usein taloudellisesti merkittäviä menetyksiä, mutta myös henkilövahingot ovat mahdollisia.

Ennakoivilla metsänhoitotoilla voidaan merkittäväällä tavalla ennalta ehkäistä tykkylumi- ja myrskytuhoja. Varavoimakoneilla turvataan sähkön saanti strategisesti tärkeissä kohteissa. Ajantasainen varautumissuunnitelma mahdollistaa nopean toiminnan ja sitä kautta voidaan myös vahinkojen laajuutta pienentää.

Kaupunkirakennepalvelujen
toimiala

Tuloarviot ja määrärahat, €	TA 2021	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 1-12/2021	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot						
Myyntituotot	1 129 016	0	1 129 016	1 694 659	565 643	150,1 %
Tuet ja avustukset	0	0	0	31 772	31 772	#ARVO!
Muut toimintatuotot	7 302 510	0	7 302 510	7 495 443	192 933	102,6 %
Toimintatuotot	8 501 526	0	8 501 526	9 326 574	825 048	109,7 %
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-2 993 378	-25 200	-3 018 578	-3 170 266	-151 688	105,0 %
Palkat ja palkkiot	-2 281 191	-21 000	-2 302 191	-2 420 735	-118 544	105,1 %
Henkilösivukulut	-712 187	-4 200	-716 387	-749 531	-33 144	104,6 %
Eläkekulut	-632 257	-4 200	-636 457	-641 422	-4 965	100,8 %
Muut henkilösivukulut	-79 930	0	-79 930	-108 109	-28 179	135,3 %
Palvelujen ostot	-2 191 999	-7 520	-2 199 519	-2 473 954	-274 435	112,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 157 108	0	-2 157 108	-2 214 763	-57 655	102,7 %
Avustukset	-287 000	0	-287 000	-270 033	16 967	94,1 %
Muut toimintakulut	-577 688	0	-577 688	-678 791	-101 103	117,5 %
Toimintakulut	-8 207 173	-32 720	-8 239 893	-8 807 807	-567 914	106,9 %
Toimintakate	319 353	-32 720	286 633	546 356	259 723	190,6 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman muk. poistot	-4 850 163	0	-4 850 163	-4 388 746	461 417	90,5 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Tilikauden tulos	-4 530 810	-32 720	-4 563 530	-3 842 425	721 105	84,2 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-4 529 005	-32 720	-4 561 725	-5 510 045	-948 320	120,8 %

2.2.2 Maankäyttö- ja rakennusvalvontapalvelut

2.2.2.1 Kaupungin oman toiminnan kehittäminen

Tulosalueen yleiskuvaus

Maankäyttö- ja lupapalvelut jakaantuu maankäytön ja lupa-asioiden (rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun) tulosyksiköihin.

Maankäyttö vastaa kaupungin maapolitiikasta, kaavoituksesta, tonttijaoista, maan hankinnasta ja luovutuksesta, maastomittauksista, paikkatietopalvelusta ja kartaston ylläpidosta.

Ympäristönsuojelun tehtävänä on ympäristönsuojelun edistäminen ja valvominen kunnassa.

Rakennusvalvonta edistää, opastaa ja valvoo laadukkaan rakennuskannan sekä viihtyisän ja turvallisen ympäristön syntymistä ja säilymistä ja huolehtii yleisen edun huomioon ottamista.

Maankäyttö- ja
rakennusvalvontapalvelut

Tuloarviot ja määrärahat, €	TA 2021	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 1-12/2021	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	595 000	0	595 000	839 696	244 696	141,1 %
Toimintakulut	-662 460	-32 720	-695 180	-619 030	76 150	89,0 %
Toimintakate	-67 460	-32 720	-100 180	220 666	320 846	-220,3 %
Suunnitelman muk. poistot	-1 964	0	-1 964	-1 964	0	100,0 %
Tilikauden tulos	-69 424	-32 720	-102 144	218 667	320 811	-214,1 %

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.	Vastuunhenkilö	Tila
Kaupungin oman toiminnan kehittämisen yleistavoitte	Valtimon pitäjän osalta tontinluovutusehtojen päivitys ja muodostus.	Tontinluovutusehtojen lähtötietojen keruu, ehtojen suunnittelu ja päivitystyön käynnistys.	Tontinluovutusehtoja ei ole resurssien vähyys vuoksi saatu päivitettyä/tehtyä.	Stiina Seitavuo, Pasi Parkkinen	Ei aloitettu
Kaupungin oman toiminnan kehittämisen yleistavoitte	Ympäristönsuojelumääräysten päivittäminen.	Ympäristönsuojelumääräykset on päivitetty.	Alustava luonnostelma viranhaltijavalmistelussa. Määräyksiä ei ole viety eteenpäin resurssipulan vuoksi.	Ismo Ryyänen	Toteutunut osittain
Kaupungin oman toiminnan kehittämisen yleistavoitte	Rakennusjärjestyksen päivittäminen.	Rakennusjärjestys on päivitetty.	Nurmeksen kaupungin rakennusjärjestyksen OAS on luonnosvaiheessa ja sen jatkaminen keskeytettiin toistaiseksi. MRL:n uudistus on käynnissä ja lakiesitys on tarkoitus antaa eduskunnalle vuoden 2022 aikana. Uudistuksen vaikutuksia uuteen rakennusjärjestykseen seurataan.	Tapio Rokkonen	Toteutunut osittain

Kaupungin oman toiminnan kehittämisen yleistavoite	Hiilineutraalisuussuunnitelman laatiminen.	Energiatehokkuussopimuksessa edellytetyn toimintasuunnitelman laatiminen.	Energiatehokkuussopimuksen energiatehokkuussuunnitelman pohjana on opinnäytetyö, jonka pohjalta suunnitelma laaditaan. Suunnitelmaa ei ole aloitettu työstämään resurssipulan vuoksi.	Ismo Ryyänen	Ei aloitettu
--	--	---	---	--------------	---

2.2.2.2 Nurmeksen vetovoimaisuus

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.	Vastuuhenkilö	Tila
Puu-Nurmeksen arvonn tunnistaminen ja statuksen hankkiminen sekä matkailukohde	Asemakaavan huomioiminen Puu-Nurmeksen viihtyvyyttä nostavana tekijänä.	Vapaiden tonttien markkinointi ja koivurivistöjen kartoitustyö.	Kauniita järvimaisemia avattu ja viihtyvyyttä parannettu Puu-Nurmeksen alueella puistoalueiden puustoa harventamalla sekä rantaraittia ja toria kehittämällä.	Stiina Seitavuo, Pasi Parkkinen	Toteutunut
Kaupungin oman toiminnan kehittämisen yleistavoite	Kaupungin ympäristökohteiden ennallistaminen, kunnostus ja hoito	Kunta-Helmi rahoitusta haetaan rahoituksen ehtoihin sopivien ympäristökohteiden ennallistaminen-, kunnostus- ja hoitohankkeisiin	Sorsajärven pohjapato on rakennettu. Kuntahelmi -ohjelmasta 2021 käyty läpi mihin kaupungin kohteisiin avustusta voisi hakea. Kunnan omistamilla tai hallinnoimilla maille ei löydetty haettavia kohteita.	Ismo Ryyänen, Stiina Seitavuo	Toteutunut osittain

2.2.2.3 Elinvoimaa kasvun kautta

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.	Vastuuhenkilö	Tila
Elinvoimaa kasvun kautta yleistavoite	Huolehditaan riittävästä teollisuuden ja liiketoiminnan tonttitarjonnasta, erilaisille ja erikokoisille yrittäjille.	Paikkatiedon hyödyntäminen tonttimarkkinoinnissa.	Markkinointi ja helppokäyttöinen karttapalvelu on lisännyt yhteydenottoja vapaista tonteista. Teollisuus- /yritystonttien uusia vuokrasopimuksia tehty 8 kpl, joista 4 Valtimon pitäjässä. Asuin- ja kerrostalotontteja vuokrattu 1 kpl, omakotitalotontteja 1 kpl. Muita uusia vuokrasopimuksia laadittu 12 kpl yksityisille, yhteisöille ja yrityksille. Pellonvuokrasopimuksia uusittu 8 kpl.	Stiina Seitavuo, Pasi Parkkinen	Toteutunut

Asuminen ja kaavoitus	Kaavoituskatsauksen mukaistan kaavahankkeiden käsittely.	Johdonmukainen, realistinen ja eteenpäin pyrkivä kaavaohjelman ja mahdollisten kaavoituskatsauksen ulkopuolisten kaavahankkeiden tekeminen.	Saatu valmiiksi jäähallin kaava, palolaitoksen kaava, Kotsinmäen vedenottamon kaava, Pellikanlahden rantaosayleiskaava, sekä Ylikylän ja Lautiaisen rantaosayleiskaava.	Stiina Seitavuo, Pasi Parkkinen	Toteutunut
Porokylän asemakaavan päivitys	Meijerin alueen turvallinen ja selkeä toimivuus.	Meijerin alueen asemakaavamuutos saadaan käynnistettyä.	Meijerin alueen kaavaluonnos on valmis.	Stiina Seitavuo, Pasi Parkkinen	Toteutunut

2.2.2.4 Järkevä tilojen käyttö

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.	Vastuuhenkilö	Tila
Etätyön tuki ja verkkoyhteydet	Etätyön mahdollisuus ja sen laadullinen toimivuus.	Etätyön välineet ja yhteydet toimivat laadukkaasti. Maankäytön nettisivut mahdollistavat asiakkaan palvelemisen verkossa.	Etätyö on ollut joustavaa ja toimivaa. Asiakaspalvelu etänä on ollut mahdollista toimivan ohjelmiston ja karttapalvelun avulla.	Stiina Seitavuo, Ismo Ryytänen, Tapio Rokkonen, Pasi Parkkinen	Toteutunut

2.2.3 Tilapalvelut

2.2.3.1 Kaupungin oman toiminnan kehittäminen

Tulosalueen yleiskuvaus

Tilapalveluihin kuuluu kaksi tulosityksikköä, rakennuttaminen ja isännöinti.

Rakennuttamisen tulosityksikkö vastaa suurista korjaus- ja rakennuttamishankkeista, niiden suunnittelusta, kilpailutuksesta ja toteutuksesta Nurmeksien kaupungin ja urakoitsijoiden voimin.

Isännöinnin tulosityksikkö vastaa kiinteistöjen ja tilojen käytettävyydestä eli kiinteistöjen hoidosta ja puhtauspalveluista.

Tilapalvelut

Tuloarviot ja määrärahat, €	TA 2021	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 1-12/2021	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	7 536 657	0	7 536 657	7 955 833	419 176	105,6 %
Toimintakulut	-4 892 663	0	-4 892 663	-5 145 905	-253 242	105,2 %
Toimintakate	2 643 994	0	2 643 994	2 817 176	173 182	106,6 %
Suunnitelman muk. poistot	-3 574 019	0	-3 574 019	-3 180 360	393 659	89,0 %
Tilikauden tulos	-930 025	0	-930 025	-363 184	566 841	39,1 %

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.	Vastuuhenkilö	Tila
Kaupungin oman toiminnan kehittäminen yleistavoite	Perehdyttämiseen sekä tiedonkulun lisäämiseen panostetaan.	Toimialakohtaiset palaverit pidetään säännöllisesti. Riittävä	Säännölliset yhteiset palaverit käytössä. Koronarajoitusten aikaan osallistuminen on ollut	Ari Jaaranen, Jari Hartikainen, Ritva Korhonen	Toteutunut

		koulutuksiin osallistuminen.	mahdollista toimivien etäyhteyksien ansiosta.		
Kaupungin oman toiminnan kehittäminen yleistavoite	Tilapalveluissa on optimaalinen määrä henkilöstöä toimintojen ylläpitämisessä.	Päivitetään henkilöstömitoitukset kiinteistönhoidossa ja puhtauspalveluissa.	Henkilöstömitoitukset kiinteistönhoidossa ja puhtauspalveluissa päivitetty.	Ritva Korhonen	Toteutunut
Kaupungin oman toiminnan kehittäminen yleistavoite	Energiatehokkuuden ja uusiutuvan energian käytön lisääminen.	Investointi- ja peruskorjauskohteiden suunnittelussa ja merkittävässä hankinnoissa huomioidaan energiatehokkuutta parantavat ratkaisut ja uusiutuvien energialähteiden käyttömahdollisuudet, kun se on taloudellisesti järkevää.	Sähköauton latauspisteitä on rakennettu Nurmestalon ja Kuntalaisten Talolle. Pikalatauspiste on rakennettu Kauppatalon parkkipaikan yhteyteen.	Jari Hartikainen	Toteutunut

2.2.3.2 Nurmeksen vetovoimaisuus

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.	Vastuuhenkilö	Tila
Pienyritysten toimitilat	Kauppatalon talon käyttötarkoituksen kehittäminen keskeiseksi palvelu- ja tapahtumapisteeksi.	Kauppatalon tilasuunnittelun päätökseen saattaminen ja peruskorjauksen toteuttaminen.	Kauppatalon suunnittelutyö aloitettu	Ari Jaaranen, Olli Kakkinen	Toteutunut

2.2.3.3 Järkevä tilojen käyttö

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.	Vastuuhenkilö	Tila
Järkevä tilojen käyttö yleistavoite	Tilojen hallinta, käyttö, kiinteistönhoito, kunnossapito ja puhtauspalvelut toteutetaan kaupungin toimitilaohjelman sekä 2021 talousarvion mukaan	Toimitilaohjelman toteutuminen suunnitelman mukaan.	Toimitilaohjelman mukaista budjetoitua toimintaa toteutettu suunnitelman mukaan. Toimitilaohjelman haasteina ovat olleet Valtimon vanhan kirjaston purkupäätöksen toimeenpano ja Keskustan koulun mahdollinen suojele.	Jari Hartikainen, Ari Jaaranen	Toteutunut osittain

2.2.4 Kuntatekniikan palvelut

2.2.4.1 Kaupungin oman toiminnan kehittäminen

Tulosalueen yleiskuvaus

Kuntatekniikan palveluihin kuuluu kadunrakennuksen tulosityksikkö.

Tehtäviin kuuluu liikenneväylien, yleisten alueiden, puistojen ja vapaa-ajan alueiden suunnittelu, rakentaminen ja ylläpito.

Konevarikko hoitaa kaupungin omat konepalvelut.

Kuntatekniikan palvelut

Tuloarviot ja määrärahat, €	TA 2021	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 1-12/2021	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	369 869	0	369 869	530 866	160 997	143,5 %
Toimintakulut	-2 414 431	0	-2 414 431	-2 730 100	-315 669	113,1 %
Toimintakate	-2 019 562	0	-2 019 562	-2 178 892	-159 330	107,9 %
Suunnitelman muk. poistot	-1 274 180	0	-1 274 180	-1 206 422	67 758	94,7 %
Tilikauden tulos	-3 293 742	0	-3 293 742	-3 385 314	-91 572	102,8 %

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.	Vastuuhenkilö	Tila
Digitaalisten palveluiden strategia	Katuomaisuuden, valaisinpylväiden ja liikennemerkkien inventointi ja tietojen siirto digitaalisiin järjestelmiin (mm. Digiroad)	Inventointi tehty pääosin koko kunnan osalta ja tiedot siirretty Väylän Digiroad-järjestelmään uuden tieliikennelain mukaisesti.	Alustan selvitystyö ei edennyt suunnitellusti.	Kaisa Komsa-Partanen, Olli Kakkinen	Toteutunut osittain
Digitaalisten palveluiden strategia	Traficomin Verkkotietopiste.fi-palvelun käyttöönotto	Katuvalaistuksen maakaapeloinnin sekä hulevesiverkostojen tiedot toteutuvista hankkeista on toimitettu Verkkotieto.fi -palveluun	Tietojen siirto hankkeiden myötä.	Olli Kakkinen, Kaisa Komsa-Partanen	Toteutunut

2.2.4.2 Nurmeksen vetovoimaisuus

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.	Vastuuhenkilö	Tila
Nurmeksen vetovoimaisuus yleistavoite	Kaavakatuja ja puistojen suunnitelmallinen kunnossapito.	Näkymäalueet ovat kunnossa, puistojen hoitoa toteutetaan ennakkosuunnitelman mukaisesti.	Haettu ja saatu Ympäristöministeriön Kestävä kaupunki -ohjelma rahoitusta 1/22-2/23 ajalle Taajamametsien ekologisen hoitosuunnitelman laatiminen on osana tätä hanketta.	Olli Kakkinen, Mika Tuhkanen, Kaisa Komsa-Partanen	Toteutunut

Alueiden ilmeen yhtenäistäminen (mm. opasteet)	Palvelukohteiden opasteiden, liikennemerkkien ja tienviittojen uusiminen.	Opasteita ja viitoituksia uusitaan ajanmukaisiksi kunkin kaupunginosan erityispiirteet huomioiden.	Palveluopasteiden uusimisen suunnittelua jatkettu ja hanketta viedään eteenpäin paikallisesti ja Pielisen-Karjalan osalta yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa.	Olli Kakkinen, Mika Tuhkanen, Kaisa Komsa-Partanen	Toteutunut osittain
Nurmeksen vetovoimaisuus yleistavoite	Luontopolkujen ja muiden virkistysreittien ja -alueiden kehittäminen ja kunnostaminen	Hyvinvointipalveluiden linjausten mukaisten reitistöjen ylläpito ja huolto.	Reitistöhankkeen vuoden 2021 osalta suunnitellut toimenpiteet on tehty. Reitistöihin liittyvien taukopaikkojen kunnostus ja rakennustyö jatkuu laaditun suunnitelman ja investointiohjelma puitteissa vuosina 2022-2023.	Olli Kakkinen, Mika Tuhkanen, Kaisa Komsa-Partanen	Toteutunut

2.2.4.3 Elinvoimaa kasvun kautta

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.	Vastuuhenkilö	Tila
Elinvoimaa kasvun kautta yleistavoite	Nurmeksen kaupunki edistää toiminnallaan puhdasta liikennettä ja energiantuotantoa.	Ajoneuvoliikenteen sähkö- ja kaasunjakelupisteiden suunnittelu ja toteutus.	Kaasutankkausaseman rakentaminen vuoden 2022 aikana investointiohjelman mukaisesti. Sopimusta kaasutankkausaseman operaattorin kanssa ei ole. Sähköautojen latauspisteet rakennettu Nurmeksen talon ja Vanhan kauppalan talon pihoihin.	Olli Kakkinen, Kaisa Komsa-Partanen, Mika Tuhkanen	Toteutunut osittain
Elinvoimaa kasvun kautta yleistavoite	Kaupungissa on hyvin toimiva tieverkko	Kaupunki varaa yksityistieavustuksiin 237 000 euroa ja tiedottaa avustuksien jakamisesta	Teiden rakentaminen ja peruskunnostukset investointiohjelman mukaisesti.	Olli Kakkinen, Kaisa Komsa-Partanen	Toteutunut

2.3 Hyvinvointipalvelut

2.3.1 Toimialan kuvaus

Toimialan yleiskuvaus ja tehtävät

Hyvinvointipalvelujen toimiala vastaa hyvinvointipalvelujen kokonaisuudesta, vaikuttamistoimielinten toiminnasta ja Siun soten paikallisesta neuvottelukunnasta. Hyvinvointipalvelujen johtoryhmä yhteensovittaa hyvinvointipalvelut-toimialan toimintaa.

Toimialan henkilöstö ja toimipisteet

Nurmeksien kaupungin hyvinvointipalvelujen hallinto sijaitsee Nurmeksien talon peruskorjauksen ajan osoitteessa Kirkkokatu 14. Nurmeksien talon peruskorjaus valmistuu suunnitelmien mukaan kesäkuussa 2021, jonka jälkeen hyvinvointipalvelujen hallinto palaa takaisin Nurmeksien talolle. Hyvinvointipalvelujen toimiala jakautuu neljään tulosalueeseen, jotka ovat opetus- ja koulutuspalvelut, varhaiskasvatuspalvelut, vapaa-aikapalvelut ja kulttuuripalvelut. Opetus- ja koulutuspalvelut - tulosalueen tulosyksiköitä ovat Kirkkokadun koulu, Porokylän koulu, Valtimon koulu, Nurmeksien lukio ja Ylä-Karjalan kansalaisopisto. Varhaiskasvatuspalveluihin kuuluvat tulosyksikköinä Rekulan, Porokylän, Niksulän, Hannilan ja Pikku-Kaarlen päiväkodit. Vapaa-aikapalvelujen tulosyksiköt ovat nuorisopalvelut ja liikuntapalvelut. Kulttuuripalveluissa on kolme tulosyksikköä: kulttuuritoimi, kirjastopalvelut ja museo. Museoita on kaksi: Kötsin museo ja Ikolän museo. Kirjasto- ja museopalvelut (KOP-museo) järjestetään peruskorjauksen aikana väistötiloissa osoitteissa Kirkkokatu 20 ja 22 toukokuun loppuun saakka, jonka jälkeen ne palaavat takaisin Nurmeksien talolle.

Toimialan sisäinen valvonta

Kaupunginhallitus on 17.8.2020 §139 ja 7.9.2020 §156 ja kaupunginvaltuusto 2.9.2020 §56 käsitellyt ja päättänyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistuksesta. Ohjeistuksessa todetaan mm. seuraavaa: Hyvinvointilautakunnan ja kaupunkirakennelautakunnan sekä konsernin tytäryhtiöiden tulee talousarvion laadinnan yhteydessä analysoida toimintaympäristön muutoksia, tunnistaa tavoitteita uhkaavia riskejä, arvioida niiden vaikutuksia ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä laatia tarvittavat suunnitelmat ja toimenpiteet riskien hallitsemiseksi. Vuotta 2021 koskevia tavoitteita uhkaavia riskejä on lisäksi kirjattu talousarvion valmistelutekstiin. Keskeisenä seikkana sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan liittyen on huomioitava:

1. Tiedon luotettavuus ja täydellisyys: toimialan johto ja esimiehet huolehtivat siitä, että heidän vastuualueellaan tuotetaan ja ylläpidetään luotettavia tietoja toiminnasta, taloudesta ja hallinnosta.

2. Toimintaperiaatteiden, suunnitelmien, ohjeiden, lakien ja määräysten noudattaminen mm. virheiden ja väärinkäytösten ehkäisemiseksi: toimialan johto ja esimiehet valvovat, että lakeja ja asetuksia sekä kaupungin päätöksiä, sääntöjä ja ohjeita noudatetaan.

3. Omaisuuden turvaaminen: toimialan johto ja esimiehet valvovat, että resurssit turvataan mahdollisilta menetyksiltä, jotka aiheutuvat tuhlauksesta, väärinkäytöksestä, huonosta hoidosta, virheistä tai muusta sääntöjen vastaisesta toiminnasta.

4. Resurssien taloudellinen ja tarkoituksenmukainen käyttö: toimialan johto ja esimiehet varmistavat, että kaupungin resursseja käytetään järkevästi ja taloudellisesti

5. Tavoitteiden saavuttaminen ja tuloksellisuus: toimialan johto ja esimiehet valvovat että toiminta tukee asetettujen tavoitteiden saavuttamista sekä toiminnan taloudellisuutta, tuottavuutta ja vaikuttavuutta.

Toimialan johto ja esimiehet vastaavat siitä, että toimialan sisäinen valvonta on järjestetty asianmukaisella tavalla.

Jokainen esimies vastaa siitä, että yksikön henkilöstön toimivalta ja vastuu on asianmukaisesti määritelty. Esimiehen on varmistuttava siitä, että alaiset ovat tietoisia omista tehtävistään ja tulostavoitteistaan. Esimiehen on luotava edellytykset tehtävistä suoriutumisesta ja tulostavoitteisiin pääsemiseen. Esimiehen on varmistuttava siitä, että alaiset hallitsevat tehtävänsä edellyttämät osa-alueet lainsäädännöstä ja toimintaohjeista.

Esimiesten on jatkuvasti seurattava vastuullaan olevia toimintoja ja raportoitava niistä, mikäli havaitaan lainsäädännön, toimintaohjeiden tai toimielinten päätösten vastaista taikka muutoin virheellistä, tehotonta tai epätaloudellista toimintaa.

Perusopetus ja lukiokoulutus:

Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset, riskit ja niiden vaikutukset:

Perusopetuksen osalta keskeinen opetuksellisia ja pedagogisia tavoitteita uhkaava riski on koronapandemian voimistuminen ja esiintyminen kouluyksiköissä:

- riski on tulevan lukuvuoden aikana hyvin todennäköinen - riski toteutui, mutta vaikutukset olivat odotettua lievemmat
- seurauksena on etäopetukseen siirtyminen, mahdollinen tilojen ja opetushenkilöstön määräaikainen eristäminen, opetushenkilöstön altistumisen ja mahdollisen sairauden aiheuttamat poissaolot ja sen myötä sijaistarpeen kasvaminen - etäopetukseen ei tarvinnut siirtyä, määräaikaista yksittäisiä eristämisiä oli, mutta oletettua vähemmän, poissaolot ja sijaistarve lisääntyivät edelliseen vuoteen verrattuna
- pätevien sijaisten saaminen erityisesti tilanteissa, jossa opetus joudutaan järjestämään etäopetuksena, on todennäköisesti erittäin haasteellinen - sijaisten, niin pätevien kuin epäpätevienkin saaminen oli edellisvuotta haasteellisempi
- oman toimen ohella ja oman toimen ulkopuolella tehtävien tuntien merkittävä kasvu - oman toimen ohella ja oman toimen ulkopuolella annettava opetus lisääntyi jonkin verran
- riskinä on niin ikään erityisen tuen oppilaille laaditun opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman tavoitteellinen toteutuminen olosuhteissa, jossa opetushenkilöstöä on merkittävässä määrin altistunut virukselle tai poissa opetustyöstä viruksen aiheuttaman sairauden vuoksi - kolmiportainen tuki pystyttiin järjestämään sitä tarvitseville
- riskinä on myös mahdollisista poikkeusjärjestelyistä aiheutuva henkilöstön ja oppilaiden kuormittuvuus ja stressitekijät - kuormittuvuus ja stressitekijät lisääntyivät vuoden aikana erityisesti terveysturvallisuuden kautta tulleiden toiminnan järjestämiseen liittyvien rajoitusten vuoksi
- lukiokoulutuksen vuoden 2021 budjetin osalta on lisäksi riskinä valtion tulorahoituksen liian pieni kompensatio, mikäli toisen asteen koulutuksesta tehdään maksuton jo lukuvuoden 2021-2022 alkaessa - oppivelvollisuus uudistuksen sekä lukiokoulutuksen maksuttomuuden vuoksi lukiokoulutusta rahoitettiin valtuuston päättämällä lisämäärärahalla (30 800€)
- Perusopetuksen osalta ei budjettia laadittaessa ole näköpiirissä fyysisessä toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia. Lukiokoulutuksen osalta Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä Riverian Nurmeksens yksikköön suunnitella oleva tilojen peruskorjauksen mahdollinen käynnistyminen vuoden 2021 aikana aiheuttaa lukiokoulutuksen opetustoiminnan siirtämisen kiinteistön muihin tiloihin - perusopetuksen osalta fyysisessä toimintaympäristössä ei tapahtunut muutoksia - lukion tilojen peruskorjauksen suunnittelu ei käynnistynyt vuoden 2021 aikana.

Kansalaisopisto:

Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset, riskit ja niiden vaikutukset:

Kansalaisopiston osalta keskeinen tulevalle lukukaudelle suunnitellun kurssitoiminnan toteutumista ja tavoitteita uhkaava riski on koronapandemian voimistuminen. Fyysisessä toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset koskevat osaa kurssitoimintaa ja sen siirtymistä Nurmes taloon peruskorjauksen valmistuessa:

- riskinä on kurssien peruuntuminen ja kurssimaksutuottojen pienentyminen ja riski on todennäköinen - keväältä 2021 peruuntui 38 kurssia ja syksyltä 10 kurssia, kurssimaksutuotot toteutuivat 53 %:sti
- vastaavasti kansalaisopiston sivutoimisten tuntiopettajien palkkakustannukset eivät toteudu budjetin mukaisesti, koska palkat maksetaan pidettyjen tuntien mukaisesti - henkilöstökulut toteutuivat 24% ennakoitua pienempänä
- toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset koskevat ensisijaisesti kielten – ja tietotekniikan opetusta syyslukukaudesta 2021 alkaen, jolloin kyseisten kurssien toimintaa keskitetään Nurmes taloon peruskorjauksen valmistuttua - kielten ja tietotekniikan koulutukset käynnistyivät syksyn 2021 aikana Nurmes-talossa, mutta niissä jouduttiin noudattamaan tiukasti terveysturvallisuus ohjeistusta.

Varhaiskasvatus:

Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset, riskit ja niiden vaikutukset:

Varhaiskasvatuksen osalta keskeinen toiminnan tavoitteita sekä esiopetuksen pedagogisia tavoitteita uhkaava riski on koronapandemian voimistuminen ja esiintyminen varhaiskasvatusyksiköissä sekä hoitopaikkojen riittävyys vuodenvaihteessa suhteessa varhaiskasvatuksen henkilöstöön:

- pandemian leviämisen riski Nurmeksessa on tulevan toimintakauden aikana hyvin todennäköinen - riski toteutui, mutta vaikutukset olivat odotettua lievemmat
- riskin toteutumisen seurauksena voi olla varhaiskasvatuksen henkilöstöön kohdistuvat karanteenit, mahdollinen tilojen määräaikainen sulkeminen, henkilöstön altistuminen ja sairauden aiheuttamat poissaolot ja sen myötä

suuri sijaistarpeen kasvaminen - yksittäisiä karanteenipäätöksiä toteutui, tiloja ei jouduttu sulkemaan, poissaolot lisääntyivät edelliseen vuoteen verrattuna kuten myös sijaistarve

- sijaisten saaminen erityisesti tilanteissa, jossa varhaiskasvatus joudutaan järjestämään poikkeustilanteessa ja poikkeusoloissa, on erittäin haasteellinen - sijaisten saaminen vaikeutui vuoden 2021 aikana
- oman toimen ohella ja oman toimen ulkopuolella tehtävien töiden merkittävä kasvu - oman toimen ohella ja oman toimen ulkopuolella tehtävät työt lisääntyivät jonkin verran
- riskinä on myös mahdollisista poikkeusjärjestelyistä aiheutuva henkilöstön ja lasten vanhempien kuormittuvuus ja stressitekijät - kuormittuvuus ja stressitekijät lisääntyivät vuoden 2021 aikana erityisesti terveysturvallisuuteen liittyvien määräysten ja ohjeistusten vuoksi
- varhaiskasvatuksen maksutuottojen toteutumiseen kohdistuu toimintakaudella epävarmuustekijöinä valtakunnallinen linjaus varhaiskasvatusmaksujen alentamisesta sekä koronan aiheuttama epävarmuus varhaiskasvatustarpeesta - riski ei toteutunut, varhaiskasvatusmaksut toteutuivat 114 %:sti suhteessa budjetointiin
- maksutuottojen arvioitu pieneneminen on noin kolmasosa nykyisistä maksutuotoista - riski ei toteutunut, varhaiskasvatusmaksut toteutuivat 114 %:sti suhteessa budjetointiin ja n. 30 000 euroa paremmin kuin vuonna 2020
- kelpoisuuden omaavaa henkilöstöä ei saada tilanteessa, jossa varhaiskasvatuspaikkojen kysyntä vuoden vaihteessa ylittää vapaana olevien hoitopaikkojen määrän - kelpoisuuden omaavia henkilöitä ei saatu rekrytoitua kaikkiin avoimiin tehtäviin
- Varhaiskasvatuksen osalta ei budjettia laadittaessa ole näköpiirissä fyysisessä toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia - fyysisessä toimintaympäristössä ei tapahtunut vuoden 2021 aikana muutoksia.

Kulttuuripalvelut:

Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset, riskit ja niiden vaikutukset:

Kulttuuripalvelujen osalta keskeiset vuotta 2021 koskevat toimintaa uhkaavat riskit, on koronapandemian voimistuminen. Kulttuuripalvelujen fyysisessä toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset vuonna 2021 koskee tulosalueen toimintojen siirtämistä takaisin Nurmes taloon peruskorjauksen valmistuessa.

- pandemian leviäminen Nurmekseen johtaa todennäköisimmin yksiköiden sulkemiseen sekä eri kulttuuritapahtumien perumiseen – riskin todennäköisyys on suuri - riski on toteutunut, lukuisia tilaisuuksia jouduttiin perumaan mutta tilojen sulkemisilta vältyttiin
- Nurmeksen pääkirjasto ja Kötsin museo muuttavat alustavan aikataulun mukaan kesä- heinäkuun 2021 aikana takaisin Nurmes-taloon ja samalla peruskorjauksen valmistumisen myötä luovutaan kaikista ulkopuolisista vuokratiloista - ulkopuolisista vuokratiloista luovuttiin aikataulun mukaisesti, mutta muutto viivästyi yhden kuukauden
- Hannikaisen salin ja galleria Tykon toiminnot käynnistyvät Nurmes talossa syksyn 2021 aikana - toteutui suunnitelman mukaisesti
- ulkopuolisten tilojen vuokrat on varattu edellä mainituille toiminnoille heinäkuun loppuun 2021. Määräraha sallii yhden kuukauden viivästymisen peruskorjauksen osalta - yhden kuukauden ylimääräisiä vuokria ei tarvittu, koska muuttoa päästiin käynnistämään rakennustöiden ollessa vielä kesken
- taiteen perusopetuksen mukainen tanssin ja musiikin opetus siirtyy takaisin Nurmes-taloon - taiteen perusopetus käynnistyi Nurmes-talossa suunnitellusti syyslukukauden 2021 alusta
- uuden kirjastoauton hankintaan on haettu erityisavustusta opetus- ja kulttuuriministeriöstä. Kirjastoauton hankinta kirjataan vuoden 2021 investointiohjelmaan ehdolla, että hankintaan saadaan valtionavustus - erityisavustus 117 500 € saatiin ja uusi kirjastoauto toimitettiin joulukuussa 2021.

Vapaa-aikapalvelut:

Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset, riskit ja niiden vaikutukset:

Vapaa-aikapalveluiden osalta keskeiset vuotta 2021 koskevat toimintaa uhkaavat riskit, on koronapandemian voimistuminen ja sen myötä muun muassa liikuntapalveluja tarjoavien yksityisten yritysten palvelujen tarjonnan tilapäinen keskeytyminen. Lisäksi riskinä on yleisten liikuntapaikkojen, erityisesti sisäliikuntatilojen tilapäiset käyttörajoitukset ja mahdolliset sulkemiset. Riskin toteutuminen koronapandemian osalta on jollakin tasolla todennäköinen:

- suunnitellut soveltavan liikunnan ryhmät eivät toteudu - soveltavan liikunnan ryhmiä jouduttiin perumaan kevään 2021 aikana
- ikäihmisten ennaltaehkäisevään päivä kuntoutusta ei voida järjestää - ennaltaehkäisevää päivä kuntoutusta ei voitu toteuttaa kevään 2021 aikana

- yhdistys-, seura- ja harrastustoiminta ei pysty toimimaan täysipainoisesti, jolloin vaikutus kohdistuu juniorikorttien käyttöön - tilojen käyttörajoitukset sekä kokoontumisrajoitukset vaikeuttivat harrastustoimintaa lähes koko vuoden 2021, juniorikortteja palautui vuoden aikana 291 kpl
- kylpylän aukiolo ja yksityisiä liikuntapalveluja tuottavat yritykset eivät pysty tuottamaan palveluja normaalilla tavalla, jolloin vaikutus kohdistuu muun muassa kuntalaiskortin ja senioreiden ePassin käyttöön - kokoontumisrajoitukset vaikeuttivat toiminnan järjestämistä koko vuoden ajan, seniori epassi käytössä 718 henkilöllä, määrärahavaraus oli 750:lle henkilölle
- vuodelle 2021 suunniteltu vapaa-aikareitistöjen perusparannus hankkeen toteutukselle ei saada Leader rahoitusta - rahoitusta saatiin 42 000€.
-

Hyvinvointipalvelut

Tuloarviot ja määrärahat, €	TA 2021	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 1-12/2021	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot						
Myyntituotot	76 500	0	76 500	139 357	62 857	182,2 %
Tuet ja avustukset	171 896	0	171 896	270 326	98 430	157,3 %
Muut toimintatuotot	17 736	0	17 736	51 429	33 693	290,0 %
Toimintatuotot	608 233	0	608 233	802 528	194 295	131,9 %
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-10 911 556	0	-10 911 556	-11 074 545	-162 989	101,5 %
Palkat ja palkkiot	-8 825 130	0	-8 825 130	-8 868 284	-43 154	100,5 %
Henkilösivukulut	-2 086 426	0	-2 086 426	-2 206 261	-119 835	105,7 %
Eläkekulut	-1 777 617	0	-1 777 617	-1 805 408	-27 791	101,6 %
Muut henkilösivukulut	-308 809	0	-308 809	-400 853	-92 044	129,8 %
Palvelujen ostot	-4 332 434	-2 700	-4 335 134	-4 071 912	263 222	93,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-548 254	-28 100	-576 354	-547 580	28 774	95,0 %
Avustukset	-501 700	0	-501 700	-408 288	93 412	81,4 %
Muut toimintakulut	-3 204 549	0	-3 204 549	-3 186 135	18 414	99,4 %
Toimintakulut	-19 498 493	-30 800	-19 529 293	-19 288 460	240 833	98,8 %
Toimintakate	-18 890 260	-30 800	-18 921 060	-18 485 932	435 128	97,7 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman muk. poistot	-41 157	0	-41 157	-41 157	0	100,0 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Tilikauden tulos	-18 931 417	-30 800	-18 962 217	-18 527 088	435 129	97,7 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-18 931 417	-30 800	-18 962 217	-18 527 088	435 129	97,7 %

2.3.2 Kulttuuripalvelut

2.3.2.1 Kaupungin oman toiminnan kehittäminen

Tulosalueen yleiskuvaus

Kulttuuri-, kirjasto- ja museopalvelut muodostavat kulttuuripalvelujen tulosalueen. Kulttuuripalvelut luovat mahdollisuuksia kulttuurin harrastamiseen sekä järjestävät tapahtumia, näyttelyitä ja muita kulttuuritilaisuuksia. Vuoden 2021 aikana tulosalueen yksiköt siirtyvät väistötiloista takaisin peruskorjattuun Nurmes-taloon.

Nurmeksien kaupunginkirjasto palvelee väistötiloissa osoitteessa Kauppatori 3 sekä kirjastoautossa ja Valtimon lähikirjastossa. Henkilöstöön kuuluvat kirjastotoimenjohtaja, kaksi kirjastonhoitajaa, neljä kirjastovirkailijaa ja yksi kirjastovirkailija-autonkuljettaja.

Kulttuurityön henkilökuntaan kuuluvat kulttuurisihteeri, kaksi ääni- ja valoteknikkoa sekä palveluohjaaja. Nurmes-talon ollessa suljettuna kulttuuritilaisuuksia viedään muihin tiloihin. Palveluohjaaja vastaa yhdistysyhteistyöstä, perhekeskustoiminnasta ja digitaalisten palvelujen käytön ohjauksesta.

Nurmeksien museo palvelee kahdessa toimipaikassa. Kopin museo toimii väistötilassa osoitteessa Kirkkokatu 20. Ikolassa toimivat ulkomuseoalue, toimisto, konservointi- ja säilytystilat sekä pirtti, joka toimii myös kokous- ja juhlatilana. Henkilökuntaan kuuluvat museonjohtaja, konservaattori ja museovirkailija.

Kulttuuripalvelujen tulosalueella jatkuu Valtimon kohtaamispaikka -hanke, jonka rahoittavat Vaara Karjalan Leader ja Nurmeksien kaupunki. Hankkeen tavoitteena on tukea Valtimon pitäjän yhdistysten toimintaa sekä toteuttaa konkreettinen, kaikille avoin kohtaamispaikka Kuntalaisten talolle. Hankkeesta vastaa järjestökoordinaattori.

Kulttuuripalvelut

Tuloarvot ja määrärahat, €	TA 2021	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 1-12/2021	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	16 237	0	16 237	94 279	78 042	580,6 %
Toimintakulut	-1 595 944	0	-1 595 944	-1 554 718	41 226	97,4 %
Toimintakate	-1 579 707	0	-1 579 707	-1 460 439	119 268	92,5 %
Suunnitelman muk. poistot	-6 009	0	-6 009	-6 009	0	100,0 %
Tilikauden tulos	-1 585 716	0	-1 585 716	-1 466 448	119 268	92,5 %

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.	Vastuuhenkilö	Tila
Kaupungin oman toiminnan kehittäminen yleistavoite	Kulttuuripalvelujen saavutettavuuden varmistaminen: museo ja kulttuurityö	Museoiden saavutettavuutta parannetaan selkeillä opasteilla, ajo-ohjeilla sekä kohdeselosteilla. Saavutettavuus huomioidaan Kötsin museon uudistuneessa näyttelyssä niin näyttelyrakenteissa, teksteissä kuin tekniikassakin. Etsivän kulttuurityön avulla tavoitetaan uutta asiakaskuntaa kulttuuripalveluille. Kevään aikana järjestetään taide- ja kirjallisuustyöpajoja, syksyn aikana kulttuurikummit ohjaavat Hannikaisen salissa järjestettäviin	Kötsin museon vaihtuvat näyttelyt avattiin yleisölle 21.9. Perusnäyttelyn rakentaminen aloitettiin. Kansanparannus Nurmeksessa-lyhytdokumenttielokuva valmistui. Elokuva tehtiin museon omana tuotantona Museoviraston tukemassa Filmudi-projektissa. Museoissa oli yhteensä viisi vaihtuvaa näyttelyä vuoden aikana. Kulttuurikummitoimintaa ja tarjouksia alle 29-vuotiaille ei ole aloitettu vuonna 2021 henkilöresurssien puutteen vuoksi. Lisäksi Hannikaisen sali valmistui käyttökuntoon suunniteltua myöhemmin.	Meri-Anna Rossander, Marjo Säkkinen	Toteutunut osittain

		kulttuuritilaisuuksiin. Alle 29-vuotiaita houkutellaan kulttuuritilaisuuksiin kaksi yhden hinnalla - tarjouksilla.			
Kaupungin oman toiminnan kehittäminen yleistavoite	Kulttuuripalvelujen saavutettavuuden varmistaminen: kirjasto, palveluohjaus, Valtimon kohtaamispaikka	Uusi kirjastoauto varustetaan invahissillä, jolloin kirjastoautopalveluiden saavutettavuus paranee. Uuteen kirjastoautoon yhdistetään muita mahdollisia palveluita, jolloin palveluiden saavutettavuus haja-asutusalueilla paranee. Valtimon lähikirjaston omatoimiaika laajennetaan koskemaan vuoden jokaista päivää. Yhdistysten toimintaa tuetaan sekä yhdistyskohtaisella ohjauksella että yhteisillä tilaisuuksilla kaupungin tiloissa, yhdistysten tapaamispaikoissa ja etäpalveluilla. Kuntalaisten talosta muodostuu rakennuksen remontin jälkeen Valtimon pitäjään konkreettinen kohtaamispaikka ja kulttuuripalveluiden keskittymä, kun Valtimon lähikirjasto sekä kokoontumis- ja harrastetilat ovat saman katon alla.	Uusi kirjastoauto saapui Kiitokori Oy:n tehtaalta Nurmekseen 29.12.2021. Nurmeksen pääkirjastolla kokeiltiin asiakkaiden toiveesta marras- ja joulukuussa itsepalveluaikaa (ma-la klo 9-10). Itsepalveluaikana kirjastossa voi asioida normaalisti, mutta henkilökunta ei päivystä asiakaspalvelutiskeillä. Käytössä ovat tilat, kokoelmat ja asiakastietokoneet, lainaus-/palautusautomaatti sekä varausten noutohylly. Yhteisökoordinaattori kokosi ja lähetti 11 uutiskirjettä. Järjestöiltoja pidettiin kaksi, joista toinen toteutettiin hybridinä. Lisäksi osallistuttiin kahteen maakunnalliseen järjestöiltään. Yhdistysten yhteistyönä toteutettiin yhteinen kesätoritapahtuma, jossa ohjelmassa mm. järjestöesittelyjä ja perinnemuotinäytös. Järjestö-kuntayhteistyön asiakirja hyväksyttiin kaupunginhallituksessa. Nurmeksen yhdistysten yhteistyöryhmä perustettiin lokakuussa. Valtimon kohtaamispaikka -hanke päättyi vuoden lopussa. Hankkeen tavoitteiden saavuttamista vaikeutti erityisesti koronapandemia.	Kirsi Kärkkäinen, Marjo Säkkinen	Toteutunut osittain
Kaupungin oman toiminnan kehittäminen yleistavoite	Yhteistoimintapiste	Yhteistoimintapisteen toiminta alkaa ja resurssoidaan	Yhteistoiminta- tai asiointipisteen toimintaa ei ole aloitettu. Muutto Nurmestalon ja koronatilanne ovat vaikuttaneet kaikkiin yksiköihin eikä esim. henkilöresursseja ole neuvotteluihin valtion virastojen kanssa.	Marjo Säkkinen, Petri Moilanen	Ei aloitettu

			Kulttuuripalvelujen tulosalueen tulosyksiköillä on omat laissa määritellyt tehtävänsä, joihin ei sisälly asiointipistetoiminta. Lisäksi yhteisökoordinaattorin tehtäväkuvassa ei ole ollut resurssia osoittaa ko. toimintaan.		
--	--	--	---	--	--

2.3.2.2 Nurmeksen vetovoimaisuus

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.	Vastuuhenkilö	Tila
Nurmeksen vetovoimaisuus yleistavoite	Nurmeksen kulttuuriset vetovoimatekijät tunnetaan valtakunnallisesti.	Kulttuuripalvelujen tulosalue on mukana luomassa Nurmeksen Vanhasta Kauppalasta vetovoimaista kohdetta osallistumalla tapahtumien suunnitteluun ja mahdollisuuksien mukaan myös toteutukseen. Nurmeksen Joulumusiikkia ja Nurmeksen Kesäakatemiaa kehitetään edelleen sekä yhteisöllisenä että matkailun kannalta tärkeänä tapahtumana.	Vanhan kauppalan avoimet ovet 13.8.2022 suunnittelu aloitettiin yhdessä Vanhan kauppalan asukasyhdistyksen kanssa. Vuoden 2022 talousarvioon valmisteltiin erityisavustus Nurmeksen Kesämusiikille. Nurmeksen Joulumusiikki toteutettiin koronatilanne huomioiden siten, että vain pieni osa tapahtumista jouduttiin siirtämään seuraavaan vuoteen.	Meri-Anna Rossander, Marjo Säkkinen	Toteutunut osittain

2.3.2.3 Elinvoimaa kasvun kautta

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.	Vastuuhenkilö	Tila
Elinvoimaa kasvun kautta yleistavoite	Laadukkaita peruspalveluja täydennetään monipuolisilla kirjasto-, kulttuuri- ja museopalveluilla sekä perhekeskustoiminnalla.	Kirjaston, museon, kulttuuritilaisuuksien ja kohtaamispaikan tilaisuuksien kävijämäärien seuranta.	Museoissa vieraili vuoden aikana yhteensä 8 262 kävijää, minkä lisäksi sataman Pakkahuoneella järjestetyssä näyttelyssä kävi 3 500 henkilöä. Ryhmiä museoissa vieraili yhteensä 25. Museoissa järjestettiin vuoden aikana 5 yleisötapahtumaa ja 2 työpajaa. Asiantuntijapalveluja tuotettiin yhteensä 267 kappaletta. Museon kokoelmiin luetteloiitiin 65 esinettä ja 141 valokuvaa.	Kirsi Kärkkäinen, Meri-Anna Rossander, Marjo Säkkinen	Toteutunut osittain

			Nurmesen pääkirjastossa, Valtimon lähikirjastossa ja kirjastoautossa kävi vuoden aikana yhteensä 63 877 kävijää. Lukemasta puuttuu elokuun pääkirjaston kävijämäärä, sillä Nurmes-taloon asennettu kävijälaskuri ei toiminut elokuussa kirjastosta riippumattomista syistä. Kulttuuritilaisuuksia toteutettiin vuoden aikana 36 kappaletta. Toiminta Nurmes-talon Hannikaisen salissa pystyttiin käynnistämään vasta syyskuun lopussa. Vuoden kulttuuritilaisuuksien kävijämäärä oli yhteensä 2 560 ja galleria Tykon kahden näyttelyn kävijämäärä yhteensä 15 840. Lapsiperheiden kohtaamispaikan tilaisuuksiin osallistui vuoden aikana yhteensä 353 henkilöä.		
--	--	--	---	--	--

2.3.2.4 Järkevä tilojen käyttö

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.	Vastuuhenkilö	Tila
Järkevä tilojen käyttö yleistavoite	Vuoden 2021 aikana avattava Nurmes-talo palvelee vetovoimaisena uudistuneella tarjonnallaan.	Loppuvuoden 2021 aikana Nurmes-talon eri yksiköissä on enemmän kävijöitä kuin loppuvuonna 2018, jolloin Nurmes-talo on viimeksi ollut avoinna vastaavana aikana.	Kötsin museon vaihtuva näyttely avattiin yleisölle 21.9. näyttelyllä 130 vuotta Porokylän palosta. Kötsin museossa vieraili 2 359 kävijää. Pääkirjastossa oli syyskuusta joulukuun loppuun 20 907 kävijää. Galleria Tykossa järjestettiin syyskuusta alkaen kaksi eri näyttelyä, joissa oli yhteensä 15 840 kävijää. Kulttuuritilaisuuksiin osallistui syyskuusta vuoden loppuun asti 2 020 henkilöä. Vertailu syyskauteen 2018 osoittaa, että Kötsin museon kävijämäärä on samalla tasolla, ja kirjaston ja kulttuuritilaisuuksien kävijämäärät ovat hieman pienempiä loppuvuonna	Kirsi Kärkkäinen, Meri-Anna Rossander, Marjo Säkkinen	Toteutunut osittain

			2022. Galleria Tykon kävijämäärät ovat suuremmat vuonna 2022 kuin vuonna 2018. Yleistä tilannetta selittänee pandemiatilanne sekä se, että tilat eivät valmistuneet odotetussa aikataulussa.		
Puu-Nurmeksen arvon tunnustaminen ja statuksen hankkiminen sekä matkailukohde	Kauppalan talosta muodostuu houkutteleva kohde kuntalaisille ja erilaisille toimintoille.	Kulttuuripalvelujen tulosalue osallistuu aktiivisesti Kauppalan talon tulevan käytön suunnitteluun. Suunnitteluun osallistetaan yhdistyksiä, yrityksiä ja muita toimijoita kyselyjen ja julkisten keskustelutilaisuuksien avulla.	Kulttuuripalvelujen tulosalueelta ei ole pyydetty edustajia Kauppalan talon korjauksen suunnitteluun.	Meri-Anna Rossander, Marjo Säkkinen, Pasi Parkkinen	Toteutunut osittain

2.3.3 Opetus- ja koulutuspalvelut

2.3.3.1 Kaupungin oman toiminnan kehittäminen

Tulosalueen yleiskuvaus

Opetus- ja koulutuspalvelujen tavoitteet määritellään valtakunnallisissa opetussuunnitelmien perusteissa perusopetuksen ja lukiokoulutuksen osalta. Lisäksi toimintaa ohjaa keskeisesti valtakunnallinen laatukriteeristö. Paikallistasolla koulujen toimintaa ohjaa tavoitteineen kuntakohtainen opetussuunnitelma sekä koulukohtaiset lukuvuosisuunnitelmat. Lisäksi toiminnan perustana on perusopetus - ja lukiolait.

Opetus - ja koulutuspalvelut muodostuvat perus- ja lukio-opetuksen sekä kansalaisopiston toiminnan järjestämisestä. Perusopetuksen oppilasmäärä on budjettia laadittaessa 753 oppilasta. Perusopetusta annetaan Porokylän (vuosiluokat 1-6), Kirkkokadun (vuosiluokat 1-9) ja Valtimon (vuosiluokat 1-9) kouluissa sekä lukio-opetusta Nurmeksen lukiossa. Lukio sijaitsee yhteisellä campus-alueella Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymän omistaman Nurmeksen ammattiopiston kanssa. Nurmeksen lukiossa opiskelee 106 opiskelijaa. Kansalaisopiston toimintaa järjestetään useissa eri toimipisteissä eri puolilla Nurmesta keskimäärin 5100 tuntia lukuvuodessa.

Opetus- ja koulutuspalvelut

Tuloarviot ja määrärahat, €	TA 2021	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 1-12/2021	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	275 446	0	275 446	308 673	33 227	112,1 %
Toimintakulut	-11 144 690	-30 800	-11 175 490	-11 084 334	91 156	99,2 %
Toimintakate	-10 869 244	-30 800	-10 900 044	-10 775 661	124 383	98,9 %
Suunnitelman muk. poistot	-35 112	0	-35 112	-35 112	-0	100,0 %
Tilikauden tulos	-10 904 356	-30 800	-10 935 156	-10 810 773	124 383	98,9 %

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.	Vastuuhenkilö	Tila
Liikenteen turvallisuus ja joustavuus on parantunut	Koulujen ympäristön liikenneturvallisuuden arviointi.	Koulujen liikenneturvallisuuksuunnitelma on laadittu.	Koulujen liikenneturvasuunnitelma on laadittu.	Jukka Ikonen, Marjo Jalkala, Katja Tolvanen	Toteutunut

Ennaltaehkäisevät palvelut ja järjestöyhteistyö	Oppilas - ja opiskelijahuollon ohjausryhmä suunnittelee, kehittää ja arvioi kaupungin oppilas - ja opiskelijahuoltoa.	Oppilas - ja opiskelijahuollon käytännöt ja lomakkeisto on yhdenmukaistettu.	Perusopetus: Yksilöllisen oppilashuollon lomakkeisto (suostumuslomake yksilökohtaiseen monialaiseen oppilashuoltoryhmään ja oppilashuoltokertomuslomake) on yhdenmukaistettu ja otettu kouluilla käyttöön. Oppilashuoltokertomuksen kirjaamiseen ja säilyttämiseen on laadittu kirjallinen ohje. Lukio: lukio järjestää teemapäivän yhdessä Valtimo-seuran kanssa syksyllä 2021. Lukio on osallistunut opiskelijahuollon ohjausryhmän toimintaan. Oppilashuollon ohjausryhmä on toteuttanut omavalvontatehtävää.	Jukka Ikonen, Marjo Jalkala, Katja Tolvanen	Toteutunut
Kaupungin oman toiminnan kehittäminen yleistavoite	Lukion opetussuunnitelman uudistaminen.	Uusi opetussuunnitelma otetaan käyttöön 1.8.2021 huomioiden mahdollinen oppivelvollisuusiän nostaminen.	Lukio: uusi opetussuunnitelma on hyväksytty ja otettu käyttöön 1.8.2021. Lukiossa aloitti yhteensä 46 uutta opiskelijaa.	Timo Karppinen	Toteutunut

2.3.3.2 Nurmeksen vetovoimaisuus

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.	Vastuuhenkilö	Tila
Nurmeksen vetovoimaisuus yleistavoite	Kesäkuussa 2021 kaupunki järjestää alakoululaisille kesäkerhotoimintaa.	Kesäkerhotoiminnan järjestäminen hankerahoituksen kautta Nurmeksen ja Valtimon alakouluilla.	Kesäkerhotoimintaan haettiin valtionavustusta mutta rahoitusta ei saada, koska kerhotoiminnan rahoitukseen varatut valtionavustukset eivät kata kerhotoimintaa muulloin kuin koulupäivien aikana.	Katja Tolvanen, Marjo Jalkala, Jukka Ikonen, Petri Moilanen	Ei aloitettu
Nurmeksen vetovoimaisuus yleistavoite	Opetushenkilöstön virkarakenteen muuttaminen siten, että saadaan muodostettua toistaiseksi voimassa olevia virkasuhteita opetustehtävissä.	Opetushenkilöstön kelpoisuusaste 100%.	Valtimon koulu: opettajien kelpoisuusaste on 83%. Porokylän koulu: opettajien kelpoisuusaste on 94%. Lukio: opettajien kelpoisuusaste 93%.	Jukka Ikonen, Katja Tolvanen, Marjo Jalkala, Timo Karppinen, Petri Moilanen	Toteutunut osittain

			Kirkkokadun koulu: opettajien kelpoisuusaste 96%.		
Nurmeksen vetovoimaisuus yleistavoite	Nurmeksessa järjestetään tasokasta vapaan sivistystyön toimintaa	Taiteen perusopetuksen, kansalaisopiston opetuksen ja kulttuuritoiminnan toimintaa kehitetään	Pandemiasta johtuen kevään 2021 aikana peruuntui 38 kurssia ja syksyn aikana 10 kurssia. Kurssiohjelma ei täten ole toteutunut suunnitelman mukaisesti.	Petri Moilanen	Toteutunut osittain

2.3.3.3 Elinvoimaa kasvun kautta

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.	Vastuuhenkilö	Tila
Digitaalisten palveluiden strategia	Opetushenkilöstön digitaalisten valmiuksien vahvistaminen digitutor toiminnalla.	Opetushenkilöstöstä 100% on osallistunut digitutor ohjaukseen.	Digitutor-toimintaa jatketaan perusopetuksen kouluilla ilman erillisrahoitusta.	Jukka Ikonen, Timo Karppinen, Katja Tolvanen, Marjo Jalkala	Toteutunut

2.3.3.4 Järkevä tilojen käyttö

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.	Vastuuhenkilö	Tila
Järkevä tilojen käyttö yleistavoite	Koulutiloja hyödynnetään taiteen perusopetuksessa, kansalaisopiston opetuksessa ja kulttuuritoiminnassa.	Taiteen perusopetuksen, kansalaisopiston opetuksen ja kulttuuritoiminnan järjestäminen entisessä laajuudessa Nurmestalon peruskorjauksen aikana.	Valtimon koululla järjestetään kansalaisopiston opetusta mm. kädentaitojen, musiikin ja kielten opetuksen osalta. Porokylän koululla järjestetään kansalaisopiston opetusta musiikissa, liikunnassa ja kielten opiskelussa. Kirkkokadun koululla järjestetään kansalaisopiston opetusta mm. kielten, musiikin, tekstiilityön ja liikunnan osalta.	Petri Moilanen, Jukka Ikonen, Marjo Säkkinen, Katja Tolvanen, Marjo Jalkala	Toteutunut osittain
Järkevä tilojen käyttö yleistavoite	Oppilaiden ja opetushenkilöstön osallistuminen koulujen piha-alueiden suunnitteluun yhteistyössä kaupunkirakennepalveluiden kanssa.	Koulupihojen toiminnallisuuden parantaminen opetustoiminnassa ja lähiliikuntapaikkana.	Porokylän koululla pinnoitettiin monitoimikaukalo ja huollettiin leikkialuetta, mm. vaihdettiin pinnoite. Lähiliikuntapaikkasuunnitelmaan kirjatut toimet on toteutettu lähes kokonaan. Valtimon koulu: Piha-alueen kehittämisestä on oppilaiden ja henkilöstön toiveet esitetty piha-alueista vastaaville pihakatselmuksen yhteydessä.	Petri Moilanen, Marjo Jalkala, Katja Tolvanen, Jukka Ikonen	Toteutunut osittain

			Lukio: lähiliikuntapaikka, Keskustan kenttä, on erinomaisessa kunnossa. Kirkkokadun koulu: lähiliikuntapaikka suunnitelma on valmistunut. Toteutus ei ole vielä käynnistynyt.		
--	--	--	--	--	--

2.3.4 Vapaa-aikapalvelut

2.3.4.1 Kaupungin oman toiminnan kehittäminen

Tulosalueen yleiskuvaus

Vapaa-aikapalvelujen tulosalue muodostuu liikuntapalveluista ja nuorisotyöstä. Vapaa-aikapalvelut vastaa liikunta- ja nuorisopalvelujen suunnittelusta, kehittämisestä ja palvelujen tuotannosta. Liikunta-, nuoriso- ja kyläyhdistysten toimintaa tuetaan toiminta- ja kohdeavustuksin sekä erilaisten tapahtumien järjestämisessä.

Soveltavia ja kuntouttavia liikuntapalveluja ostetaan yksityisiltä palveluntuottajilta. Vapaa-aikapalvelut tukee senioreiden liikuntatoimintaa Senioreiden ePassilla. ePassi on tarkoitettu yli 65-vuotiaalle nurmeslaisille.

Nurmeslaisten lasten - ja nuorten harrastustoimintaa tuetaan juniorikortilla, joka jaetaan kaikille peruskoululaisille, koulujen kautta, vuoden alussa. Kuntalaiskortilla tuetaan puolestaan kaiken ikäisten nurmeslaisten kylpyläkäyntejä Spa Bombassa. Uimaopetusta järjestetään kesäisin lapsille kylpylässä ja Lokkisaaren uimalassa.

Nuorisotyöpalvelut ostetaan Hyvärilän nuoriso - ja matkailukeskus Oy:ltä. Nuorten paja Apajan toimintaa tuetaan kuntaosuudella. Nuorten työllistymistä tuetaan kesätyösetelein. Pielisen 4H-yhdistyksen kanssa jaetaan nuorille kesäyrittäjäseteleitä nuorten perustamia yrityksiä varten.

Vapaa-aikapalvelut

Tuloarviot ja määrärahat, €	TA 2021	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 1-12/2021	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	67 700	0	67 700	68 755	1 055	101,6 %
Toimintakulut	-1 057 624	0	-1 057 624	-898 977	158 647	85,0 %
Toimintakate	-989 924	0	-989 924	-830 222	159 702	83,9 %
Suunnitelman muk. poistot						
Tilikauden tulos						

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.	Vastuuhenkilö	Tila
Kaupungin oman toiminnan kehittäminen yleistavoite	Liikuntastrategian laatiminen vuosille 2022-2026.	Uusi liikuntastrategia on valmistunut vuosille 2022-2026.	Ohjelman laadinta käynnistetään sen jälkeen kun kaupungin strategia on hyväksytty.	Armi Laukkanen	Ei aloitettu ☐

2.3.4.2 Nurmeksen vetovoimaisuus

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.	Vastuuhenkilö	Tila
Nurmeksen vetovoimaisuus yleistavoite	Reittihankkeen ensimmäisessä vaiheessa neuvotellaan maankäyttö sopimukset suunniteltujen reittien osalta kuntoon, maanomistajien kanssa.	Maankäyttö sopimukset valmiit kesäkuun loppuun mennessä.	Maankäyttö sopimuksista 80 % tehty, reitin pituus lyheni 113 kilometristä 96 km:iin. Porokylän polun osuus välillä Rauhala-Kumpulampi merkitty maastoon.	Armi Laukkanen	Toteutunut osittain
Nurmeksen vetovoimaisuus yleistavoite	Taajama-alueen reittien rakentaminen.	Reitit on kunnostettu käyttövalmiiseen kuntoon. Reittien tiedot löytyvät myös kartoilta.	Infogis -karttapalvelu otettu käyttöön kesäkuussa. Karttapalvelussa näkyvät paikkakunnan nähtävyydet, kylien liikuntapaikat ja olemassa olevat reitit.	Armi Laukkanen	Toteutunut
Nurmeksen vetovoimaisuus yleistavoite	Kunnostetuille reiteille laaditaan turvallisuus-, kunnossapito- ja markkinointisuunnitelmat.	Taajaman reitit ovat valmiit kuntalaisten ja matkailun käyttöön. Kunnossapito-, turvallisuus- ja markkinointisuunnitelmat ovat valmistuneet. Jatkohankkeen valmistelu.	Reittien merkkaussuunnitelma valmistunut. Kunnossapito- ja turvallisuussuunnitelmat valmisteilla.	Armi Laukkanen	Toteutunut osittain

2.3.4.3 Elinvoimaa kasvun kautta

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.	Vastuuhenkilö	Tila
Ennaltaehkäisevät palvelut ja järjestöyhteistyö	Senioreiden ePassin ottaa käyttöön 750 ikäihmistä.	Seniorien ePassin käyttöaste 25% 65-85 vuotiaiden ikäluokasta.	Seniorien ePassi käytössä 718 henkilöllä.	Armi Laukkanen	Toteutunut osittain
Ennaltaehkäisevät palvelut ja järjestöyhteistyö	Nuorten kesätyösetelin saa jokaiselle 15 -20 -vuotias nuori. Kesäyrittäjyysseteleitä on käytettävissä 15, nuorten omien yritysten perustamiseen. Yrittäjyyssetelit tarkoitettu 13-28 -vuotiaille ja sen arvo on 250 €.	Vähintään 180 nuorta työllistyy kesän 2021 aikana.	130 nuorta sai kesätöitä kesätyösetelillä ja nuorten yrittäjyysseteleillä työllistyi 15 nuorta.	Armi Laukkanen	Toteutunut osittain

2.3.5 Varhaiskasvatuspalvelut

2.3.5.1 Kaupungin oman toiminnan kehittäminen

Tulosalueen yleiskuvaus

Varhaiskasvatuspalvelujen ja esiopetuksen tarjoaminen nurmekselaisille lapsiperheille. Nurmeksessa on viisi päiväkotia. Perhepäivähoitajia on vakituksessa työsuhteessa 12 sekä 2 työparia ja tarpeen mukaan palkataan uusia määräaikaista perhepäivähoitajia. Päiväkodeissa toimii koko - ja osapäivähoito, esiopetus sekä avoin päiväkotitoiminta.

Varhaiskasvatuspalvelut

Tuloarviot ja määrärahat, €	TA 2021	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 1-12/2021	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	247 150	0	247 150	328 452	81 302	132,9 %
Toimintakulut	-5 368 545	0	-5 368 545	-5 461 147	-92 602	101,7 %
Toimintakate	-5 121 395	0	-5 121 395	-5 132 694	-11 299	100,2 %
Suunnitelman muk. poistot	-36	0	-36	-36	0	99,8 %
Tilikauden tulos	-5 121 431	0	-5 121 431	-5 132 730	-11 299	100,2 %

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.	Vastuuhenkilö	Tila
Kaupungin oman toiminnan kehittämisen yleistavoite	Toiminnan järjestäminen paikallisen varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelman mukaisesti	Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen oppimisympäristöjä ja pedagogista sisältöä kehitetään valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman mukaiseen suuntaan vuosittaisten arviointikeskustelujen kautta.	Toteutunut	Tarja Lipponen, Sanna Valjus	Toteutunut
Kaupungin oman toiminnan kehittämisen yleistavoite	Opetushallituksen LOISTO hankkeen hyödyntäminen käytännön työhön	Toiminnan kehittämistyö LOISTO -hankkeen henkilöstökoulutuksella.	Osallistuttu yhteen palaveriin.	Tarja Lipponen, Sanna Valjus	Toteutunut
	Jyväskylän yliopiston ProVaka -hankkeen myötä Nurmes kehittää sosiaalisten taitojen tukemista päiväkodin toimintakulttuuria muokkaamalla.	ProVaka toimintamallin luominen positiivisen palautteen antamiseen Nurmeksien päiväkodeissa. Seuranta tapahtuu Nurmeksien päiväkodeissa henkilöstölle suunnattujen kyselyjen avulla.	Kysely pidetty Porokylän päiväkodilla ja Rekulassa. Toiminta jatkuu myös Hannilassa.	Tarja Lipponen, Sanna Valjus	Toteutunut
	Lautakuntatason tavoitteena: Työhyvinvoinnin ja toimintakulttuurin kehittäminen positiivisen ajattelun avulla.	Työhyvinvoinnin ja työilmapiirin parantaminen, jota seurataan joka toinen vuosi tehtävällä kyselyllä.	Toiminta on käynnistynyt ja syksyllä henkilöstölle järjestettiin Huomaa hyvä -koulutus.	Tarja Lipponen, Sanna Valjus	Toteutunut
Kaupungin oman toiminnan kehittämisen yleistavoite	Varhaiskasvatusstrategian uudelleen laatiminen.	Varhaiskasvatuksen strategian laatiminen aloitetaan käyttäen pohjana kaupungin strategiaa kun se on laadittu.	Varhaiskasvatukseen toimenpideohjelman laatiminen aloitetaan kun kaupungin	Tarja Lipponen, Sanna Valjus	Ei aloitettu

			strategia on laadittu.		
--	--	--	------------------------	--	--

2.3.5.2 Nurmeksen vetovoimaisuus

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.	Vastuuhenkilö	Tila
Nurmeksen vetovoimaisuus yleistavoite	Perheiden tasapuolinen kohtelu ja lapsen edun vaaliminen varhaiskasvatus- ja esiopetuspalveluissa.	Lasten kanssa työskentelevä henkilöstö huomioi perheiden ja lasten erilaiset tarpeet perheille suunnatun asiakaspalaute - ja tyytyväisyyskyselyn avulla. Tavoitetaso 3/5.	Koronaepidemian vuoksi varhaiskasvatuksessa olevien lasten huoltajille tehtävä asiakaskyselyn tehdään keväällä 2022.	Tarja Lipponen, Sanna Valjus	Toteutunut osittain
Ennaltaehkäisevät palvelut ja järjestöyhteistyö	Nurmeksessa tarjottava tuki ja palvelut ovat lasten, nuorten ja perheiden parissa työskentelevien tiedossa. Kohtaamispaikka toimii matalan kynnyksen paikkana saada tukea ja tietoa.	Kohtaamispaikalla (avoin päiväkot) järjestetään infotilaisuuksia perheitä koskettavista aiheista yhteistyössä perhekeskuksen toimijoiden kanssa. Järjestetään yhteistyössä Siun soten kanssa kaikkien toimijoiden yhteinen koulutustilaisuus vuoden 2021 loppuun mennessä. Työntekijöiden opas palveluista tarkistetaan ja päivitetään tarvittaessa lokakuun 2021 loppuun mennessä.	Toiminta on aloitettu syyskuussa.	Marjo Säkkinen, Sanna Valjus	Toteutunut

2.3.5.3 Elinvoimaa kasvun kautta

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.	Vastuuhenkilö	Tila
Elinvoimaa kasvun kautta yleistavoite	Laadukkaan varhaiskasvatuksen järjestäminen kysyntää vastaavasti.	Palvelu järjestetään lain ja asetuksen edellyttämässä puitteissa laadukkaasti ja joustavasti kahden viikon tai neljän kuukauden sisällä hakemuksen saapumisesta. Esiopetuspaikka pyritään osoittamaan lähipäiväkodista.	Toteutuu osittain. Kaikki lapset eivät saa varhaiskasvatuspaikkaa toivomastaan yksiköstä.	Tarja Lipponen, Sanna Valjus	Toteutunut osittain
	Lautakuntatason tavoitteena: Ohjatun ja toiminnallisen liikunnan lisääminen kohti valtakunnallista suositusta.	Liikuntaa vähintään 4 tuntia viikossa jokaiselle varhaiskasvatuksessa olevalle lapselle huomioiden lapsen ikä.	Lapsiryhmissä liikuntaa on lisätty aktiivisesti eri toiminta- ja oppimistilanteissa huomioiden lasten ikätaso.	Tarja Lipponen, Sanna Valjus	Toteutunut
	Lautakuntatason tavoitteena: Kestävän kehityksen periaatteiden arkeen tuominen lasten tasolle.	Ruokahävikin vähentäminen, kierrättäminen päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa, kestävän kehityksen periaatteiden jatkuva huomioiminen.	Yhteistyö ruokahuollon kanssa sekä hävikin aktiivinen seuranta jatkuu.	Tarja Lipponen, Sanna Valjus	Toteutunut

2.3.5.4 Järkevä tilojen käyttö

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.	Vastuuhenkilö	Tila
Järkevä tilojen käyttö yleistavoite	Asianmukaisten toimitilojen ylläpitäminen lasten ja työntekijöiden viihtyvyyden ylläpitämiseksi.	Tilojen toimintakuntoisena pysymisestä huolehtiminen.	Toteutunut	Tarja Lipponen, Petri Moilanen, Sanna Valjus	Toteutunut

2.3.6 Nurmeksen Lämpö Oy
2.3.6.1 Yhteisön tavoitteet

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Toteuma 31.12.	Vastuuhenkilö
Elinvoimaa kasvun kautta yleistavoite	Valtimo:Lämmöntuotannon käyttövarmuusinvestoinnit nykyisellä lämpökeskuksella. Kesäajan lämmöntuotannon suunnittelu ilman polttoöljyä.	Automaatiojärjestelmien uusinta, polttoöljysäiliön päivitys+tankkausalue, laitoksen sisäiset muutokset, ulkopuolisen laitoksen korjaukset/muutokset.	Projekti käynnissä ja aikataulussa.	Valtimon saneeraus tehty suunnitelmien mukaisesti.	Paavo Haverinen
Elinvoimaa kasvun kautta yleistavoite	Liikevaihdon maltillinen kasvattaminen kannattavasti uusien asiakkaiden kautta.	Liikevaihto n. 4,0 M€ 2021.	Liikevaihto 30.6. mennessä 2,3 M€.	Liikevaihto 4,17 M€.	Paavo Haverinen
Nurmeksen energiaomavaraisuus kasvaa	Öljylämmitteiset kiinteistöt KL-verkoston varrelta liitetään kaukolämpöön. Ulkopuolisen fossiilienergian osuus Nurmeksen lämmityksestä vähenee. Myös uudisrakennukset, jotka sijaitsevat lähellä verkostoa pyritään liittämään nykyiseen verkostoon.	Kaikki yhtiön kannalta teknisesti ja taloudellisesti järkevästi otettavissa olevat kiinteistöt otetaan kaukolämmön piiriin.	Kaukolämpöön on liitetty uusia kiinteistöjä sekä öljylämmitteisiä omakotitaloja.	Kaukolämpöverkoston rakentamista tehtiin kokonaisuutena toukokuusta lokakuulle.	Paavo Haverinen
Elinvoimaa kasvun kautta yleistavoite	Asiakkaiden lämmityksen seurannan lisääminen mm. jäähtymien kuukausittaisella seurannalla.	Verkoston (sis. asiakkaat) hyötysuhdetta saadaan parannettua, niin ettei yhdelläkään asiakkaalla ole jäähtymät vähempää kuin 1,5 C.	Jäähtymiä seurattu talviaikaan ja työtä jatketaan uuden lämmityskauden alusta lähtien. Asiakkaita on informoitu huonosta jäähtymisestä.	Toteutunut.	Paavo Haverinen
Kaupungin oman toiminnan kehittäminen	Lämmöntuotannon keskeytysjärjestely yhdessä kaupungin ja vesi- ja viiriyhtiön kanssa.	Kokoonnutaan vähintään kerran vuodessa harjoittelemaan yhdessä mahdollisten suurhäiriöiden varalta. Kaupungin ja vesi- ja viiriyhtiön roolit ovat avainasemassa.	-	Ei yhteisiä palaverieita.	Paavo Haverinen

2.3.7 Kiinteistö Oy Nurmeksen vuokratalot

2.3.7.1 Yhteisön tavoitteet

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Toteuma 31.12.	Vastuhenkilö
Järkevä tilojen käyttö yleistavoite	Yhtiön kohteissa hyvä käyttöaste.	Käyttöaste 90%.	Käyttöaste tavoite 90 % ei täytynyt. Yhtiön asuntojen kumulatiivinen käyttöaste kesäkuussa 2021 oli noin 80 %.	Asetettu käyttöastetavoite ei täytynyt. Yhtiön asuntojen vuoden 2021 kumulatiivinen käyttöaste oli 81%.	Niko Mahlavuori
Järkevä tilojen käyttö yleistavoite	Vuokrataloyhtiö uudistaa Nurmeksen asuntokannan	Yhtiö käynnistää oppilasasuntolan tai Kuusikummun korvaavien tilojen investoinnin	Opiskelija-asuntolan rakentaminen käynnistyi 15.6.2021.	Kesällä aloitettu opiskelija-asuntolan rakennushanke etenee suunnitellusti ja on valmiina 30.6.2022.	Niko Mahlavuori
Nurmeksen vetovoimaisuus yleistavoite	Yhtiön kohteisiin lisätään valokuituverkon tietoliikenneyhteyksiä tarjonnan mukaan.	Yksi kohde liitetään valokuituverkkoon vuonna 2021.	Uudiskohde opiskelija-asuntola liitetään valokuituverkkoon vuoden 2021 aikana.	Opiskelija-asuntola on rakennettu valokuituyhteys.	Niko Mahlavuori
Kaupungin oman toiminnan kehittäminen yleistavoite	Konsernirakenteen kehittäminen.	Toteutetaan Kiinteistö Oy Valtimon Puustellin ja Kiinteistö Oy Lintinrivin fuusio Kiinteistö Oy Nurmeksen Vuokrataloihin vuoden 2021 aikana.	Yhtiöiden fuusio toteutettiin 30.6.2021.	Kiinteistö Oy Valtimon Puustellin ja Lintinrivin fuusio Kiinteistö Oy Nurmeksen Vuokrataloihin toteutui.	Niko Mahlavuori
Kaupungin oman toiminnan kehittäminen yleistavoite	Yhtiön strategia.	Tehdään yhtiön toiminnalle 5-vuotissuunnitelma.	Strategia työ on käynnistetty.	Yhtiön strategiatyö aloitettiin vuoden 2021 aikana ja saatetaan loppuun vuoden 2022 aikana.	Niko Mahlavuori

2.3.8 Hyvärilä Oy
2.3.8.1 Yhteisön tavoitteet

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Toteuma 31.12.	Vastuunhenkilö
Talouden oikaisu	Talous Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää koronatilanteen jonkintasoista ratkaisua ja tavoitteeseen tulee vaikuttamaan merkittävästi mahdolliset vuoden aikana tulevat koronarajoitukset. Tilikauden tulos on ylijäämäinen ja talous vakaalla pohjalla. Ylijäämä käytetään nuorisolain mukaisesti nuorisotoiminnan kehittämiseen Hyvärilässä. Liikevaihdon kasvun odotetaan palaavan edellisvuosien tasolle ja Opetus- ja kulttuuriministeriöstä haetaan yleisavustusta, investointiavustusta sekä erityisavustusta.	Tulostavoitteena käyttökate 35 000 euroa. Liikevaihtotavoite 2,5 miljoonaa euroa. Yleisavustusta haetaan vähintään 400 000 euroa. Investointiavustuksia ja erityisavustuksia haetaan vähintään 100 000 eurolla.	Käyttökatteessa päästiin 33800€. Liikevaihto kesäkuun loppuun mennessä 129 460€ parempi kuin 2020. OKM yleisavustusta saatu 420 000€. Erytisavustukset ja muut avustukset 100 000€. Liiketoiminta ei palautunut koronaa edeltävälle tasolle, leirikoulu- ja ryhmämyynti jäi alle tavoitteen koronasta johtuen.	Liikevaihto oli 2,26 milj. € Tulos oli 30 453,30 € Korona ja koronarajoitukset vaikuttivat vuoden 2021 toimintaan. Liiketoiminta ei palautunut koronaa edeltävälle tasolle, leirikoulu- ja ryhmämyynti jäi alle tavoitteen koronasta johtuen.	
Kaupungin oman toiminnan kehittäminen yleistavoite	Toiminta nuorisolain mukaisesti pääosin nuorisokäyttöä, jota tilastoidaan nuorisokäyttöpäivinä ja nuorisoyöpymisvuorokausina.	Nuorisokäyttö yli 60%	Nuorisokäyttöprosentti 60%.	Nuorisokäyttöprosentiksi tuli 61 %, johtuen onnistuneesta koronakuplasta nuorisoryhmien määrä lisäänty.	
Ennaltaehkäisevät palvelut ja järjestöyhteistyö	Nuorisotyöllisen laadun kehittäminen	NuortenKulman ja Hyvärilän nuorisotiimin yhteinen tavoite. Nuorisotyön asiantuntijat kirjaavat nuorisotyön laadulliset vaatimukset sekä niiden mittaamiseen vaadittavat mittarit. Huolehditaan, että kirjatut laatuvaatimukset toteutuvat toiminnassa ja, että ne jalkautetaan ja niitä seurataan.	Toteutunut		

Digitaalisten palveluiden strategia	Luodaan digitaalinen palveluketju ja toimintamalli koronaturvallisuusnäkökulmasta.	Lopputuotteena on digitaalinen palveluketju joka yhdistää asiakkaan verkossa tekemät toimenpiteet ja automatisoidun palveluratkaisun henkilökohtaiseen palveluun sekä minimoi eri ryhmien väliset kontaktit alueelle tullessa, poistuttaessa sekä Hyvärilässä toimiessa.	Toteutunut osin. Jatkuu vuonna 2022.	Vuodelle 2021 asetetut tavoitteet saavutettiin mm. sähköisen varausjärjestelmän vaihto, sähkölukitus	
Digitaalisten palveluiden strategia	Digitaalisen nuorisotyön toimintamallien vakiinnuttaminen alueellisen nuorisotyön perustoiminnaksi	NuortenKulmalla korona-aikana opittujen hyvien digitaalisen nuorisotyön toimintamallien vakiinnuttaminen osaksi toimintaa. Luodaan hybridimalli sekä digitaalisesti, että kasvotusten kohtaamiseen nuorten kanssa. Malli tulee olla joustava ja muunnettavissa tilanteen vaatiessa molempiin suuntiin.	Toteutunut osin, jatkuu vuonna 2022	Digitalisaatio nuorisotyössä onnistui ja käytänteet jäivät osaksi arkea.	
Etätyön tuki ja verkkoyhteydet	Hyvärilä edistää matkailijoiden, vierailijoiden sekä paikallisten toimijoiden mahdollisuuksia etätyön tekemiseen Hyvärilässä.	Asiakkaille tarjotaan etätyöpisteitä sekä kehitetään olemassa olevia tiloja etätyöskentelyyn. Paketoidaan ja markkinoidaan Hyvärilässä tarjottavia etätyöpisteitä.	Toteutunut		
Päättösten arviointi kestävän kehityksen mukaisesti	Green Key ympäristölaatu-merkin rinnalle haetaan STF-merkkiä. Sustainable Travel Finland merkki tukee jo tehtyjä kestävän kehityksen toimenpiteitä.	Tavoitteena STF-laatu-merkin saaminen vuoden 2021 aikana	Toteutunut		
Nurmeksen vetovoimaisuus yleistavoite	Jatketaan Nuorten Kulman imagomarkkinointikampanjan toteuttamista	Kampanjan avulla tuodaan paremmin alueellisesti valitun kohderyhmän tietoon Nuorten Kulman ydintoiminnot, tulokset sekä yhteiskunnallinen	Toteutunut osin, jatkuu 2022		

		vaikuttavuus. Kohderyhmänä pääasiassa nuoret, vanhemmat sekä päättäjät.			
Ennaltaehkäis evät palvelut ja järjestöyhteist yö	Lisätään alueellista verkostoyhteistyötä.	Sekä nuorisokeskuksen, että Nuorten Kulman alueellista verkostoyhteistyötä lisätään ja parannetaan tunnettuutta. Kohdistetaan toimenpiteet järjestöihin, yhdistyksiin, seurakuntiin, kouluihin, nuoriso- toimijoihin, urheiluseuroihin, kunnat, kuntien kulttuuritoimet ja konserniyhtiöt.	Toteutunut osin, jatkuu 2022		
Nurmeks vetovoimaisu s yleistavoite	Työhyvinvoinnin, henkilökunnan osaamisen ja työmotivaation kehittäminen ja seuranta.	Ylläpidetään työn imua ja huolehditaan, että työntekijät tulevat kuulluksi. Jokainen esimies ymmärtää vastuunsa oman tiiminsä hyvinvoinnista ja pyrkii jatkuvaan parantamiseen. Annetaan jokaiselle mahdollisuus tehdä työnsä niin hyvin kuin mahdollista. Työhyvinvointia mitataan vuosittain työhyvinvointikysely llä ja ilmenneisiin puutteisiin tehdään korjaustoimenpiteit ä.	Ei toteutunut	Ei toteutunut, siirtyy vuodelle 2022.	
Konserniyhtiöi den yhteistyön lisääminen	Hyvärilän ydintoimintojen tunnettuuden lisääminen konserniyhtiöissä	Järjestetään kutsutilaisuus kaikille konserniyhtiöille erikseen ja esitellään Hyvärilän toiminnot sekä henkilökunta. Kutsutaan sekä henkilökunta ja yhtiön hallitus.	Ei toteutunut		
Nurmeks vetovoimaisu s yleistavoite	Asiakaspalvelun kehittäminen.	Asiakaspalvelu on aina ollut vahvuus Hyvärilässä ja asiakaspalvelun laadun kehittämistä jatketaan. Mitataan	Toteutunut osin		

		laatua asiakaspalautteen kautta ja reagoidaan laatupuutteisiin nopeasti. Asiakaspalvelu nähdään laajana käsitteenä siten, että Hyvärilän asiakkaita ovat myös erilaisten rahoituksien kautta Hyvärilään tulevat asiakkaat sekä rahoittajat.			
Jää- ja keilahalli Hyvärilään	Valmistellaan jäähallin/keilaradan rakentamista Hyvärilään.	Osallistutaan aktiivisesti työryhmiin ja suunnittelutoimenpiteisiin jäähallin rakennukseen liittyen. Tuodaan esille käyttäjän näkökulma.	Kesken		
Bomba-Hyvärilä masterplan II (myös pienet toimijat mukaan)	Valitaan edustaja työryhmään ja osallistutaan työryhmän kokouksiin.	Hyvärilä on ollut työryhmässä mukana aktiivisesti ja saanut oman visionsa selkeytettyä ja visio on kirjattuna Masterplan 2:seen.	Toteutunut		

2.3.9 Pikes Oy
2.3.9.1 Yhteisön tavoitteet

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Toteuma 31.12.	Vastuuhenkilö
Kehittämissopimukset nyky-yritysten kanssa (sijoittuvan yrityksen yhteistyömalli)	KASVUYRITYKSET: Olemme kumppanina yritysten kasvussa ja uudistumisessa.	Laadimme yrityksille 15 kpl kasvu- ja kehittämissuunnitelmiä. Teemme yhteistyötä Nurmeksien Yrityspalvelu Oy:n kanssa kasvu- ja kehittämissuunnitelmien tekemisessä toimitilatarpeiden osalta.	Olemme laatineet 4 kpl kasvu- ja kehittämissuunnitelmiä yrityksille. Tällä hetkellä monilla yrityksillä on erittäin kiire nopeasti parantuneen markkinatilanteen vuoksi, ja aikaa kehittämissuunnitelmien laadintaan ei ole. Päivittäisessä työssä PIKES Oy:n ja NYP Oy:n välillä toteutetaan tiedonvaihtoa asiakkaiden kasvusuunnitelmista ja toimitilatarpeista.	Laadittu yhteensä 5 kpl kasvu- ja kehittämissuunnitelmiä. Kasvaneen kysyntätilanteen vuoksi yrityksillä (erityisesti teollisuudessa) kiire, eikä aikaa kehittämistyöhön. Parin uuden kasvu- ja kehittämissuunnitelman osalta käynnistyi keskustelu loppuvuonna. Päivittäisessä työssä PIKES Oy:n ja NYP Oy:n välillä toteutettu jatkuvasti tiedonvaihtoa asiakkaiden kasvusuunnitelmista ja toimitilatarpeista.	Minna Heikkinen
Kannustimet yrityksille	TYÖLLISYYS: Haemme osaajia yrityksiin.	Olemme mukana 20 yrityksen rekrytoinnissa.	Olemme olleet mukana 26 yrityksen rekrytoinnissa. Osa yrityksistä on saanut yrityskohtaista apua rekrytointiin, osa on ollut mukana toteuttamissamme kampanjoissa kuten Nurmeksien Kesä ja Työ-kampanjassa tai sote-alan työnantajamielikuvakampanjassa.	Olimme mukana 33 yrityksen rekrytoinnissa tai rekrytoinnin kehittämisessä.	Minna Heikkinen
Nurmeksien vetovoimaisuus yleistavoite	MATKAILU: Nurmes matkailualueena tunnetuksi kotimaassa.	Markkinoimme aluetta monikanavaisesti yhdessä matkailuyrittäjien kanssa. Markkinointisivuston kävijämäärätavoite on 60 000 kävijää.	Bomba.fi markkinointisivustolla on ollut kaikkiaan lähes 73 000 kävijää.	Bomba.fi aluemarkkinointisivustolla oli vuoden aikana yhteensä noin 94 000 kävijää eli tavoite 60 000 ylitettiin reilusti. Sivuston kokonaiskävijämäärä on kaikkiaan yli 143 000 kävijää sen jälkeen, kun sivusto otettiin käyttöön v. 2020 helmikuun lopussa.	Minna Heikkinen

Elinvoimaa kasvun kautta yleistavoite	MATKAILU: Tavoittelemme yhdessä matkailuyrittäjien kanssa matkailutoimialan liikevaihdon tuplaamista 2024 mennessä. Tämä edellyttää vuosittaista myönteistä matkailutoimialan liikevaihdon kehitystä alueellamme.	Päivitämme matkailun kehittämissuunnitelman yhdessä alueen matkailuyritysten kanssa. Tuemme omalla toiminnalla ja palveluilla yhteisten kehittämistavoitteiden ja yrityskohtaisten tavoitteiden saavuttamista. Järjestämme matkailun päättäjäfoorumin. Tuemme kestäväää matkailua alueellamme, alueella on yhteensä 5 STF-merkin suorittanut yritystä.	Matkailun kehittämissuunnitelma on laadittu yhdessä yrittäjien kanssa. STF-polulla on 4 yritystä.	Kehittämissuunnitelmaa toteutettiin loppuvuoden aikana. STF-polulle osallistui 4 yritystä. Matkailun päättäjäfoorumin järjestämisestä jouduttiin luopumaan Covid-19 tilanteen pahenemisen vuoksi.	Minna Heikkinen
Kaupungin oman toiminnan kehittäminen yleistavoite	ASIAKASTYYTYVÄISYYS: Pysyy kiitettävällä tasolla.	Suosittelijoiden määrä on yli 90 % asiakaskyselyyn vastanneista.	Olemme saaneet asiakastyytyväisyyskyselyymme vain 4 vastausta, mutta kaikki ovat valmiita suosittelemaan palveluitamme.	Asiakastyytyväisyyskyselyyn vastasi 17 eri tahoa, joista kaikki olivat valmiita suosittelemaan palveluitamme. Saimme kiitosta mm. yksilöllisestä, ammattimaisesta ja asiantuntevasta palvelusta.	Minna Heikkinen

2.3.10 Nurmeksen Yrityspalvelu oy

2.3.10.1 Yhteisön tavoitteet

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Toteuma 31.12.	Vastuuhenkilö
Elinvoima a kasvun kautta yleistavoite	Yhtiön operatiivisen toiminnan käynnistämisen ja haltuunotto	1. Yhtiöllä on Nurmeksen kaupungilta kaikki tarvittavat ja ajantasaiset asiakirjat teollisuustiloista käytettävissä vuoden 2021 alussa. 2. Tiedottaminen asiakkaille toiminnan aloittamisesta 3. Talouden hallinta: seuranta ja raportointi kuntoon, laskutuksen ajantasaisuus 4. Keskeisten asiakkaiden kontaktointi, yhteistyö PIKES Oy:n kanssa kasvu- ja kehittämissuunnitelmi en tekemisessä toimitilarpeiden osalta 5. Tarvittavien vuokrasopimusten päivitys 6. Rakennuttamisen, kiinteistöhoitoon ja ylläpidon operatiivisen toimintamallin luontu	1. Kaikkia alkuperäisiä, allekirjoitettuja vuokrasopimuksia tai niiden liitteitä emme ole saaneet. 2. Olemme lähettäneet alkuvuoden aikana kaksi asiakastiedotetta. 3. Laskutus on toiminut ajantasaisesti toiminnan alusta lähtien, samoin kuin ajantasaiset talousraportit. Lisäksi sähköiseen taloushallintajärjestelmään on tehty kassavirtaennuste ja rakennusprojekti-investoinnin seuranta. 4. Keskeiset asiakkaat on kontaktoitu tai tavattu henkilökohtaisesti. 5. Vuokrasopimuksia on osittain päivitetty, uusi sopimus pohja päivitettyillä ehdoilla on laadittu. 6. Toimintamalli on luotu. Toimitilapäällikkö vastaa tästä.	1. Kaikkia alkuperäisiä, allekirjoitettuja vuokrasopimuksia tai niiden liitteitä emme saaneet. 2. Lähetimme alkuvuoden aikana kaksi asiakastiedotetta. 3. Laskutus ja talouden seuranta toimi ajantasaisesti. 4. Keskeiset asiakkaat on kontaktoitu tai tavattu henkilökohtaisesti. 5. Vuokrasopimuksia on osittain päivitetty, uusi tilavuokrasopimus pohja päivitettyillä ehdoilla on laadittu. 6. Toimintamalli on luotu. Toimitilapäällikkö vastaa tästä.	Minna Heikkinen
Elinvoima a kasvun kautta yleistavoite	Yhtiö käynnistää ensimmäisen investoinnin alkuvuodesta 2021.	Investointi toteutettu v. 2021 aikana.	Ensimmäistä investointia valmisteltiin kevään aikana, tehtiin esisopimus ja rakennustyöt käynnistyvät kesällä.	Ensimmäinen investointi on edelleen käynnissä, koska se käynnistyi hieman suunniteltua myöhemmin ja tästä sovittiin asiakkaan kanssa. Investoinnin yhteydessä tehdään myös joitakin lisätöitä, joista on sovittu asiakkaan kanssa ja tämä vaikuttaa myös valmistumisaikatauluun.	Minna Heikkinen

2.3.11 Nurmeksen Vesi oy

2.3.11.1 Yhteisön tavoitteet

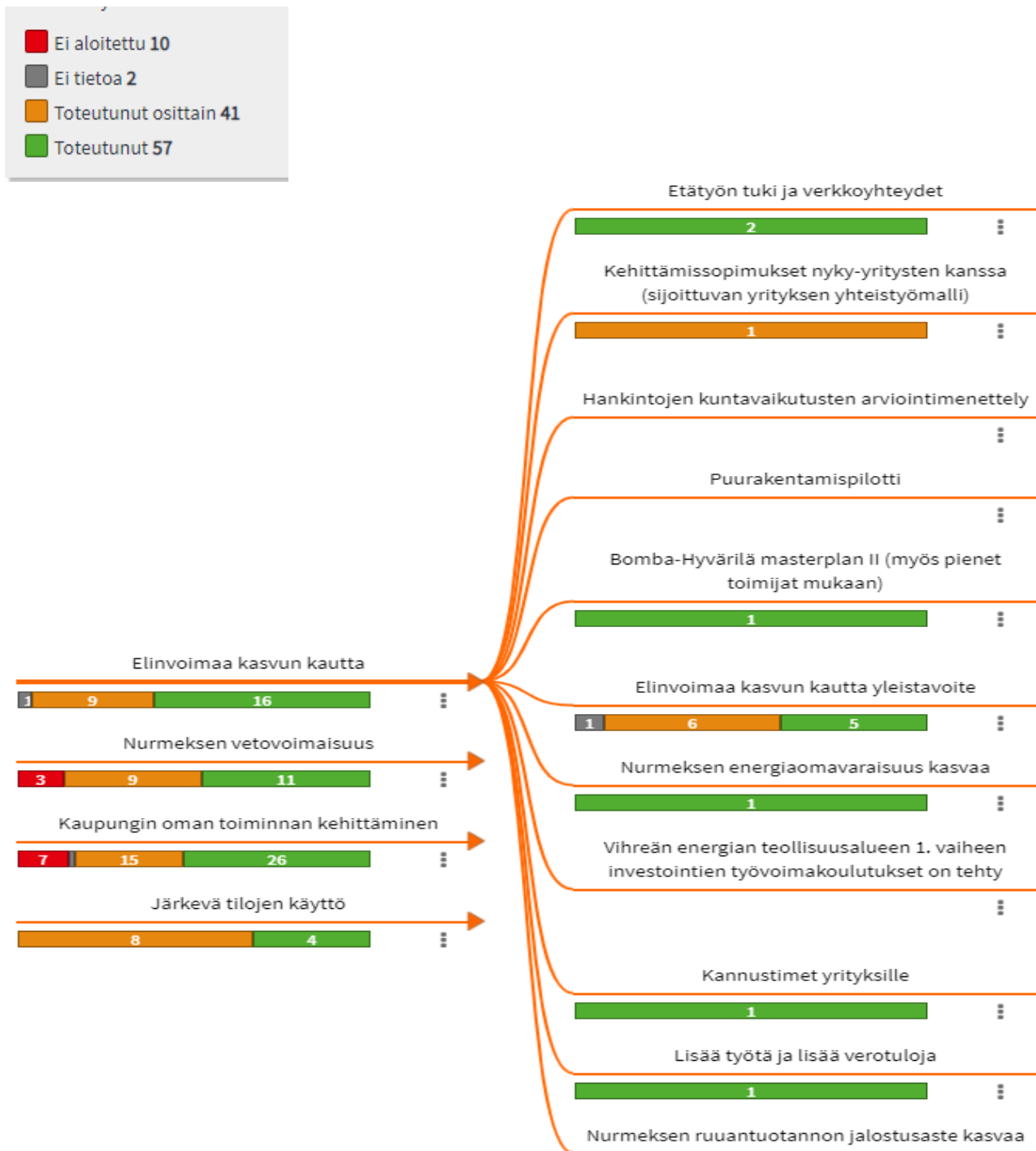
Nurmeksen Vesi Oy on Nurmeksen kaupungin omistama vesihuolto-yhtiö. Yhtiö on aloittanut toimintansa 1.1.2020. Yhtiön toiminta kattaa Nurmeksen kaupungin alueen.

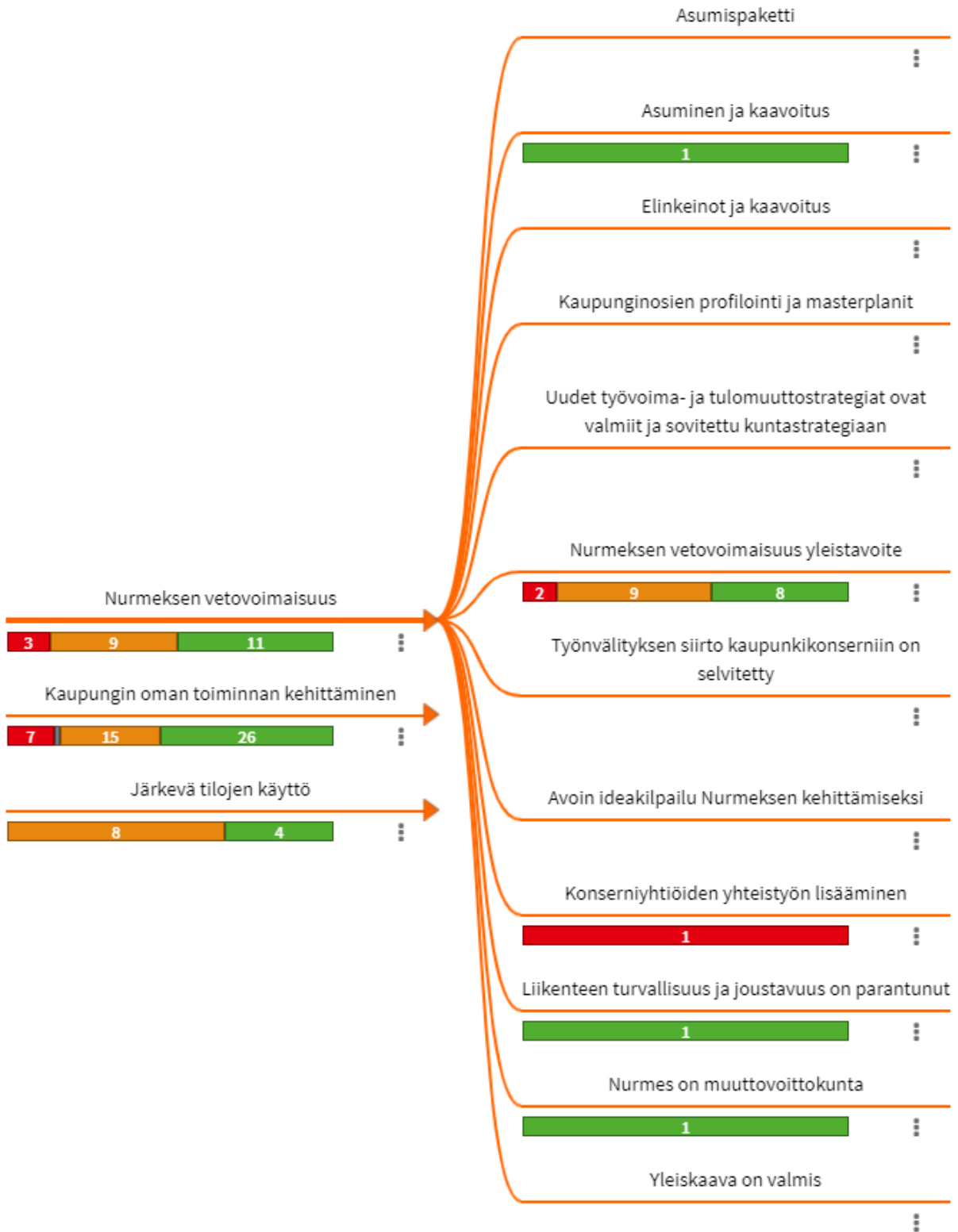
Nurmeksen Vesi Oy vastaa toiminta-alueensa asiakkaiden puhtaan veden tuotannosta ja jakelusta, viemäriverkoston toiminnasta ja jätevesien puhdistamisesta sekä vesihuoltoverkoston rakentamisesta.

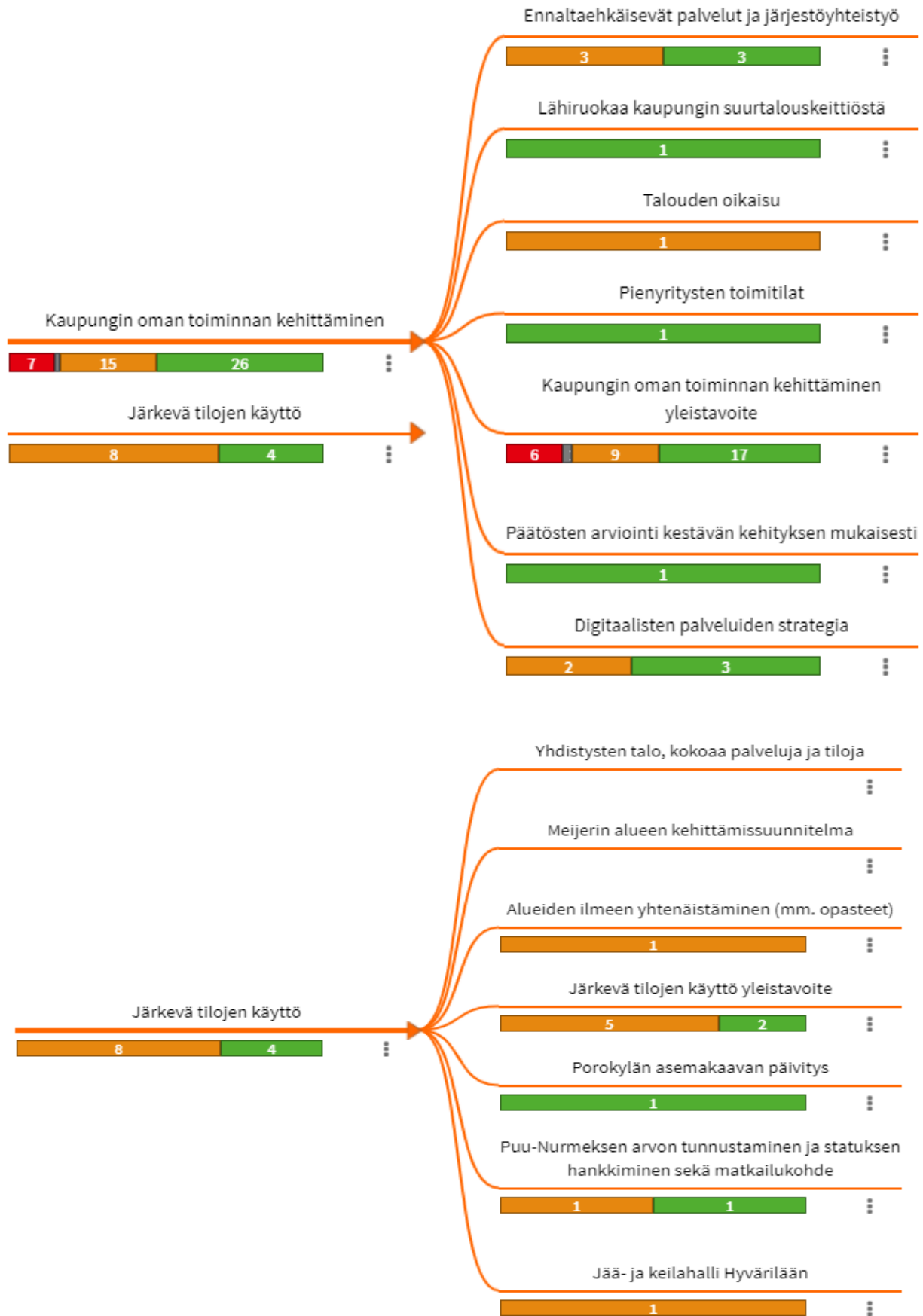
Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Toteuma 31.12.	Vastuuhenkilö
Kaupungin oman toiminnan kehittäminen yleistavoite	Yhtiön strategien tekeminen.	Yhtiölle on tehty strategia vuoden 2021 loppuun mennessä.	Strategian laatimisen aikataulutus on sovittu syksyille 2021.	Yhtiön strategiapäivät järjestettiin syyskuussa 2021. Strategian runko ja tavoitteet vuosille 2022- 2025 ja visio vuoteen 2031 saatiin valmiiksi.	Niko Mahlavuori
Nurmeksen vetovoimaisuus yleistavoite	Vesiosuuskuntien fuusiopolun suunnittelu.	Nurmeksessa toimivat vesiosuuskunnat asetetaan fuusiojärjestykseen. Määritetään Nurmeksen Vesi Oy:n liittymiskriteerit. Järjestetään vesiosuuskunnille infotilaisuus mahdollisesta yhtiöön liittymisestä. Liitetään 1. vesiosuuskunta Nurmeksen Vesi Osakeyhtiöön. Kaupunginedustaja mukana (nimetään myöhemmin).	Vesiyhtiöön fuusioitava vesiosuuskunta ja yhdistymistapa on päätetty. Jatkoneuvottelut sekä yhdistymisen valmistelutyö on käynnissä.	Ensimmäisen Nurmeksen Vesi osakeyhtiöön liitettävän vesihuolto-osuuskunnan valmistelutyö yhtiön osalta saatiin valmiiksi vuoden loppuun mennessä.	Niko Mahlavuori
Kaupungin oman toiminnan kehittäminen yleistavoite	Vesijohtoverkoston toimitetun vesimäärän ja laskutetun vesimäärän optimointi.	Selvitetään vesijohtoverkoston toimitettu ja laskutettu vesimäärä (m ³ /kk). Selvitetään ja korjataan mahdollisia vesijohtoverkoston vuotokohtia sekä pienennetään "hukkaprosenttia".	Vesijohtoverkoston vuotokohtia on paikannettu ja korjattu kevään/kesän aikana.	Verkostoon pumpatun ja laskutetun talousveden hukkaprosenttia saatiin pienennettyä 2,4 prosenttiyksikköä edelliseen vuoteen verrattuna.	Timo Pirinen

2.4 Yhteenveto kaupunkikonsernin strategisten tavoitteiden toteutumisesta

Alla olevissa kaavioissa on kuvattuna, kuinka kaupungin strategiassa olevia nelivuotiskauden linjoja ja vuosikohtaisia tavoitteita on toteutettu vuoden 2021 aikana.

2.5 Tuloslaskelmaosan toteutuminen (ulkoinen ja sisäinen)

Tuloslaskelma (ulkoiset ja sisäiset erät)	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten	Toteutuma 1-12 / 2021	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%
TOIMINTATUOTOT							
MYYNTITUOTOT	5 658 601	0	5 658 601	6 578 442	919 841	16,3 %	116,3 %
MAKSUTUOTOT	847 101	0	847 101	881 443	34 342	4,1 %	104,1 %
TUET JA AVUSTUKSET	531 896	0	531 896	655 272	123 376	23,2 %	123,2 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	7 355 746	0	7 355 746	7 598 064	242 318	3,3 %	103,3 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	14 393 344	0	14 393 344	15 713 221	1 319 877	9,2 %	109,2 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN							
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	25 000	0	25 000	27 589	2 589	10,4 %	110,4 %
TOIMINTAKULUT							
HENKILÖSTÖKULUT	-18 619 814	-25 200	-18 645 014	-19 076 310	-431 296	-2,3 %	102,3 %
PALKAT JA PALKKIOT	-14 689 275	-21 000	-14 710 275	-14 905 129	-194 854	-1,3 %	101,3 %
HENKILÖSIVUKULUT	-3 930 539	-4 200	-3 934 739	-4 171 182	-236 443	-6,0 %	106,0 %
ELÄKEKULUT	-3 415 587	-4 200	-3 419 787	-3 474 259	-54 472	-1,6 %	101,6 %
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-514 952	0	-514 952	-696 923	-181 971	-35,3 %	135,3 %
PALVELUJEN OSTOT	-54 988 575	-10 220	-54 998 795	-56 602 693	-1 603 898	-2,9 %	102,9 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 642 771	-28 100	-3 670 871	-3 746 357	-75 486	-2,1 %	102,1 %
AVUSTUKSET	-1 732 700	0	-1 732 700	-1 811 976	-79 276	-4,6 %	104,6 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-4 503 344	0	-4 503 344	-4 565 577	-62 233	-1,4 %	101,4 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-83 487 204	-63 520	-83 550 724	-85 802 913	-2 252 189	-2,7 %	102,7 %
TOIMINTAKATE	-69 068 860	-63 520	-69 132 380	-70 062 103	-929 723	-1,3 %	101,3 %
VEROTULOT	31 644 000	0	31 644 000	32 979 152	1 335 152	4,2 %	104,2 %
VALTIONOSUDET	41 222 518	0	41 222 518	41 442 465	219 947	0,5 %	100,5 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT							
KORKOTUOTOT	70 000	0	70 000	265 359	195 359	279,1 %	379,1 %
MUUT RAHOITUSTUOTOT	450 000	0	450 000	347 944	-102 056	-22,7 %	77,3 %
KORKOKULUT	-130 000	0	-130 000	-91 966	38 034	29,3 %	70,7 %
MUUT RAHOITUSKULUT	-100	0	-100	-12 860	-12 760	-12760,5 %	12860,5 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	389 900	0	389 900	508 476	118 576	30,4 %	130,4 %
VUOSIKATE	4 187 558	-63 520	4 124 038	4 867 990	743 952	18,0 %	118,0 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET							
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-4 954 023	0	-4 954 023	-4 505 190	448 833	9,1 %	90,9 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-4 954 023	0	-4 954 023	-4 505 190	448 833	9,1 %	90,9 %
TILIKAUDEN TULOS	-766 465	-63 520	-829 985	362 800	1 192 785	143,7 %	-43,7 %
POISTOERON MUUTOS	1 805	0	1 805	-1 667 621	-1 669 426		
VARAUSTEN MUUTOS	0	0	0	2 200 000	2 200 000		
RAHASTOJEN MUUTOS	0	0	0	-36 000	-36 000		
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-764 660	-63 520	-828 180	859 179	1 687 360	203,7 %	-103,7 %

2.6 Investointiosan toteutuminen

		Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2021	Poikkeama	Tot-%
9000	Maa- ja vesialueet/Hankinta	-200 000	0	-200 000	-39 000	161 000	19,5%
Menot		-200 000	0	-200 000	-39 000	161 000	19,5%
Tulot		0	0	0	0	0	
9001	Osakkeet ja osuudet/Hankinta	0	0	0	-1 485 391	-1 485 391	
Menot		0	0	0	-1 485 391	-1 485 391	
Tulot		0	0	0	0	0	
9002	Maa- ja vesialueet/Myyntit	0	0	0	15 317	15 317	
Menot		0	0	0	0	0	
Tulot		0	0	0	15 317	15 317	
Pysyvien vastaavien myynnit		0	0	0	15 317	15 317	
9003	Rakennusten myynti	0	0	0	7 919 445	7 919 445	
Menot		0	0	0	0	0	
Tulot		0	0	0	7 919 445	7 919 445	
Pysyvien vastaavien myynnit		0	0	0	7 919 445	7 919 445	
9007	Osakkeet ja Osuudet/Myynti	0	0	0	22 269	22 269	
Menot		0	0	0	0	0	
Tulot		0	0	0	22 269	22 269	
Pysyvien vastaavien myynnit		0	0	0	22 269	22 269	
9009	Rakennusten hankinta	0	0	0	-98 000	-98 000	
Menot		0	0	0	-98 000	-98 000	
Tulot		0	0	0	0	0	
9010	Koneet ja kalusto hankinta	0	0	0	-21 613	-21 613	
Menot		0	0	0	-21 613	-21 613	
Tulot		0	0	0	0	0	
9025	Kyrölän keittiön pata	-26 000	0	-26 000	-23 139	2 861	89,0%
Menot		-26 000	0	-26 000	-23 139	2 861	89,0%
Tulot		0	0	0	0	0	
9053	Moottorikelkka (Valtimo)	-15 000	0	-15 000	-11 295	3 705	75,3%
Menot		-15 000	0	-15 000	-11 295	3 705	75,3%
Tulot		0	0	0	0	0	
9054	Nurmestalon erillishankinnat	-450 000	0	-450 000	-334 169	115 831	74,3%

Menot		-450 000	0	-450 000	-334 169	115 831	74,3%
Tulot		0	0	0	0	0	
9055	Kirjastoauto	-297 500	0	-297 500	-297 500	0	100,0%
Menot		-415 000	0	-415 000	-415 000	0	100,0%
Tulot		117 500	0	117 500	117 500	0	100,0%
Rahoitusosuudet		117 500	0	117 500	117 500	0	100,0%
9056	Hannikaisensalin tekniikka	-640 000	0	-640 000	-538 200	101 800	84,1%
Menot		-640 000	0	-640 000	-538 200	101 800	84,1%
Tulot		0	0	0	0	0	
9106	Kuivurihankinta	0	-230 400	-230 400	-230 400	0	100,0%
Menot		0	-230 400	-230 400	-230 400	0	100,0%
Tulot		0	0	0	0	0	
9166	Kauppalantalo	-400 000	300 000	-100 000	-84 072	15 928	84,1%
Menot		-400 000	300 000	-100 000	-84 072	15 928	84,1%
Tulot		0	0	0	0	0	
9167	Nurmes-Talo	-1 400 000	-850 000	-2 250 000	-2 062 751	187 249	91,7%
Menot		-1 400 000	-850 000	-2 250 000	-2 412 751	-162 751	107,2%
Tulot		0	0	0	350 000	350 000	
Rahoitusosuudet		0	0	0	350 000	350 000	
9181	Pelastusasema	-1 280 000	-220 000	-1 500 000	-1 790 067	-290 067	119,3%
Menot		-1 500 000	0	-1 500 000	-1 790 067	-290 067	119,3%
Tulot		220 000	-220 000	0	0	0	
Rahoitusosuudet		220 000	-220 000	0	0	0	
9182	Hyvärilän kurssirakennus	-50 000	-140 000	-190 000	-195 246	-5 246	102,8%
Menot		-100 000	-140 000	-240 000	-270 246	-30 246	112,6%
Tulot		50 000	0	50 000	75 000	25 000	150,0%
Rahoitusosuudet		50 000	0	50 000	75 000	25 000	150,0%
9183	Ikolan museon konservointirak.	-50 000	0	-50 000	-51 098	-1 098	102,2%
Menot		-50 000	0	-50 000	-51 098	-1 098	102,2%
Tulot		0	0	0	0	0	
9188	Kyrölän palv.kesk/käyttövesipu	-100 000	-170 000	-270 000	-263 854	6 146	97,7%
Menot		-100 000	-170 000	-270 000	-263 854	6 146	97,7%
Tulot		0	0	0	0	0	
9192	Terveyskeskus	-100 000	0	-100 000	-109 090	-9 090	109,1%
Menot		-100 000	0	-100 000	-109 090	-9 090	109,1%

Tulot		0	0	0	0	0	
9195	Kirkkokadun koulu/liik.s latti	-25 000	0	-25 000	-24 785	215	99,1%
Menot		-25 000	0	-25 000	-24 785	215	99,1%
Tulot		0	0	0	0	0	
9206	Kyrölän keittiön pesukone	-30 000	0	-30 000	-41 023	-11 023	136,7%
Menot		-30 000	0	-30 000	-41 023	-11 023	136,7%
Tulot		0	0	0	0	0	
9207	Niksulan päiväkot	-20 000	0	-20 000	0	20 000	0,0%
Menot		-20 000	0	-20 000	0	20 000	0,0%
Tulot		0	0	0	0	0	
9213	Kuituverkon rakentaminen	0	-60 000	-60 000	-74 939	-14 939	124,9%
Menot		0	-60 000	-60 000	-74 939	-14 939	124,9%
Tulot		0	0	0	0	0	
9214	Hyvärilän rantasauna vesivahin	0	-30 000	-30 000	-58 789	-28 789	196,0%
Menot		0	-30 000	-30 000	-58 789	-28 789	196,0%
Tulot		0	0	0	0	0	
9321	Leikki puistot	-30 000	0	-30 000	-24 388	5 612	81,3%
Menot		-30 000	0	-30 000	-24 388	5 612	81,3%
Tulot		0	0	0	0	0	
9422	Puistotie	-80 000	0	-80 000	-108 432	-28 432	135,5%
Menot		-80 000	0	-80 000	-108 432	-28 432	135,5%
Tulot		0	0	0	0	0	
9427	Suojärvenkatu-Tuulentie	-50 000	-590 000	-640 000	-220 214	419 786	34,4%
Menot		-50 000	-590 000	-640 000	-220 214	419 786	34,4%
Tulot		0	0	0	0	0	
9434	Älykäs ja vähähiilinen biokort	-315 000	0	-315 000	-217 774	97 226	69,1%
Menot		-630 000	0	-630 000	-429 974	200 026	68,2%
Tulot		315 000	0	315 000	212 201	-102 799	67,4%
Rahoitusosuudet		315 000	0	315 000	212 201	-102 799	67,4%
9445	Laamilan alueen asuntokadut	-70 000	50 000	-20 000	-7 673	12 327	38,4%
Menot		-70 000	50 000	-20 000	-7 673	12 327	38,4%
Tulot		0	0	0	0	0	
9447	Honkalanjoen silta	-100 000	100 000	0	0	0	
Menot		-100 000	100 000	0	0	0	

Tulot		0	0	0	0	0	
9448	Rantapolku	-50 000	0	-50 000	-26 330	23 670	52,7%
Menot		-50 000	0	-50 000	-26 330	23 670	52,7%
Tulot		0	0	0	0	0	
9449	Opinkuja	-40 000	0	-40 000	0	40 000	0,0%
Menot		-40 000	0	-40 000	0	40 000	0,0%
Tulot		0	0	0	0	0	
9450	Pappilantie	-120 000	0	-120 000	0	120 000	0,0%
Menot		-120 000	0	-120 000	0	120 000	0,0%
Tulot		0	0	0	0	0	
9458	Opasteet	-50 000	0	-50 000	0	50 000	0,0%
Menot		-50 000	0	-50 000	0	50 000	0,0%
Tulot		0	0	0	0	0	
9639	Sorsajärven pohjapato	-6 000	-15 000	-21 000	-18 890	2 111	90,0%
Menot		-25 000	-15 000	-40 000	-37 779	2 221	94,4%
Tulot		19 000	0	19 000	18 890	-111	99,4%
Rahoitusosuudet		19 000	0	19 000	18 890	-111	99,4%
9663	Porokylän koulun piha	-60 000	0	-60 000	-29 848	30 152	49,7%
Menot		-60 000	0	-60 000	-29 848	30 152	49,7%
Tulot		0	0	0	0	0	
9665	Lokkiharjun rakenteet	-35 000	0	-35 000	-44 252	-9 252	126,4%
Menot		-35 000	0	-35 000	-44 252	-9 252	126,4%
Tulot		0	0	0	0	0	
9667	Sataman kehittäminen	-30 000	0	-30 000	-20 768	9 232	69,2%
Menot		-30 000	0	-30 000	-20 768	9 232	69,2%
Tulot		0	0	0	0	0	
		Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%
Nettoinvestointimenot (sis. myynnit)		-6 119 500	-1 855 400	-7 974 900	-595 957	7 378 943	7,5%
Menot		-6 841 000	-1 635 400	-8 476 400	-9 326 578	-850 178	110,0%
Tulot		721 500	-220 000	501 500	8 730 621	8 229 121	1 740,9%
Rahoitusosuudet		721 500	-220 000	501 500	773 590	272 090	154,3%
Pysyvien vastaavien myynnit		0	0	0	7 957 031	7 957 031	

2.7 Rahoitusosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Poikkeama %
TOIMINNAN RAHAVIRTA	4 187 558	-63 520	4 124 038	5 186 011	1 061 973	25,8 %
VUOSIKATE	4 187 558	-63 520	4 124 038	4 867 990	743 952	18,0 %
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT				318 021	318 021	
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-6 119 500	-1 855 400	-7 974 900	-583 917	7 390 983	-92,7 %
INVESTOINTIMENOT	-6 841 000	-1 635 400	-8 476 400	-9 326 578	-850 178	10,0 %
RAHOITUSOSUUDET						
INVESTOINTIMENOIHIN	721 500	-220 000	501 500	773 590	272 090	54,3 %
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT				7 969 071	7 969 071	
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-1 931 942	-1 918 920	-3 850 862	4 602 094	8 452 956	-219,5 %
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	1 290 000		1 290 000	-6 422 174	-7 712 174	-597,8 %
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET				-1 300 055	-1 300 055	
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS				-1 542 512	-1 542 512	
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS				242 457	242 457	
LAINAKANNAN MUUTOKSET	1 290 000		1 290 000	3 258 756	1 968 756	152,6 %
PITKÄAikaisten Lainojen Lisäys	4 000 000		4 000 000	4 000 000	0	0,0 %
PITKÄAikaisten Lainojen Vähennys	-2 710 000		-2 710 000	-2 741 244	-31 244	1,2 %
LYHYTAikaisten Lainojen Muutos				2 000 000	2 000 000	
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET				633 037	633 037	
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET				-9 013 913	-9 013 913	
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET				36 631	36 631	
SAAMISTEN MUUTOS				-8 172 879	-8 172 879	
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS				-877 666	-877 666	
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	-641 942	-1 918 920	-2 560 862	-1 820 081	740 781	-28,9 %

2.8 Yhteenveto valtuuston hyväksymien tulo- ja menomäärärahojen sekä käyttötalouden toteutumisesta

	Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto		Muutetut		Toteuma	
	1000 euroa	Sitovuus	Määrärahat	Tuloarviot	Määrärahat	Tuloarviot
		Netto (N)				
	Käyttötalousosa	Brutto (B)				
	Keskushallinto					
1150	Hallintopalvelut	N	50 515		52 148	
1470	Ruokahuoltopalvelut	N		98		70
1480	Pielisen Karjalan maaseutupalvelut	N	85		125	
1490	Lomatoimi	N		4		77
	Hyvinvointipalvelut					
4100	Hyvinvointipalveluiden hallinto	N	330		287	
4110	Opetus- ja koulutuspalvelut	N	10 900		10 776	
4120	Varhaiskasvatuspalvelut	N	5 121		5 133	
4135	Kulttuuripalvelut	N	1 580		1 460	
4140	Vapaa-aikapalvelut	N	990		830	
	Kaupunkirakennepalvelut					
5120	Kaupunkirakennepalveluiden hallinto	N	238		313	
5130	Maankäyttö ja rakennusvalvonnan palvelut	N	100		- 221	
5220	Tilapalvelut	N		2 644		2 817
5214	Kuntatekniikan palvelut	N	2 020		2 179	
	Tuloslaskelmaosa					
	Verotulot	N		31 644		32 979
	Valtionosuudet	N		41 223		41 442
	Korkotulot	N		70		265
	Muut rahoitustuotot	N		450		348
	Korkomenot	N	130		92	
	Muut rahoitusmenot	N	-		13	
	Satunnaiset erät	N				
	Investointiosa					
	Nurmes-Talo	N	2 250		2 063	
	Pelastusasema	N	1 500		1 790	
	Osakkeet ja osuudet/Hankinta	N	-		1 458	
	Hannikaisensalin tekniikka	N	640		538	
	Nurmestalon erillishankinnat	N	450		334	
	Kirjastoauto	N	298		298	
	Kyrölän palv.kesk/käyttövesipu	N	270		264	
	Kuivurihankinta	N	230		230	
	Suojärvenkatu-Tuulentie	N	640		220	
	Älykäs ja vähähiilinen biokort	N	315		218	
	Hyvärilän kurssirakennus	N	190		195	
	Terveyskeskus	N	100		109	
	Puistotie	N	80		108	

Rakennusten hankinta	N	-		98	
Kauppalantalo	N	100		84	
Kuituverkon rakentaminen	N	60		75	
Hyvärilän rantasauna vesivahin	N	30		59	
Ikolan museon konservointirak.	N	50		51	
Lokkiharjun rakenteet	N	35		44	
Kyrölän keittiön pesukone	N	30		41	
Porokylän koulun piha	N	60		30	
Rantapolku	N	50		26	
Kirkkokadun koulu/liik.s latti	N	25		25	
Leikkipuistot	N	30		24	
Kyrölän keittiön pata	N	26		23	
Koneet ja kalusto hankinnat	N			21	
Sataman kehittäminen	N	30		21	
Sorsajärven pohjapato	N	21		19	
Moottorikelkka (Valtimo)	N	15		11	
Maa- ja vesialueet/Hankinta	N	200		10	
Laamilan alueen asutokadut	N	20		8	
Honkalanjoen silta	N	-		-	
Niksulan päiväkot	N	20		-	
Opasteet	N	50		-	
Opinkuja	N	40		-	
Pappilantie	N	120		-	
Rahoitusosa					
Antolainauksen muutokset					
Antolainauksen lisäykset	B			1 543	
Antolainasaamisten vähennykset	B				242
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	B		4 000		4 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	B	2 710		2 741	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	B				2 000
Muut maksuvalmiuden muutokset	B			148	
Vaikutus maksuvalmiuteen	B		2 561		1 820
Talousarvio yhteensä		82 693	82 693	86 062	86 062

3 Tilinpäätöslaskelmat

3.1 Tuloslaskelma

€	2020	2021	Muutos	Muutos-%
TOIMINTATUOTOT				
MYYNITUOTOT	4 417 065,16	4 679 611,85	262 546,69	5,9 %
MAKSUTUOTOT	809 131,88	878 591,57	69 459,69	8,6 %
TUET JA AVUSTUKSET	564 808,84	646 671,57	81 862,73	14,5 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	5 414 486,30	4 135 252,26	-1 279 234,04	-23,6 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	11 205 492,18	10 340 127,25	-865 364,93	-7,7 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN				
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	34 575,00	27 589,00	-6 986,00	-20,2 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN YHTEENSÄ	34 575,00	27 589,00	-6 986,00	-20,2 %
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-18 468 241,06	-19 076 310,42	-608 069,36	3,3 %
PALKAT JA PALKKIOT	-14 530 966,47	-14 905 128,52	-374 162,05	2,6 %
HENKILÖSIVUKULUT	-3 937 274,59	-4 171 181,90	-233 907,31	5,9 %
ELÄKEKULUT	-3 418 595,48	-3 474 258,94	-55 663,46	1,6 %
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-518 679,11	-696 922,96	-178 243,85	34,4 %
PALVELUJEN OSTOT	-51 663 649,31	-54 709 435,80	-3 045 786,49	5,9 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 664 798,66	-3 729 515,81	-64 717,15	1,8 %
AVUSTUKSET	-1 458 189,40	-1 809 775,78	-351 586,38	24,1 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 724 248,21	-1 104 781,61	619 466,60	-35,9 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-76 979 126,64	-80 429 819,42	-3 450 692,78	4,5 %
TOIMINTAKATE	-65 739 059,46	-70 062 103,17	-4 323 043,71	6,6 %
VEROTULOT	29 858 070,16	32 979 151,68	3 121 081,52	10,5 %
VALTIONOSUDET	43 339 376,00	41 442 465,00	-1 896 911,00	-4,4 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
KORKOTUOTOT	152 685,12	265 359,30	112 674,18	73,8 %
MUUT RAHOITUSTUOTOT	483 824,17	347 943,87	-135 880,30	-28,1 %
KORKOKULUT	-125 606,27	-91 966,43	33 639,84	-26,8 %
MUUT RAHOITUSKULUT	-8 357,52	-12 860,48	-4 502,96	53,9 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	502 545,50	508 476,26	5 930,76	1,2 %
VUOSIKATE	7 960 932,20	4 867 989,77	-3 092 942,43	-38,9 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-5 310 510,60	-4 505 189,78	805 320,82	-15,2 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-5 310 510,60	-4 505 189,78	805 320,82	-15,2 %
TILIKAUDEN TULOS	2 650 421,60	362 799,99	-2 287 621,61	-86,3 %
POISTOERON MUUTOS	877 115,15	-1 667 620,55	-2 544 735,70	-290,1 %
VARAUSTEN MUUTOS	-1 000 000,00	2 200 000,00	3 200 000,00	-320,0 %
RAHASTOJEN MUUTOS	-36 000,00	-36 000,00	0,00	0,0 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	2 491 536,75	859 179,44	-1 632 357,31	-65,5 %

3.2 Rahoituslaskelma

		2021	2020
TOIMINNAN RAHAVIRTA			
VUOSIKATE	4 867 989,77		7 960 932,20
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	318 020,89	5 186 010,66	1 297 414,42 9 258 346,62
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			
INVESTOINTIMENOT	-9 326 577,96		-7 084 750,30
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIN	773 590,19		110 548,00
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	7 969 070,72	-583 917,05	3 837 041,58 -3 137 160,72
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		4 602 093,61	6 121 185,90
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET			
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	-1 542 512,00		-37 912,32
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	242 457,22	-1 300 054,78	89 429,50 51 517,18
LAINAKANNAN MUUTOKSET			
PITKÄAikaisten Lainojen Lisäys	4 000 000,00		1 140 000,00
PITKÄAikaisten Lainojen Vähennys	-2 741 244,00		-2 792 424,00
LYHYTAikaisten Lainojen Muutos	2 000 000,00	3 258 756,00	-1 340 000,00 -2 992 424,00
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET		633 037,42	-771 788,85
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET			
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	36 631,26		92 075,33
SAAMISTEN MUUTOS	-8 172 878,63		-2 807 270,82
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	-877 665,52	-9 013 912,89	-407 937,65 -3 123 133,14
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		-6 422 174,25	-6 835 828,81
RAHAVAROJEN MUUTOS		-1 820 080,64	-714 642,91
RAHAVARAT 31. 12.			
	1 458 024,50		3 278 105,14
1. 1.	3 278 105,14	-1 820 080,64	3 992 748,05 -714 642,91

3.3 Tase

	31.12.2021	31.12.2020	Muutos	Muutos-%
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	1 048 848,35	1 220 104,10	-171 255,75	-14,0 %
MUUT PITKÄAIKAISET MENOT	1 048 848,35	1 220 104,10	-171 255,75	-14,0 %
AINEELLISET HYÖDYKKEET	55 840 892,04	61 041 991,27	-5 201 099,23	-8,5 %
MAA- JA VESIALUEET	7 024 692,07	7 331 284,48	-306 592,41	-4,2 %
RAKENNUKSET	37 882 924,86	42 637 720,48	-4 754 795,62	-11,2 %
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	6 323 107,30	5 950 088,82	373 018,48	6,3 %
KONEET JA KALUSTO	977 297,75	97 477,96	879 819,79	902,6 %
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	173 807,31	173 807,31	0,00	0,0 %
ENNAKKOMAKS JA KESKENER HANKIN	3 459 062,75	4 851 612,22	-1 392 549,47	-28,7 %
SIJOITUKSET	11 004 470,11	8 241 293,29	2 763 176,82	33,5 %
OSAKKEET JA OSUUDET	8 394 563,46	6 931 441,42	1 463 122,04	21,1 %
MUUT LAINASAAMISET	1 780 919,81	350 919,81	1 430 000,00	407,5 %
MUUT SAAMISET	828 986,84	958 932,06	-129 945,22	-13,6 %
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	67 894 210,50	70 503 388,66	-2 609 178,16	-3,7 %
TOIMEKSIANTOJEN VARAT				
LAHJOITUSRAHASTOJEN VARAT	28 738,00	12 405,20	16 332,80	131,7 %
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	28 738,00	12 405,20	16 332,80	131,7 %
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
SAAMISET	17 830 048,00	9 657 169,37	8 172 878,63	84,6 %
PITKÄAIKAISET SAAMISET	12 452 396,37	5 397 434,33	7 054 962,04	130,7 %
LAINASAAMISET	12 445 734,12	5 390 772,08	7 054 962,04	130,9 %
MUUT SAAMISET	6 662,25	6 662,25	0,00	0,0 %
LYHYTAIKAISET SAAMISET	5 377 651,63	4 259 735,04	1 117 916,59	26,2 %
MYYNTISAAMISET	462 701,73	529 107,91	-66 406,18	-12,6 %
LAINASAAMISET	3 944 732,83	3 228 763,12	715 969,71	22,2 %
MUUT SAAMISET	608 421,85	297 527,50	310 894,35	104,5 %
SIIRTOSAAMISET	361 795,22	204 336,51	157 458,71	77,1 %
RAHOITUSARVOPAPERIT	290 000,00	290 000,00	0,00	0,0 %
SIJOITUKS RAHAMARKKINAINSTRUM	150 000,00	150 000,00	0,00	0,0 %
MUUT ARVOPAPERIT	140 000,00	140 000,00	0,00	0,0 %
RAHAT JA PANKKISAAMISET	1 168 024,50	2 988 105,14	-1 820 080,64	-60,9 %
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	19 288 072,50	12 935 274,51	6 352 797,99	49,1 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	87 211 021,00	83 451 068,37	3 759 952,63	4,5 %

	31.12.2021	31.12.2020	Muutos	Muutos-%
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
PERUSPÄÄOMA	36 876 366,89	36 876 366,89	0,00	0,0 %
MUUT OMAT RAHASTOT	1 010 987,18	974 987,18	36 000,00	3,7 %
EDELL TILIKAUS YLI-/ALIJÄÄMÄ	15 455 912,62	12 331 338,45	3 124 574,17	25,3 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	859 179,44	2 491 536,75	-1 632 357,31	-65,5 %
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	54 202 446,13	52 674 229,27	1 528 216,86	2,9 %
POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKS				
POISTOERO	7 587 756,16	5 920 135,61	1 667 620,55	28,2 %
VAPAAEHTOISET VARAUKSET	1 000 000,00	3 200 000,00	-2 200 000,00	-68,8 %
POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKS YHTEENSÄ	8 587 756,16	9 120 135,61	-532 379,45	-5,8 %
PAKOLLISET VARAUKSET				
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	1 420 329,90	1 090 269,22	330 060,68	30,3 %
PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ	1 420 329,90	1 090 269,22	330 060,68	30,3 %
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT				
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	296 341,34	243 377,28	52 964,06	21,8 %
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	296 341,34	243 377,28	52 964,06	21,8 %
VIERAS PÄÄOMA				
PITKÄAIKAINEN	12 451 780,00	11 783 024,00	668 756,00	5,7 %
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSL	12 451 780,00	11 783 024,00	668 756,00	5,7 %
LYHYTAIKAINEN	10 252 367,47	8 540 032,99	1 712 334,48	20,1 %
LAINAT RAH.-JA VAKUUT.LAITOKS.	2 450 000,00	2 741 244,00	-291 244,00	-10,6 %
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	2 881 244,00	0,00	2 881 244,00	
SAADUT ENNAKOT	33 747,11	0,00	33 747,11	
LYHYTAIKAISET OSTOVELAT	1 891 941,05	2 116 492,51	-224 551,46	-10,6 %
MUUT VELAT	327 319,76	304 430,61	22 889,15	7,5 %
SIIRTOVELAT	2 668 115,55	3 377 865,87	-709 750,32	-21,0 %
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	22 704 147,47	20 323 056,99	2 381 090,48	11,7 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	87 211 021,00	83 451 068,37	3 759 952,63	4,5 %

4 Konsernitilinpäätös

4.1 Konsernituloslaskelma

	2020	2021	Muutos €	Muutos-%
TOIMINTATUOTOT	68 585 237,92	69 430 638,23	845 400,32	1,2 %
OSUUS OSAKK.YHT. VOITTO/TAPPIO	-331,44	-3 772,68	-3 441,24	1038,3 %
TOIMINTAKULUT	-131 649 231,34	-139 096 085,11	-7 446 853,76	5,7 %
TOIMINTAKATE	-63 064 324,87	-69 669 219,55	-6 604 894,69	10,5 %
VEROTULOT	29 852 397,14	32 930 667,72	3 078 270,58	10,3 %
VALTIONOSUUDET	43 339 376,00	44 987 650,60	1 648 274,60	3,8 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	319 596,47	292 477,92	-27 118,55	-8,5 %
KORKOTUOTOT	125 102,52	148 183,00	23 080,49	18,4 %
MUUT RAHOITUSTUOTOT	511 879,27	431 847,71	-80 031,55	-15,6 %
KORKOKULUT	-297 855,48	-252 597,39	45 258,09	-15,2 %
MUUT RAHOITUSKULUT	-19 529,84	-34 955,40	-15 425,57	79,0 %
VUOSIKATE	10 447 044,74	8 541 576,69	-1 905 468,05	-18,2 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-7 251 829,51	-8 431 621,66	-1 179 792,15	16,3 %
TILIKAUDEN TULOS	3 195 215,23	109 955,03	-3 085 260,21	-96,6 %
TILINPÄÄTÖSSIIRROT	-30 411,89	-30 441,93	-30,04	0,1 %
TILIKAUDEN VEROT	-93 750,79	-49 269,07	44 481,71	-47,4 %
LASKENNALLISET VEROT	-1 153,13	-4 467,41	-3 314,28	287,4 %
VÄHEMMISTÖOSUUDET	-5 196,19	-12 049,82	-6 853,63	131,9 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	3 064 703,23	13 726,79	-3 050 976,44	-99,6 %

4.2 Konsernitase

VASTAAVAA	2020	2021	Muutos €	Muutos-%
PYSYVÄT VASTAAVAT	96 302 589,09	100 193 907,16	3 891 318,07	4,0 %
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	1 319 430,77	1 158 713,83	-160 716,94	-12,2 %
AINEETTOMAT OIKEUDET	45 021,19	83 627,77	38 606,58	85,8 %
MUUT PITKÄAIKAISET MENOT	1 274 409,58	1 075 086,07	-199 323,52	-15,6 %
AINEELLISET HYÖDYKKEET	92 832 433,82	96 899 325,28	4 066 891,45	4,4 %
MAA- JA VESIALUEET	16 123 838,14	7 881 757,92	-8 242 080,22	-51,1 %
RAKENNUKSET	58 458 241,91	68 248 523,95	9 790 282,05	16,7 %
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	9 261 980,62	9 799 972,90	537 992,28	5,8 %
KONEET JA KALUSTO	3 163 990,54	4 073 775,55	909 785,01	28,8 %
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	203 440,25	205 097,47	1 657,22	0,8 %
ENNAKKOMAKS JA KESKENER HANKIN	5 620 942,37	6 690 197,49	1 069 255,12	19,0 %
SIJOITUKSET	2 150 724,50	2 135 868,05	-14 856,45	-0,7 %
OSAKKEET JA OSUUDET	1 219 598,40	1 195 980,68	-23 617,72	-1,9 %
MUUT LAINASAAMISET	70 000,00		-70 000,00	-100,0 %
MUUT SAAMISET	861 126,10	939 887,37		
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	68 972,09	207 078,66	138 106,57	200,2 %
VALTION TOIMEKSIANNOT	53 527,26	175 683,81	122 156,55	228,2 %
LAHJOITUSRAHASTOJEN VARAT	12 421,72	28 754,52	16 332,80	131,5 %
MUUT TOIMEKSIANTOJEN VARAT	3 023,11	2 640,33	-382,78	-12,7 %
VAIHTUVAT VASTAAVAT	24 073 721,84	24 430 917,72	357 195,88	1,5 %
VAIHTO-OMAISUUS	547 683,78	605 565,66	57 881,88	10,6 %
AINEET JA TARVIKKEET	547 683,78	605 565,66	57 881,88	10,6 %
MUU VAIHTO-OMAISUUS				
SAAMISET	10 931 622,06	12 428 487,76	1 496 865,70	13,7 %
PITKÄAIKAISET SAAMISET	2 105 402,23	1 670 402,37	-434 999,86	-20,7 %
MYYNTISAAMISET	369 866,04	10 973,21	-358 892,83	-97,0 %
LAINASAAMISET	1 663 268,31	1 581 100,15	-82 168,16	-4,9 %
MUUT SAAMISET	72 267,88	78 329,01	6 061,13	8,4 %
LYHYTAIKAISET SAAMISET	8 826 219,83	10 758 085,39	1 931 865,56	21,9 %
MYYNTISAAMISET	1 881 677,48	2 350 404,61	468 727,13	24,9 %
LAINASAAMISET	2 877 040,56	2 870 654,33	-6 386,23	-0,2 %
MUUT SAAMISET	1 506 642,65	1 209 837,67	-296 804,98	-19,7 %
SIIRTOSAAMISET	2 560 859,14	4 327 188,78	1 766 329,64	69,0 %
RAHOITUSARVOPAPERIT	1 459 608,22	3 633 646,08	2 174 037,86	148,9 %
SIJOITUKS RAHAMARKKINAINSTRUM	1 304 508,38	1 425 812,72	121 304,34	9,3 %
MUUT ARVOPAPERIT	152 800,00	2 201 433,37	2 048 633,37	1340,7 %
RAHAT JA PANKKISAAMISET	11 134 807,79	7 763 218,22	-3 371 589,57	-30,3 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	120 445 283,03	124 831 903,55	4 386 620,52	3,6 %

VASTATTAVAA	2020	2021	Muutos €	Muutos-%
OMA PÄÄOMA	69 367 848,74	69 667 479,72	299 630,98	0,4 %
PERUSPÄÄOMA	36 876 366,18	36 876 366,73	0,55	0,0 %
SÄÄTIÖIDEN JA YHD. PERUSPÄÄOMA	3 289,25	3 289,25	0,00	0,0 %
ARVONKOROTUSRAHASTO	242 311,60	214 402,52	-27 909,08	-11,5 %
MUUT OMAT RAHASTOT	1 670 399,08	1 699 282,23	28 883,15	1,7 %
EDELL TILIKAUS YLI-/ALIJÄÄMÄ	27 510 779,41	30 860 412,20	3 349 632,79	12,2 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	3 064 703,23	13 726,79	-3 050 976,44	-99,6 %
VÄHEMMISTÖOSUUDET	670 124,04	603 274,95	-66 849,09	-10,0 %
VÄHEMMISTÖOSUUDET	670 124,04	603 274,95	-66 849,09	-10,0 %
PAKOLLISET VARAUKSET	823 783,81	736 259,56	-87 524,26	-10,6 %
ELÄKEVASTUUVARAUS	8 571,49	7 667,17	-904,32	-10,6 %
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	815 212,32	728 592,39	-86 619,93	-10,6 %
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	410 839,72	516 922,34	106 082,63	25,8 %
VALTION TOIMEKSIANNOT	151 212,31	204 550,79	53 338,48	35,3 %
LAHOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	256 604,22	309 724,20	53 119,98	20,7 %
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	3 023,20	2 647,36	-375,84	-12,4 %
VIERAS PÄÄOMA	49 172 687,40	53 307 966,98	4 135 279,58	8,4 %
PITKÄAIKAINEN	28 462 502,49	30 806 033,84	2 343 531,35	8,2 %
JOUKKOVELKAKIRJALAINAT PA LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSL	0,00	0,00	0,00	
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	26 839 107,31	29 115 735,29	2 276 627,98	8,5 %
PITKÄAIKAISET OSTOVELAT	0,00	1 407,80	1 407,80	
MUUT VELAT	0,00	0,00	0,00	
SIIRTOVELAT	1 623 395,18	1 688 890,75	65 495,57	4,0 %
LYHYTAIKAINEN	0,00	0,00	0,00	
JOUKKOVELKAKIRJALAINAT	20 710 184,91	22 501 933,13	1 791 748,23	8,7 %
LAINAT RAH.-JA VAKUUT.LAITOKS.	1 315 701,20	657 850,60	-657 850,60	-50,0 %
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	3 934 483,90	3 452 940,75	-481 543,14	-12,2 %
SAADUT ENNAKOT	9 626,70	2 881 244,00	2 871 617,30	29829,7 %
LYHYTAIKAISET OSTOVELAT	249 616,07	202 413,14	-47 202,93	-18,9 %
MUUT VELAT	4 658 146,25	5 249 111,23	590 964,98	12,7 %
SIIRTOVELAT	1 839 406,85	1 723 704,93	-115 701,92	-6,3 %
LASKENNALLISET VEROVELAT	8 663 535,33	8 290 532,47	-373 002,86	-4,3 %
	39 668,61	44 136,01	4 467,41	11,3 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	120 445 283,71	124 831 903,55	4 386 619,84	3,6 %

4.3 Konsernin rahoituslaskelma

	2020	2021	Muutos €	Muutos-%
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
VUOSIKATE	10 447 044,74	8 541 576,69	4 713 019,51	82,2 %
TILIKAUDEN VEROT	-93 750,79	-49 269,07	-34 575,31	58,4 %
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	408 824,04	-140 018,10	607 820,51	-305,4 %
	10 762 117,99	8 352 289,51	5 286 264,71	96,5 %
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
INVESTOINTIMENOT	-13 087 707,09	-22 288 095,07	-1 337 084,75	11,4 %
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIN	157 469,75	819 696,05	-94 582,32	-37,5 %
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN				
LUOVUTUSTULOT	4 033 788,20	8 777 389,63	3 983 293,88	7888,6 %
	-8 896 449,13	-12 691 009,39	2 551 626,82	-22,3 %
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	1 865 668,86	-4 338 719,88	7 837 891,53	-131,2 %
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET			0,00	
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	-132 515,01	-214 936,41	68 098,35	-33,9 %
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	78 140,50	206 175,14	-227 152,92	-74,4 %
	-54 374,51	-8 761,27	-159 054,57	-151,9 %
LAINAKANNAN MUUTOKSET				
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	4 451 610,27	7 000 085,68	-2 256 137,19	-33,6 %
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-3 492 291,20	-4 231 471,90	-143 860,49	4,3 %
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	-1 078 259,94	1 241 645,56	-3 812 129,04	-139,4 %
	-118 940,87	4 010 259,34	-6 212 126,72	-102,0 %
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET	19 925,85	608 131,50	88 657,84	-129,0 %
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET				
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN				
MUUTOKSET	89 433,24	-34 299,98	108 146,91	-577,9 %
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	-211 402,61	-57 881,88	-203 800,49	2680,8 %
SAAMISTEN MUUTOS	-1 138 401,04	-1 498 114,84	209 126,35	-15,5 %
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	-40 852,53	121 835,31	-921 658,75	-104,6 %
	-1 301 222,95	-1 468 461,39	-808 185,99	163,9 %
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-1 454 612,47	3 141 168,17	-7 090 709,43	-125,8 %
RAHAVAROJEN MUUTOS	411 056,38	-1 197 551,71	747 182,09	-222,3 %
RAHAVAROJEN MUUTOS				
RAHAVARAT 31. 12.	12 594 416,01	11 396 864,30	3 904 557,11	44,9 %
RAHAVARAT 1.1.	12 183 359,82	12 594 416,01	3 157 375,21	35,0 %
	411 056,18	-1 197 551,70	747 181,89	-222,3 %

5 Tilinpäätöksen liitetiedot

5.1 Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaan. Suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet. Rakennuksiin tai muuhun omaisuuteen ei ole tehty tilikaudella arvonalennuksia.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen tuotteittain hankintahintojen keskiarvosta lasketun määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.

Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Ei ole

Edellisen tilikauden vertailukelpoisuus

Edellisen vuoden tiedot ovat vertailukelpoisia tilivuoden kanssa.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut

Aikaisempiin vuosiin kohdistuvat tuotot ja kulut kirjataan ed. vuosien yli-/alijäämätilille.

5.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt ja kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Osakkuusyhteisöjen osalta on tehty hankintahinnan muutos Tilikauden yli-/alijäämään.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen toimintatuotot, toimintakulut, korkokulut, korkotuotot, saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyvien vastaavien sisäiset katteet on vähennetty.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty kirjanpitolautakunnan kuntajaoston konserniohjeen mukaisesti keskeisesti hankintamenomenettelyä vastaten.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Ei ole.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poistoeron ja vapaaehtoiset varausten käsittely

Konsernitilinpäätöksessä on poistoerojen ja vapaaehtoisten varojen muutos eliminoitu Tilikauden yli-/alijäämättilille.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Edellisen vuoden tiedot ovat vertailukelpoisia tilivuoden kanssa.

5.3 Tuloslaskelmaa koskevat erittelyt

5.3.1. Toimintatuotot tehtäväalueittain

	Konserni 2020	Konserni 2021	Kunta 2020	Kunta 2021
Yleishallinto	2 594 074,39	3 587 165,16	1 812 108,13	1 862 427,34
Sosiaali- ja terveyspalvelut	45 997 847,62	49 580 386,40		
Opetus- ja kulttuuripalvelut	4 779 895,46	1 228 180,35	662 368,44	793 793,44
Yhdyskunta- ja muut palvelut	10 741 741,64	11 053 129,57	5 694 368,07	4 937 025,72
Muut palvelut	4 471 678,80	4 386 949,40	3 036 647,54	2 746 880,75
Toimintatuotot yhteensä	68 585 237,91	69 835 810,88	11 205 492,18	10 340 127,25

5.3.2. Verotulojen erittely

Kunnan tulovero		24 486 984,11	25 855 394,93
Osuus yhteisöverojen tuotosta		3 458 134,64	2 133 301,93
Kiinteistövero		1 912 951,41	4 990 454,82
Verotulot yhteensä		29 858 070,16	32 979 151,68

5.3.3. Valtionosuuksien erittely

	2020	2021
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	38 689 281,00	27 734 661,00
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	8326068	8829452
Järjestelmämuutoksen tasaus		
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-1 125 051,00	-988 214,00
Verotulomenetysten kompensatio	5 775 146,00	5 866 566,00
Valtionosuudet yhteensä	43 339 376,00	41 442 465,00

5.3.4. Palvelujen ostojen erittely

Asiakaspalvelujen ostot	44 990 726,92	46 429 718,01
Muiden palvelujen ostot	6 672 922,39	8 279 717,79
Yhteensä palvelujen ostot	51 663 649,31	54 709 435,80

5.3.5. Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Kuluvan käyttöomaisuuden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenosta arvioitun taloudellisen käyttöiän mukaan. Poistosuunnitelma Kv 19.12.1996 § 115, jota on tarkistettu Kv 23.03.2006 § 20 ja 31.5.2012 § 38. Poistosuunnitelman mukaan rakennusten osalta poistot on aloitettu käyttöönottokauden seuraavan kuukauden alusta ja muitten osalta koko vuodelta lukuun ottamatta kirjattu vuosikuluksi. Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000,00 euroa joitakin poikkeuksia lukuunottamatta.

Poistosuunnitelma	Poisto aika	Poistotapa
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
Aineettomat oikeudet	5 vuotta	Tasapoisto
Tietokoneohjelmistot	3 vuotta	Tasapoisto
 Muut pitkävaikutteiset menot		
Perustamis- ja järjestelymenot	3 vuotta	Tasapoisto
Tutkimus- ja kehittämismenot	3 vuotta	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	3 - 20 vuotta	Tasapoisto
 MAA- JA VESIALUEET		
Maa- ja vesialueet		Ei poistoa
 RAKENNUKSET		
Asuinrakennukset	30 vuotta	Tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset	20 vuotta	Tasapoisto
VHL, Hallinto- ja laitosrakennukset	20 vuotta	Tasapoisto
Vapaa-ajan rakennukset	20 vuotta	Tasapoisto
Talousrakennukset	10 vuotta	Tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 vuotta	Tasapoisto
 KIIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET		
Maa- ja vesirakenteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 vuotta	Menojäännös 20%
Sillat, laiturit, uimalat	10 vuotta	Menojäännös 25%
Muut maa- ja vesirakenteet	15 vuotta	Menojäännös 20%
VHL, Maa- ja vesirakenteet	15 vuotta	Menojäännös 20%
Johtoverkostot ja laitteet		
Sähköjohdot, ulkovalaistuslaitteet	15 vuotta	Menojäännös 20%
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 vuotta	Menojäännös 20%
Laitoskoneet ja laitteet	10 vuotta	Menojäännös 25%
VHL, Johtoverkostot ja laitteet		
Vedenjakeluverkosto	30 vuotta	Menojäännös 10%
Viemäriverkko	30 vuotta	Menojäännös 10%
Laitosten laitoskoneet ja laitteet	15 vuotta	Menojäännös 20%
Sadevesiviemäriverkosto	30 vuotta	Menojäännös 10%
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 vuotta	Menojäännös 20%
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10 vuotta	Menojäännös 25%
VHL, Muut kiinteät rakenteet ja laitteet		

Pumppaamot 10 vuotta Menojäännös 25%

KONEET JA KALUSTO

Rautaiset alukset	15 vuotta	Tasapoisto
Raskaat kuljetusvälineet	10 vuotta	Tasapoisto
Kevyet kuljetusvälineet	5 vuotta	Tasapoisto
Raskaat työkoneet	10 vuotta	Tasapoisto
Kevyet työkoneet	5 vuotta	Tasapoisto
Sairaala yms. Laitteet	5 vuotta	Tasapoisto
Atk-laitteet	3 vuotta	Tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3 vuotta	Tasapoisto
Viestintälaitteet	3 vuotta	Tasapoisto

MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET

Luonnonvarat		Ei poistoa
Arvo- ja taide-esineet		Ei poistoa

ENNAKKOMAKSUT JA KESKEN--

ERÄISET HANKINNAT

Keskeneräiset hankinnat		Ei poistoa
-------------------------	--	------------

OSAKKEET JA OSUUDET

Tytäryhteisöosakkeet ja -osuudet		Ei poistoa
Kuntayhtymäosuudet		Ei poistoa
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet		Ei poistoa
Yhteisyhteisöosakkeet ja -osuudet		Ei poistoa
Muut osakkeet ja osuudet		Ei poistoa

5.3.6. Pakollisten varausten muutokset	Konserni 2020	Konserni 2021	Kunta 2020	Kunta 2021
Eläkevaraus 1.1.	9 484,30	8 571,49		
Lisäystä/Vähennykset	-912,81	-904,32		
Eläkevaraus 31.12.	8 571,49	7 667,17		
Potilasvakuutusvaraus 1.1.	577 548,23	528 645,97		
Lisäykset/Vähennykset	-48 902,26	-111 448,44		
Potilasvakuutusvaraus 31.12.	528 645,97	417 197,53		
Ky:n alijäämän kattaminen 1.1.				
Lisäykset/Vähennykset	806 877,22	1 122 679,32	806 877,22	806 877,22
Eliminointi konsernissa	-806 877,22	-1 122 679,32		315 802,10
Ky:n alijäämän kattaminen 31.12.	0,00	0,00	806 877,22	1 122 679,32

Muut varaukset 1.1.	3 200,00	283 592,00		283 392,00
Lisäykset/Vähennykset	283 392,00	24 802,85	283 392,00	14 258,58
Muut varaukset 31.12.	286 592,00	308 394,85	283 392,00	297 650,58
Yhteensä	823 809,46	733 259,55	1 090 269,22	1 420 329,90

5.3.7. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynti- voitot ja -tappiot	Konserni 2020	Konserni 2021	Kunta 2020	Kunta 2021
Muut toimintatuotot				
Rakennusten myyntivoitot	160 614,08	65 237,07		4 237,07
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	57 434,53	45 888,69	57 434,53	45 888,69
Muut myyntivoitot	494 593,75	85 497,12	473 230,05	39 112,10
- eliminoitu sis.kate konsernissa	-146 469,85	-3 241,30		
Myyntivoitot yhteensä	566 172,51	193 381,58	530 664,58	89 237,86
Muut toimintakulut				
Rakennusten myyntitappiot	44524,21	77 198,07	44 524,21	77 198,07
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	15202,64	0,00	15 202,64	0,00
Muut myyntitappiot	678212,65	152,97	678 082,93	0,00
Myyntitappiot yhteensä	737 939,50	77 351,04	737 809,78	77 198,07
5.3.8. Osinkotuottojen ja peruspo:n korkojen erittely	Konserni 2020	Konserni 2021	Kunta 2020	Kunta 2021
Osinkotuotot muista yhteisöistä			465 302,48	322 908,00
Osuuspääoman korot			7 893,00	9 152,44
Yhteensä			473 195,48	332 060,44
5.3.9. Poistoeron muutoksien erittely				
Investointivaraukseen liittyvä poisto- eron muutos	0,00	0,00	877 115,15	1 667 620,55

5.4 Tasetta koskevat erittelyt

5.4.1.

Arvonkorotukset	Konserni 2020	Konserni 2021	Kunta 2020	Kunta 2021
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	82 207,17	82 100,52		
Arvonkorotukset				
Arvonkorotusten purku	-106,65			
Arvonkorotukset 31.12.	82 100,52	82 100,52		
 Rakennukset				
Arvo 1.1.	160 813,42	160 211,07		
Arvonkorotukset				
Arvonkorotusten purku	-602,35	-27 909,08		
Arvo 31.12.	160 211,07	132 301,99		

5.4.2. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet

Poistamaton hankintameno 1.1.	1 220 104,10
Lisäykset tilikauden aikana	
Vähennykset tilikauden aikana	
Rahoitusosuudet tilikaudella	
Siirrot erien välillä	
Tilikauden poisto	-171 255,75
Arvonlennukset	
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 048 848,35

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Kiinteistöjen liittymismaksut	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	6 985 692,07	330 275,00	42 637 720,48	5 950 088,92	97 477,96	173 807,31	4 851 612,22	61 026 673,96
Lisäykset tilikauden aikana	39 000,00		6 454 346,64	1 800 667,94	1 050 270,29			9 344 284,87
Rahoitusosuudet tilikaudella			-485 000,00	-262 748,69	-117 500,00			-865 248,69
Vähennykset tilikauden aikana		-330 275,00	-7 816 474,61	-19 105,81	0,00		-1 392 549,47	-9 558 404,89
Siirrot erien välillä								0,00
Tilikauden poisto			-2 907 667,65	-1 145 794,96	-52 950,50			-4 106 413,11
Arvonlennukset								0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	7 024 692,07	0,00	37 882 924,86	6 323 107,40	977 297,75	173 807,31	3 459 062,75	55 840 892,14

5.4.3. Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	Osakkeet konserniyhteisöt	Osakkeet omistusyhtiöt	Kuntayhtymäosuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	3 499 291,84	42 046,98	2 683 979,42	706 123,18	6 931 441,42
Lisäykset	1 475 000,00			10 390,56	1 485 390,56
Arvonlennukset					0,00
Siirrot erien välillä					0,00
Vähennykset				-22 268,52	-22 268,52
Hankintameno 31.12.	4 974 291,84	42 046,98	2 683 979,42	694 245,22	8 394 563,46

Jvj-, muut laina- ja muut saamiset	JVK-lainasaamiset	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.		660 200,50	0,00	649 651,37	1 252 322,54
Vähennykset/lisäykset		1 491 689,92		-191 635,14	1 300 054,78
Hankintameno 31.12.		2 151 890,42	0,00	458 016,23	2 609 906,65

5.4.4.	Kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset	Tasearvo 1.1.	Lisäykset	Vähennykset	Tasearvo 31.12	Kunnan osuus ky:n peruspääomasta	Erot
	Siun Sote ky	1 939 834,29			1 939 834,29	1 939 835,07	-0,78
	P-K:n koulutuskuntayhtymä	742 097,78			742 097,78	789 626,82	-47 529,04
	Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto	2 047,35			2 047,35	2 047,35	0,00
	Yhteensä	2 683 979,42			2 683 979,42	2 731 509,24	-47 529,82
5.4.5.	Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt						
	Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistuosuus	Konsernin omistuosuus	Konsernin osuus omasta pääomasta	Konsernin osuus vieraasta pääomasta	Konsernin osuus tilikauden voitosta+/tappiosta
							-
	Tytäryhteisöt						
	<i>Yhdistetty nimellisarvomenetelmällä</i>						
	Kiinteistö Oy Nurmeksen vuokratilat	Nurmes	100	100	1 463 417,97	8 926 424,19	-227 726,44
	Nurmeksen Yrityspalvelu Oy	Nurmes	100	100	1 065 195,59	8 525 084,25	-17 250,51
	Nurmeksen Lämpö Oy	Nurmes	88	88	4 005 014,92	2 800 300,66	149 009,23
	Nuoriso- ja Matkailukeskus Hyvärilä Oy	Nurmes	100	100	657 008,23	357 958,00	30 453,03
	Pielisen-Karjalan kehittämiskeskus Oy Pikes	Nurmes	100	100	343 911,83	115 648,44	10 067,31
	Nurmeksen Vesi Oy	Nurmes	100	100	1 206 011,46	3 788 975,66	28 503,89
	Kuntayhtymät						
	<i>Yhdistetty suhteellisen peruspääoman mukaan</i>						
	Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä	Joensuu	6,4	6,4	5 340 780,97	661 483,78	13 101,38
	Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto	Joensuu	7	7	122 574,25	69 529,05	14 689,12
	Siun Sote - P-K:n sosiaali- ja terv.palvelujen ky	Joensuu	6,578506	6,578506	1 176 820,15	19 963 345,18	-221 783,52
	Osakkuusyhteisöt						
	<i>Yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä</i>						
	Liekka-Nurmes Lentokenttä Oy	Nurmes	50	50	22 060,39	1 195,90	-4 113,68

5.4.6. Saamisten erittely

	2020	2020	2021	2021
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		34 293,43		17 629,46
Lainasaamiset	3 727 503,77	351 753,40	10 864 633,97	1 074 078,50
Muut saamiset	379 280,69		370 970,61	
Siirtosaamiset				12 562,50
Yhteensä	4 106 784,46	386 046,83	11 235 604,58	1 104 270,46
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		126 161,00		258 259,22
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä		126 161,00		258 259,22
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset		1 696,32		
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä		1 696,32		
Saamiset yhteensä	4 106 784,46	513 904,15	11 235 604,58	1 362 529,68

5.4.7. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni 2020	Konserni 2021	Kunta 2020	Kunta 2021
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	124 861,02	292 940,55	56 669,09	91 633,43
Jäsenkuntien maksuosuuksien palautus				
Palvelusetelisaaminen	1 640 293,40	1 931 967,00		
EU-tuet ja muut valtionavustukset	80 740,39	1 097 582,08		
Vuokrasaatavat				
Muut saatavat	714 964,31	1 004 699,15	147 667,42	257 599,29
Siirtosaamiset yhteensä	2 560 859,12	4 327 188,78	204 336,51	349 232,72

5.4.8. Oman pääoman erittely

		Konserni		Kunta	
Oman pääoman erittely		2021	2020	2021	2020
Peruspääoma 1.1.		36 876 366,89	36 876 366,89	36 876 366,89	36 876 366,89
	Lisäykset				
	Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.		36 876 366,89	36 876 366,89	36 876 366,89	36 876 366,89
Säätiöiden ja yhd.peruspääoma 1.1.		3 289,25	3 289,25		
	Lisäykset				
	Vähennykset				
Säätiöiden ja yhd.peruspääoma 31.12.		3 289,25	3 289,25		
Arvonkorotusrahasto 1.1.		242 311,60	243 020,60		
	Lisäykset				
	Vähennykset	-27 909,08	-709,00		
Arvonkorotusrahasto 31.12.		214 402,52	242 311,60		
Muut omat rahastot					
Vahinkorahaston pääoma 1.1.		1 670 399,08	1 604 207,75	974 987,18	938 987,18
	Siirrot rahastoon	36 000,00	36 000,00	36 000,00	36 000,00
	Maakuntaliitto	-9 220,22	7 510,88		
	Siun Sote	2 103,37	22 680,45		
Vahinkorahaston pääoma 31.12.		1 699 282,23	1 670 399,08	1 010 987,18	974 987,18
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.		30 575 502,64	27 950 390,12	14 822 875,20	13 103 127,30
	1507 Siunsote v.2018 siirtov.ollut tasaus	614 576,00			
	1507 Siunsote v.2018 siirtov.ollut tasaus	32 720,00			
	3001 Siunsote rahastosiirto	-349,24			
	3001 Siunsote/muutos voittovar./varauspurku	0,00	0,00	647 296,00	-488 396,85
					eliminoitu konsernissa
	Pakollinen varaus PeLa	-14 258,58	-283 392,00	-14 258,58	-283 392,00
	1200 Poisto-oikaisu Vuokratalot(Lintinrivi)	-405 017,24	-396 080,23	0,00	0,00
	1203 Vähemmistöosuus Nurmeksens Lämpö	-60 114,00	-27 676,87		
	1205 Pikes Oy/väh.osuuden palautus	139 012,91	-60 000,00		
					omistusosuus on
	3020 Maakuntaliitto/kons.luov.tappio/poisto-oik.	4 334,33	-3 343,27		muuttunut
	3010 Koulutuskuntayhtymä/v. 2019 oik	0,00	306 094,92		
	3001 Siunsote / v. 2019 oik		24 786,74		
	Vuokratalot Oy /konsern.fuusiovoitto				
	1200 peruutus	401 931,36			
	1220 Puustelli / eliminointi	-340 139,36			
	1221 Lintinrivi / eliminointi	-70 781,23			

	1200	Koy Vuokratalot/eliminoitu konsernissa	-10 932,22			
	1220	Puustelli / eliminointi konsernissa	-5 977,18			
	1220	Lintinrivi / eliminointi konsernissa	-90,60			
		pyöritys	-5,55			
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.			30 860 412,04	27 510 779,41	15 455 912,62	12 331 338,45
Tilikauden ylijäämä/alijäämä			13 726,79	3 064 703,23	859 179,44	2 491 536,75
Oma pääomaa yhteensä			69 667 479,00	69 367 848,74	54 202 446,13	52 674 229,27
5.4.9. Pitkäaikaiset velat						
	2020	2021	2020	2021		
Viisi vuotta tai myöhemmin erääntyvä osuus	19 260 593,99	20 801 216,58	7 431 540,00	6 342 236,00		
5.4.10. Pakolliset varaukset	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta		
	2020	2021	2020	2021		
Muut pakolliset varaukset						
Eläkevaraukset	8 571,49	7 667,17				
Potilasvakuutusvaraus	528 620,32	417 197,53				
Muut varaukset	286 592,00	311 394,85	1 090 269,22	1 420 329,90		
Muut pakolliset varaukset yhteensä	823 783,81	736 259,55	1 090 269,22	1 420 329,90		
5.4.11. Vieras pääoma						
	Kunta	Kunta	Kunta	Kunta		
	2020	2020	2021	2021		
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen		
Velat tytäryhteisöille						
Ostovelat		159 252,15		208 172,69		
Siirtovelat						
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä						
Ostovelat		21 446,98		115 036,61		
Siirtovelat						
Muut velat						
Velat osakkuus- tai muille omistusyhteisöille						
Ostovelat						
Yhteensä		180 699,13		323 209,30		

5.4.12.	Muiden velkojen erittely	Konserni 2020	Konserni 2021	Kunta 2020	Kunta 2021
	Muut velat				
	Liittymismaksut	1 623 395,18	1 833 387,39		
5.4.13.	Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni 2020	Konserni 2021	Kunta 2020	Kunta 2021
	Lyhytaikaiset siirtovelat				
	Menojäämät		31 296,10		21 328,65
	Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotus	5 836 807,35	5 955 142,64	2 045 668,05	1 987 727,09
	Korkojaksotukset	35 009,03	30 931,82	27 693,69	23 540,89
	Valtionosuusennakot	194 022,69	89 400,04	194 022,69	89 400,04
	Muut siirtovelat	2 597 696,26	2 183 761,87	1 110 481,44	546 118,88
	Siirtovelat yhteensä	8 663 535,33	8 290 532,47	3 377 865,87	2 668 115,55

5.5 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

		Konserni 2020	Konserni 2021	Kunta 2020	Kunta 2021
5.5.1.	Omasta puolesta annetut vakuudet				
	Lainat vakuutus ja rahoituslaitoksilta	15 324 504,05	18 372 033,27		
	Kiinnitykset maa-alueisiin ja rakennuksiin	34 609,18	34 609,18		
	Lainat julkisyhteisöiltä	15 466,55	14 977,24		
	Vakuudeksi annetut kiinnitykset	34 609,18	34 609,18		
5.5.2.	Leasingvastuut				
	Leasingvastuut 31.12.	594 530,88	525 431,45	181 468,98	139 584,10
	Josta seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	246 027,05	259 517,85	60 924,75	60 924,75
5.5.3.	Vuokravastuut				
	Vuokravastuut 31.12.	6 358 619,12	4 586 024,32	2 411 407,19	1 983 249,47
	Josta seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	2 697 100,22	1 231 618,19	289 523,92	224 555,37

	Konserni 2020	Konserni 2021	Kunta 2020	Kunta 2021
5.5.4. Vastuusitoumukset				
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			3 351 144,00	3 432 424,00
Jäljellä oleva pääoma 31.12			3 047 824,00	3 045 313,00
 Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	263 200,00	263 140,24	1 423 344,25	1 277 020,75
Jäljellä oleva pääoma 31.12	1 076 574,00	252 614,63	813 374,25	667 099,45
 5.5.5. Vastuut Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	Konserni 2020	Konserni 2021	Kunta 2020	Kunta 2021
Kunnan osuus takauskeskuksen - takausvastuista 31.12.	63 717 750,00	67 174 154,00	63 717 750,00	67 174 154,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12	39 702,00	44 003,00	39 702,00	44 003,00
 5.5.6. Muut taloudelliset vastuut				
Sopimusvastuut				
Sitoumus jätehuoltoalueen ympäristö- luvan ehtojen hoitamiseen	200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00
Maankaatopaikan ympäristöluvan sitoumus	15 000,00	15 000,00	15 000,00	15 000,00
Muut vastuut	9 459,08	35 358,61	43 225,90	35 052,73
Arvonlisäveron palautusvastuu	3 809 818,17	4 908 967,69	3 197 395,17	4 314 325,82

5.5.7 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Johdannaisopimukset

Siun sote ky:n koronvaihtosopimukset:	2021	2020	2021	2020
			Nurmeksen	6,58 %
			omistusosuus	
Koronvaihtosopimus 1	31972	31972		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	300 000,00	600 000,00	19 734,00	39 468,00
Sopimuksen eräpäivä	26.9.2022	26.9.2022		
Vaihtuva korko	-0,528	-0,468		
Kiinteä korko	1,280	1,280		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-2 643,96	-10 759,47	-173,92	-707,76
Koronvaihtosopimus 22	12660018	12660018		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Kumoa Kuntarahoitus koronvaihtosopimuksen 31972 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon	Kumoa Kuntarahoitus koronvaihtosopimuksen 31972 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	300 000,00	600 000,00	19 734,00	39 468,00
Sopimuksen eräpäivä	25.9.2022	25.9.2022		
Kiinteä korko	1,280	1,280		
Vaihtuva korko	-0,528	-0,468		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	4 073,69	13 587,72	267,97	893,80
Koronvaihtosopimus 5	1858069/2994604	1858069/2994604		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 250 000,00	2 750 000,00	148 005,00	180 895,00
Sopimuksen eräpäivä	25.5.2026	25.5.2026		
Vaihtuva korko	-0,533	-0,509		
Kiinteä korko	1,850	1,850		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-116 010,00	-196 864,00	-7 631,14	-12 949,71
Koronvaihtosopimus 26	12660031	12660031		

Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Kumoaa Nordean koronvaihtosopimuksen 1858069/2294604 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon	Kumoaa Nordean koronvaihtosopimuksen 1858069/2294604 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 250 000,00	2 750 000,00	148 005,00	180 895,00
Sopimuksen eräpäivä	25.5.2026	25.5.2026		
Kiinteä korko	1,850	1,850		
Vaihtuva korko	-0,533	-0,509		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	116 257,30	197 241,00	7 647,41	12 974,51
Koronvaihtosopimus 6	1824614/2904893	1824614/2904893		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	1 666 674,00	2 000 007,00	109 633,82	131 560,46
Sopimuksen alkupäivä	27.4.2020	27.4.2020		
Sopimuksen eräpäivä	27.10.2026	27.10.2026		
Vaihtuva korko	-0,528	-0,496		
Kiinteä korko	1,850	1,850		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-93 749,00	-154 707,00	-6 166,81	-10 176,63
Koronvaihtosopimus 24	12660023	12660023		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Kumoaa Nordean koronvaihtosopimuksen 1824614/2904893 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon	Kumoaa Nordean koronvaihtosopimuksen 1824614/2904893 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	1 666 673,97	2 000 007,31	109 633,81	131 560,48
Sopimuksen alkupäivä	43 948,00	27,4.2020		
Sopimuksen eräpäivä	27.10.2026	27,10.2026		
Kiinteä korko	1,850	1,850		
Vaihtuva korko	-0,528	-0,496		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	94 033,09	155 048,46	6 185,50	10 199,09
Koronvaihtosopimus 7	1858036/2994564	1858036/2994564		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	1 575 000,00	1 750 000,00	103 603,50	115 115,00
Sopimuksen eräpäivä	12.8.2027	12.8.2027		
Vaihtuva korko	-0,528	-0,422		
Kiinteä korko	1,850	1,85		

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-128 004,00	-193 729,00	-8 420,10	-12 743,49
Koronvaihtosopimus 27	12660041	12660041		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Kumoa Nordean koronvaihtosopimuksen 1858036/2994564 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon	Kumoa Nordean koronvaihtosopimuksen 1858036/2994564 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	1 575 000,00	1 750 000,00	103 603,50	115 115,00
Sopimuksen eräpäivä	12.8.2027	12.8.2027		
Kiinteä korko	1,850	1,850		
Vaihtuva korko	-0,528	-0,422		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	128 599,33	194 353,88	8 459,26	12 784,60
Koronvaihtosopimus 8	1824615/2904894	1824615/2904894		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	1 200 000,00	1 400 000,00	78 936,00	92 092,00
Sopimuksen alkupäivä	13.2.2020	13.2.2020		
Sopimuksen eräpäivä	13.8.2027	13.8.2027		
Vaihtuva korko	-0,530	-0,426		
Kiinteä korko	1,850	1,850		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-79 102,00	-124 044,00	-8 159,61	-8 159,61
Koronvaihtosopimus 23	12660021	12660021		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Kumoa Nordean koronvaihtosopimuksen 1824615/2904894 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon	Kumoa Nordean koronvaihtosopimuksen 1824615/2904894 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	1 200 000,00	1 400 000,00	78 936,00	92 092,00
Sopimuksen alkamispäivä	13.2.2020	13.2.2020		
Sopimuksen eräpäivä	13.8.2027	13.8.2027		
Kiinteä korko	1,850	1,850		
Vaihtuva korko	-0,530	-0,426		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	79 401,21	124 371,38	5 223,01	8 181,15
Koronvaihtosopimus 9	1824621/2904900	1824621/2904900		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	4 083 338,00	4 550 005,00	268 601,97	299 299,33
Sopimuksen eräpäivä	24.9.2027	24.9.2027		
Vaihtuva korko	-0,544	-0,541		

Kiinteä korko	1,850	1,850		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-311 340,00	-485 120,00	-20 479,95	-31 911,19
Koronvaihtosopimus 17	12659910	12659910		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Kumoa Nordean koronvaihtosopimuksen 1824621/2904900 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon	Kumoa Nordean koronvaihtosopimuksen 1824621/2904900 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	4 083 337,94	4 550 004,62	268 601,97	299 299,30
Sopimuksen eräpäivä	24.9.2027	24.9.2027		
Kiinteä korko	1,85	1,85		
Vaihtuva korko	-0,591	-0,539		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	313 429,30	488 727,87	20 617,38	32 148,52
Koronvaihtosopimus 10	1824617/2904896	1824617/2904896		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 700 000,00	3 100 000,00	177 606,00	203 918,00
Sopimuksen eräpäivä	18.10.2027	18.10.2027		
Vaihtuva korko	-0,551	-0,507		
Kiinteä korko	1,850	1.1.1900		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-186 214,00	-292 230,00	-12 249,16	-19 222,89
Koronvaihtosopimus 21	12659934	12659934		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Kumoa Nordean koronvaihtosopimuksen 1824617/2904896 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon	Kumoa Nordean koronvaihtosopimuksen 1824617/2904896 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 700 000,00	3 100 000,00	177 606,00	203 918,00
Sopimuksen eräpäivä	17.10.2027	17.10.2027		
Kiinteä korko	1,85	1,85		
Vaihtuva korko	-0,551	-0,507		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	186 930,65	293 685,54	12 296,30	19 318,63
Koronvaihtosopimus 11	1824618/2904897	1824618/2904897		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 333 337,97	2 666 671,00	153 486,97	175 413,62
Sopimuksen eräpäivä	18.10.2027	18.10.2027		3 070,48
Vaihtuva korko	-0,523	-0,497		-0,03
Kiinteä korko	1,850	1,850		0,12

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-166 063,00	-260 815,00	-10 923,62	-17 156,41 0,00
Koronvaihtosopimus 20	12659933	12659933		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Kumoa Nordean koronvaihtosopimuksen 1824618/2904897 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon	Kumoa Nordean koronvaihtosopimuksen 1824618/2904897 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 333 337,97	2 666 671,31	153 486,97	175 413,64
Sopimuksen eräpäivä	17.10.2027	17.10.2027		
Kiinteä korko	1,850	1,850		
Vaihtuva korko	-0,523	-0,497		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	166 806,36	261 596,72	10 972,52	17 207,83
Koronvaihtosopimus 12	1824620/2904899	1824620/2904899		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 320 000,00	2 610 000,00	152 609,60	171 685,80
Sopimuksen eräpäivä	18.10.2027	18.10.2027		
Vaihtuva korko	-0,523	-0,358		
Kiinteä korko	1,850	1,850		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-176 438,00	-273 909,00	-11 606,09	-18 017,73
Koronvaihtosopimus 18	12659927	12659927		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Kumoa Nordean koronvaihtosopimuksen 1824620/2904899 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon	Kumoa Nordean koronvaihtosopimuksen 1824620/2904899 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 320 000,00	2 610 000,00	152 609,60	171 685,80
Sopimuksen eräpäivä	17.10.2027	17.10.2027		
Kiinteä korko	1,850	1,850		
Vaihtuva korko	-0,523	-0,497		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	177 273,77	274 785,87	11 661,07	18 075,41
Koronvaihtosopimus 13	1824619/2904898	1824619/2904898		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 133 338,00	2 400 004,00	140 330,97	157 872,26
Sopimuksen eräpäivä	7.12.2027	7.12.2027		
Vaihtuva korko	-0,563	-0,527		

Kiinteä korko	1,850	1,850		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-156 073,00	-243 925,00	-10 266,48	-16 045,39
Koronvaihtosopimus 19	12659929	12659929		
	Kumoa Nordean	Kumoa Nordean		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	koronvaihtosopimuksen	koronvaihtosopimuksen		
	1824619/2904898	1824619/2904898		
	kassavaikutuksen	kassavaikutuksen		
	sekä markkina-arvon	sekä markkina-arvon		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 133 338,00	2 400 004,00	140 330,97	157 872,26
Sopimuksen eräpäivä	7.12.2027	7.12.2027		
Kiinteä korko	1,850	1,850		
Vaihtuva korko	-0,563	-0,527		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	156 712,93	245 163,21	10 308,58	16 126,84
Koronvaihtosopimus 14	1824622/2904901	1824622/2904901		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	3 000 002,00	197 340,13	197 340,13	12 981,03
Sopimuksen eräpäivä	16.12.2027	0.1.1900		
Vaihtuva korko	-0,522	0,000		
Kiinteä korko	1,850	0,000		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-236 538,00	-15 559,47	-15 559,47	-1 023,50
Koronvaihtosopimus 16	12659893	12659893		
	Kumoa Nordean	Kumoa Nordean		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	koronvaihtosopimuksen	koronvaihtosopimuksen		
	1824622/2904901	1824622/2904901		
	kassavaikutuksen	kassavaikutuksen		
	sekä markkina-arvon	sekä markkina-arvon		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	3 000 001,97	3 333 335,31	197 340,13	219 266,80
Sopimuksen eräpäivä	16.12.2027	16.12.2027		
Kiinteä korko	1,850	1,850		
Vaihtuva korko	-0,522	-0,522		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	237 527,58	369 921,73	15 624,56	24 333,45
Koronvaihtosopimus 15	1864789/3010842	1864789/3010842		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 016 328,00	2 326 532,00	132 634,06	153 039,27
Sopimuksen alkupäivä	30.6.2020	30.6.2020		
Sopimuksen eräpäivä	30.12.2027	30.12.2027		

Vaihtuva korko	-0,543	-0,542		
Kiinteä korko	1,850	1,850		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-137 524,00	-220 091,00	-9 046,33	-14 477,59
Koronvaihtosopimus 25	12660025	12660025		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Kumoa Nordean koronvaihtosopimuksen 1824789/3010842 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon	Kumoa Nordean koronvaihtosopimuksen 1824789/3010842 kassavaikutuksen sekä markkina-arvon		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 016 328,00	2 326 532,00	132 634,06	153 039,27
Sopimuksen alkupäivä	30.6.2020	30.6.2020		
Sopimuksen eräpäivä	30.12.2027	30.12.2027		
Kiinteä korko	1,85	1,85		
Vaihtuva korko	-0,54	-0,54		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	138 053,39	221 115,19	9 081,15	14 544,96
Koronvaihtosopimus 28	12660731	12660731		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Lainasalkun suojaus	Lainasalkun suojaus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	20 000 000,00	20 000 000,00	1 315 600,00	1 315 600,00
Sopimuksen eräpäivä	17.10.2036	17.10.2036		
Vaihtuva korko	-0,523	-0,497		
Kiinteä korko	1,310	1,310		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-2 561 870,72	-4 592 074,82	-168 519,86	-302 066,68
Koronvaihtosopimus 29	10784671	10784671		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Koronvaihtosopimuksen SIUNSOTE2 korkolattia	Koronvaihtosopimuksen SIUNSOTE2 korkolattia		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	7 000 000,00	3 500 000,00	460 460,00	230 230,00
Sopimuksen alkupäivä	2.1.2020	2.1.2020		
Sopimuksen eräpäivä	2.1.2023	2.1.2023		
Vaihtuva korko		0,000		
Kiinteä korko		0,000		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	64 704,09	102 280,37	4 256,24	6 728,00
Koronvaihtosopimus 30	12660732	12660732		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Koronvaihtosopimuksen 12660731 korkolattia	Koronvaihtosopimuksen 12660731 korkolattia		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	20 000 000,00	20 000 000,00	1 315 600,00	1 315 600,00
Sopimuksen alkupäivä	43 755,00			
Sopimuksen eräpäivä	17.10.2023	17.10.2023		

Vaihtuva korko				
Kiinteä korko				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	167 030,71	314 126,44	10 987,28	20 663,24
Koronvaihtosopimus 31	SIUNSOITE2	SIUNSOITE2		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus	Kynnyksellinen koronvaihtosopimus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	7 000 000,00	3 500 000,00	460 460,00	230 230,00
Sopimuksen alkupäivä	2.1.2020	2.1.2020		
Sopimuksen eräpäivä	2.4.2049	2.4.2049		
Vaihtuva korko				
Kiinteä korko				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-9 002 580,56	-12 161 511,58	-592 189,75	-799 984,23
Koronvaihtosopimus 32	SIUNSOITE3	SIUNSOITE3		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	nollalattiatlainen koronvaihtosopimus	nollalattiatlainen koronvaihtosopimus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	18 000 000,00	20 000 000,00	1 184 040,00	1 315 600,00
Sopimuksen alkupäivä	8.10.2020	8.10.2020		
Sopimuksen eräpäivä	8.10.2030	8.10.2030		
Vaihtuva korko				
Kiinteä korko				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-285 851,07	-49 269,04	-18 803,28	-3 240,92
Koronvaihtosopimus 32	SIUNSOITE4	SIUNSOITE3		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	Yksittäisen lainan suojaus	nollalattiatlainen koronvaihtosopimus		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	20 000 000,00	20 000 000,00	1 315 600,00	1 315 600,00
Sopimuksen alkupäivä	18.3.2021	8.10.2020		
Sopimuksen eräpäivä	17.3.2031	8.10.2030		
Vaihtuva korko	-399 499,71	-49 269,04	-26 279,09	
Kiinteä korko				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	2021	2020		
	1420495/193021	1420495/193021		
Tikkamäen Palvelut Oy	Lainasalkun suojaus	Lainasalkun suojaus		
Koronvaihtosopimus 1	10 000 000,00	10 000 000,00	657 800,00	657 800,00
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	16.10.2024	16.10.2024		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	-0,520	-0,493		
Sopimuksen eräpäivä	1,371	1,371		
Vaihtuva korko	-477 382,00	-759 806,00	-31 402,19	
Kiinteä korko				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	11965928	11965928		
	1420495/1932021	1420495/1932021		
Koronvaihtosopimus 2	kassavaikutuksen	kassavaikutuksen		

Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	sekä markkinaarvon	sekä markkinaarvon		
	10 000 000,00	10 000 000,00	657 800,00	657 800,00
	16.10.2024	16.10.2024		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	1,371	1,371		
Sopimuksen eräpäivä	-0,520	-0,493		
Kiinteä korko	478 997,34	759 806,00	31 508,45	49 980,04
Vaihtuva korko				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	11965937	11965937		
	Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus		
Koronvaihtosopimus 3	11 326 530,24	11 938 775,12	745 059,16	785 332,63
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	20.7.2034	20.7.2034		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	-0,509	-0,509		
Sopimuksen eräpäivä	1,020	1,020		
Vaihtuva korko	-746 356,91	-1 412 761,64	-49 095,36	-92 931,46
Kiinteä korko				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	11965933	11965933		
	Koronvaihtosopimuksen	Koronvaihtosopimuksen		
Koronvaihtosopimus 4	11965937 korkolattia	11965937 korkolattia		
Järjestelyn tarkoitus (kuvaus)	11 326 530,21	11 785 713,90	745 059,16	775 264,26
	20.4.2023	20.4.2023		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	0,000	-0,553		
Sopimuksen eräpäivä	0,000	0,000		
Vaihtuva korko	89 930,57	155 920,79	5 915,63	10 256,47
Kiinteä korko				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	139496880	139496880		
Koronvaihtosopimus5	4 900 000,00	4 900 000,00	322 322,00	322 322,00
	29.9.2029	29.9.2029		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo				
Sopimuksen eräpäivä				
Vaihtuva korko	82 858,25	-56 984,44	5 450,42	-3 748,44
Kiinteä korko				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)				

5.6 Muut liitetiedot

5.6.1.	Henkilöstön lukumäärä vuoden lopussa	Kunta 2020	Kunta 2021
	Henkilöstön määrä 31.12.	446	441
5.6.2.	Henkilöstökulut		
	Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	18 468 241,06	19 076 310,42
	Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	104 059,55	8 708,55
	Henkilöstökulut yhteensä	18 572 300,61	19 085 018,97
5.6.3.	Tilintarkastajan palkkiot		
	Luottamushenkilötarkastus	26 439,75	11 743,45
	Ammattitarkastus	11 009,93	4 177,06
	Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	10 630,20	4 190,37
	Yhteensä	48 079,88	20 110,88
5.6.4.	Tilitetyt puolueverot		
	Kokoomus	1 168,20	785,30
	Kristillisdemokraatit	639,00	1 043,42
	Keskusta	6 799,22	8 339,76
	Sosiaalidemokraatit	5 506,50	6 168,23
	Perussuomalaiset	199,95	1 265,14
	Savo Karjalan Siniset ry	252,26	91,66
	Vihreät	557,70	156,00
	Vasemmistoliitto	764,86	648,21
	Yhteensä	15 887,69	18 497,72

6 Erikseen raportoitavat tulosityksiköt

6.1 Periaatteet

Julkisyhteisöllä on velvollisuus pitää erillistä kirjanpitoa eri toiminnoistaan silloin, kun toimija harjoittaa sekä kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvaa taloudellista toimintaa että muuta toimintaa. Markkinoilla tapahtuvan taloudellisen toiminnan tulkinnassa on ratkaisevaa harjoitettavan toiminnan luonne, joka on arvioitava tapauskohtaisesti. Markkina ja ei-markkina toiminnan erottamiseen ei ole yksiselitteistä ohjetta. Kirjanpidon eriyttämisvelvollisuuden ulkopuolelle jää vähäiseksi katsottava taloudellinen toiminta. Mikäli julkissektorin tai sen määräysvallassa olevan yksikön kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvan taloudellisen toiminnan liikevaihto on alle 40.000 euroa vuodessa, kyseiseen sääntelyyn liittyvää kirjanpidon eriyttämisvelvollisuutta ei ole

Kirjanpidon eriyttämisvaatimus koskee tilanteita, joissa

- Julkissektori tai sen määräysvaltaan kuuluva yksikkö esim. yhtiö harjoittaa kilpailutilanteessa markkinoilla olevaa taloudellista toimintaa ja muuta toimintaa
- Kysymys on hankintalain 15 §:n sallimasta ulosmyynnistä ulkopuolisille toimijoille
- Kunta tai kuntayhtymä kuntaorganisaatiomuodossa toimii kuntalain 127 §:n poikkeussäännöksen perusteella kilpailutilanteessa markkinoilla.

Kirjanpidon eriyttämisvaatimus ei koske tilanteita, joissa

- Toiminta ei ole markkinoilla tapahtuvaa taloudellista toimintaa (julkisen vallan käyttö ja viranomaistoiminta)
- Toimija harjoittaa ei-markkinatoiminnan lisäksi vain sellaista taloudellista toimintaa, joka kuuluu kuntalain 126 §:n 2 momentin soveltamisalaan
- Yksikön markkinoilla tapahtuvan taloudellisen toiminnan liikevaihto on alle 40.000 euroa vuodessa.

6.2 Erikseen raportoitavat tulosityksiköt (sisältyvät kaupungin tulokseen)

6.2.1 Ruokahuolto

Nurmeksen kaupungin tulosityksiköistä Ruokahuolto harjoittaa toimintaa, josta se saa ulkoisia tuottoja. Ulkoinen myynti vuonna 2021 on ollut lähes kokonaan (98 %) kuntayhtymä Siun soten ostamaa ruokahuoltopalvelua. Loppu on kotitalouksille lähinnä vanhusten kotipalveluun liittyvää myyntiä. Ruokahuolto tuottaa ateriapalvelut myös kaupungin oppilaitoksille sisäisenä palveluna. Yksikön tuloja ja menoja seurataan kaupungin kirjanpidossa eriyttynä omaksi kustannuspaikaksi. Yksiköllä ei ole omaa eriytettyä tasetta.

Siun soten ostamalle ruokapalvelulle Siun sote on itse määrittänyt kuntien ruokapalveluille maksettavat ateriahinnat 1.7.2017 alkaen voimassa olevan hinnaston mukaan.

Nurmeksen kaupungin ostamalle ruokapalvelulle hinta koostuu aterioiden valmistuskustannuksista. Elintarvikkeiden hankintakustannukset muodostavat noin 36 % aterian hinnasta, palkat noin 47 % ja kuljetuskustannukset noin 12 %. Loput noin 5 % kuluista muodostuu mm. pakkausmateriaaleista, ICT kuluista, puhtaanapito- ja kiinteistökuluista.

Hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa vuoden 2023 alussa Siun sotelle nykyisin tuotettavat ulkoiset ruokapalvelut siirtyvät pois kaupungin organisaatiosta.

1470 RUOKAHUOLTOPALVELUT	1-12 / 2021		1-12 / 2020	
TOIMINTATUOTOT				
MYYNтитUOTOT	1 477 993,82		1 494 761,90	
TUET JA AVUSTUKSET	4 599,09	1 482 592,91	4 044,59	1 498 806,49
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT				
PALKAT JA PALKKIOT	-821 205,19		-789 625,74	
HENKILÖSIVUKULUT				
ELÄKEKULUT	-179 510,27		-177 643,45	
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-37 098,34		-26 821,89	
PALVELUJEN OSTOT	-344 521,67		-323 008,06	
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-915 022,05		-847 517,66	
MUUT TOIMINTAKULUT	-11 377,18	-2 308 734,70	-18 658,16	-2 183 274,96
TOIMINTAKATE		-826 141,79		-684 468,47

6.2.2 Tilapalvelut

Tilapalvelut -yksikkö vuokraa toimitiloja ja asuinhuoneistoja kilpailluilla markkinoilla. Tilapalvelut on saanut ulkoisia toimintatuottoja yhteensä noin 4 miljoonaa euroa. Tästä Siun sote kuntayhtymän osuus on noin 2,6 miljoonaa euroa. Nurmeksien kaupungilta siirtyi 1.1.2021 teollisuusrakennuksia vuokrasopimuksineen noin 8 miljoonalla eurolla kaupungin 100 % omistamalle tytäryhtiö Nurmeksien Yrityspalvelu Oy:lle (NYP). Kaupan seurauksena kaupungilta siirtyi tilavuokria NYP:ille noin 900 tuhannella eurolla. Yksikön toimintamenot kasvoivat noin 350 tuhannella eurolla ja toimintakate jäi negatiiviseksi -1,1 miljoonaa euroa.

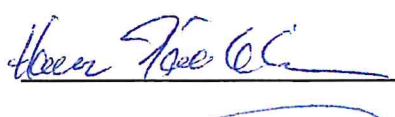
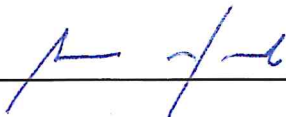
Tilapalvelut -yksikön tuloja ja menoja seurataan kaupungin kirjanpidossa eriytettynä tulosalueena, ilman eriytettyä tasetta. Vuokrien hinnoittelu tapahtuu vuokralaisten kanssa käytyjen neuvottelujen tuloksena. Hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa vuoden 2023 alusta, hyvinvointialueista tulee tilojen vuokralaisia Siun soten sijaan.

5220 TILAPALVELUT	1-12 / 2021		1-12 / 2020	
TOIMINTATUOTOT				
MYYNITUOTOT	420 630,94		354 647,08	
TUET JA AVUSTUKSET	15 293,86		2 694,43	
MUUT TOIMINTATUOTOT	3 555 914,18	3 991 838,98	4 499 919,22	4 857 260,73
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN		7 247,50		0,00
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT				
PALKAT JA PALKKIOT	-1 400 511,22		-1 396 139,74	
HENKILÖSIVUKULUT				
ELÄKEKULUT	-343 302,11		-347 358,72	
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-62 797,15		-48 293,32	
PALVELUJEN OSTOT	-1 138 808,72		-918 891,92	
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 693 963,72		-1 734 204,49	
MUUT TOIMINTAKULUT	-479 634,13	-5 119 017,05	-323 344,78	-4 768 232,97
TOIMINTAKATE		-1 119 930,57		89 027,76

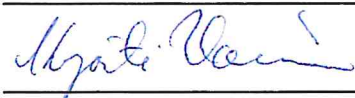
7 Allekirjoitukset ja merkinnät

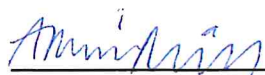
7.1 Tilinpäätöksen allekirjoitus

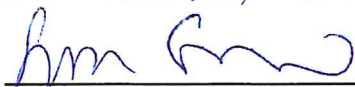
Nurmeksessa 30. maaliskuuta 2022

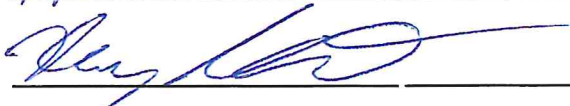

 Erilä Reinikka

Jukka Malkki

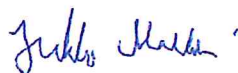
7.2 Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Nurmeksessa 19. touko kuuta 2022

TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy

JHTT-yhteisö tilintarkastusyhteisö

Jukka Malkki
KHT, JHT

8 Luettelot ja selvitykset

Käytetyt kirjanpito kirjat vuonna 2021

Tasekirja	Irtolehdet sidottuna
Pääkirja	Sähköisenä
Päiväkirjat	Sähköisenä
Tase-erittelyt	Irtolehdet mapitettuna
Palkkaluettelot	Atk-listoina
Reskontraerittelyt	Atk-listana
Käyttöomaisuuskirjanpito	Atk-listoina

Käytetyt tositelajit vuonna 2020

Tositelaji	Nimitys	Osajärj.	Lakulaji
ALKUSA	Alkusaldot		
BUD	Talousarvio		
BUDL	Lisätalousarvio		
KASSA2	CPU-ulkoinen kp		
KLALKU	Konsernin alkusaldot		
KLKIRJ	Konsernikirjaukset		
KLYHT	Tytäryhtymät/Kuntayhtymät		
KOMMUI	Käyttöomaisuus muistiot		
KOMTOS	Käyttöomaisuus tositteet	KOM	
MUIRO2	Muistiotos2 Rondo		
MUIRS2	Muistiotositteet Sis2Rondo		
MUIRO	Muistiotosite Rondo		
MUISRS	Muistiotosite Rondo sis		
MUIST1	Muistiotositteet 1		
OMAKSU	Ostoreskontramaksut	OR	
OSTOT	Ostolaskut	OR	
PALKAT	Palkkatositteet		

9 Liite: Tunnusluvut, tunnuslukumääritelmät ja tulorahoituksen riittävyyden määrittely

9.1 Emon ja konsernin tunnusluvut

NURMEKSEN KAUPUNKI	2020	2021
Veroprosentti Nurmee	20,50	20,50
Veroprosentti Koko maa	19,97	20,02
Veroprosentti Pohjois-Karjala	20,74	21,72
Asukasmäärä	9 500	9 419
Tuloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/ Toimintakulut, %	14,6 %	12,9 %
Vuosikate/Poistot; %	149,9 %	108,1 %
Vuosikate, €/asukas	838	517
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, T€	0	0
Investointien tulorahoitus, %	114,1	56,9
Lainanhoitokate	4,2	2,1
Kassan riittävyys, pv	14	6
Asukasmäärä	9 500	9 419
Taseen tunnusluvut		
Omavaraisuus-%	74,0 %	72,0 %
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	17,2 %	26,7 %
Velat ja vastuut % - käyttötuloista	20,1 %	23,3 %
Kertynyt ylijäämä, milj.euroa	14,8	16,3
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	1 560	1 732
Lainakanta 31.12.milj.€	14,5	17,8
Lainat €/asukas	1 529	1 888
Lainasaamiset 31.12., milj.€	0,4	1,8
Konsernituloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/ Toimintakulut, %	52	50
Vuosikate/Poistot; %	144	101
Vuosikate, €/asukas	1100	907
Konsernirahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, T€		
Investointien tulorahoitus, %	80,8	39,8
Lainanhoitokate	2,5	1,8
Kassan riittävyys, pv	31	25
Konsernitaseen tunnusluvut		
Omavaraisuus-%	58,3	56,38
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	35	36
Velat ja vastuut käyttötuloista	23 %	28 %
Kertynyt ylijäämä, 1000 €	30 575	30 874
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	3 218	3 278
Konsernin lainakanta 31.12., milj.€	32 099	36 109
Konsernin lainat €/ asukas	3 379	3 834
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	70	0

9.2 Tytäryhtiöiden tunnusluvut

	Voitto/tappio 1000€		Kum. yli/alijäämä 1000€		Käyttökate/poistot	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Nurmeksen Vesi Oy	29	78	106	78	141 %	155 %
Nurmeksen Lämpö Oy	149	270	3 305	3 156	128 %	153 %
Nuoriso- ja matkailukeskus Hyvärilä Oy	30	66	427	397	205 %	285 %
Nurmeksen Yrityspalvelu Oy	-17	-60	-50	-33	112 %	-
Pikes Oy	10	21	65	55	933 %	1912 %
Kiinteistö Oy Nurmeksen Vuokratalot	-228	-32	-555	-327	86 %	126 %
Yhteensä	-27	340	3 299	3 736	112 %	147 %

	Käyttökate-%		Omavaraisuusaste		Current ratio	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Nurmeksen Vesi Oy	29,0 %	33,9 %	24 %	24 %	2,0	5,2
Nurmeksen Lämpö Oy	20,4 %	26,4 %	59 %	60 %	5,4	6,6
Nuoriso- ja matkailukeskus Hyvärilä Oy	6,4 %	13,1 %	65 %	58 %	2,5	2,1
Nurmeksen Yrityspalvelu Oy	68,8 %		11 %	94 %	1,1	15,5
Pikes Oy	1,6 %	5,4 %	75 %	73 %	3,9	3,7
Kiinteistö Oy Nurmeksen Vuokratalot	42,8 %	23,6 %	14 %	14 %	0,9	0,2
Yhteensä	26,9 %	23,3 %	26 %	34 %	2,2	3,0

9.3 Tunnuslukujen laskentakaavat

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

$$= 100 \cdot \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$$

Vuosikate prosenttia poistoista:

$$= 100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalennukset}$$

Vuosikate €/asukas

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Investointien tulorahoitus, %:

$$= 100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$$

Investointien omahankintamenot ovat rahoituslaskelman mukaiset investointimenot, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet

LAINANHOITO

Lainanhoitokate:

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

MAKSUVALMIUS

Kassan riittävyys (pv):

= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Kassasta maksut kerätään seuraavista eristä

Toimintakulut- Valmistus omaan käyttöön

Korkokulut

Muut rahoituskulut

Investointimenot

Antolainojen lisäys

Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %:

= 100 * (Omapääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus, %:

= 100 * (Vieras pääoma – Saadut ennakot) / Käyttötulot

Käyttötulot ovat toimintatuotot, verotulot ja käyttötalouden valtionosuudet

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista

= 100 * (Vieras pääoma – Saadut ennakot + Vuokravastuut) / Käyttötulot

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= (Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)) / Asukasmäärä

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainat euroa/asukas

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk –lainasaamiset ja muut lainasaamiset

KONSERNIN TUNNUSLUVUT

Konsernituloslaskelman, rahoituslaskelman ja konsernitaseen tunnusluvut lasketaan kuin vastaavat kunnan tunnusluvut poikkeuksena konsernin omavaraisuus, jonka laskentakaava on määritelty erikseen.

Konsernin omavaraisuus (%):

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Konserniyhtiöiden vertailussa käytettävät muut tunnusluvut

Current ratio

= Vaihtuvat vastaavat / Lyhytaikainen vieras pääoma

Käyttökate %

= $100 * (\text{Liikevoitto} + \text{poistot}) / \text{Liikevaihto}$

TULORAHOITUKSEN RIITTÄVYYDEN LUOKITTELU

1. Ylijäämäinen tai vahvistuva talous

Vuosikate

- pitkäaikaisten lainojen lyhennykset
 - korvausinvestoinnit
- = >0

2. Tasapainossa oleva talous

Vuosikate

= suunnitelmapoistot

= korvausinvestoinnit

3. Heikkenevä talous

Vuosikate positiivinen

Tilikauden tulos negatiivinen

4. Kriisitalous

Vuosikate negatiivinen